

Jaar **2008**
Afdeling **2**
Vergaderdatum **29 oktober 2008**
Publicatiedatum **14 november 2008**

OPENBARE VERGADERING OP WOENSDAG 29 OKTOBER 2008.

Aanwezig: de leden mevrouw Alberts (SP), de heer Bakker (SP), mevrouw Bergervoet (PvdA), mevrouw Boelhouwer (SP), mevrouw Bos (PvdA), de heer Van der Burg (VVD), mevrouw Burke (PvdA), mevrouw Buurma-Haitsma (VVD), mevrouw Van Doorninck (GL), de heer Van Drooge (CDA), de heer Flos (VVD), mevrouw Van der Garde (PvdA), mevrouw Gazic (PvdA), de heer Geurts (GL), de heer De Goede (GL), mevrouw Graumans (PvdA), mevrouw Hauet (PvdA), mevrouw Hoogerwerf (D66), de heer Ivens (SP), mevrouw Kaplan (PvdA), de heer Limmen (CDA), mevrouw Logtenberg (PvdA), de heer Mahdi (PvdA), mevrouw Mahrach (PvdA), de heer Manuel (D66), mevrouw Manuela (PvdA), de heer Van der Meer (GL), mevrouw Meijer (SP), de heer Mulder (PvdA), de heer Nederveen (VVD), mevrouw Ornstein (VVD), mevrouw Van Pinxteren (GL), mevrouw Van der Pligt (SP), mevrouw Riem Vis (PvdA), de heer Roos (PvdA), de heer Sajet (PvdA), mevrouw Sargentini (GL), de heer Straub (PvdA), mevrouw Ulichki (GL), de heer Ünver (PvdA), de heer Verweij (VVD), mevrouw Willemse (PvdA), de heer De Wit (VVD), de heer De Wolf (PvdA), de heer Van 't Wout (VVD).

Afwezig: geen der leden.

Aanwezig: de wethouders de heer Asscher (Financiën, Economische Zaken, Onderwijs, Jeugdzaken en Grotestedenbeleid), mevrouw Gehrels (Kunst en Cultuur, Lokale Media, Sport en Recreatie, Bedrijven, Deelnemingen en Inkoop), de heer Herrema (Verkeer, Vervoer en Infrastructuur, Dienstverlening, Volkshuisvesting en Monumenten), de heer Ossel (Zee- en Luchthaven, Armoede, Werk en Inkomen en Diversiteit), de heer Van Poelgeest (Ruimtelijke Ordening, Grondzaken, Waterbeheer en ICT), mevrouw Vos (Zorg, Milieu, Personeel en Organisatie, Openbare Ruimte en Groen).

Afwezig: geen der wethouders.

Middagzitting op woensdag 29 oktober 2008

Voorzitter: mr. M.J. Cohen, *burgemeester*, alsmede het raadslid de heer Nederveen, *plaatsvervangend voorzitter*.

Raadsgriffier: mevrouw mr. M. Pe.

Verslaglegging: Notuleerservice Nederland.

De **VOORZITTER** opent de vergadering om 13.05 uur.

De **VOORZITTER:** Ik open de vergadering van de gemeenteraad van Amsterdam.

1

Mededelingen.

De **VOORZITTER**: Ik deel u mee dat er drie dagdelen vergaderd zal worden, vanmiddag, vanavond en morgenmiddag. In grote lijnen is de orde van dienst als volgt: zodadelijk, na de mondelinge vragen, beginnen wij met de financiële beschouwingen van de raad. Aan het begin van de avond zal het college hierop antwoorden. Wij zullen vanmiddag bekijken of er voldoende tijd over is om de agendapunten van wethouder Van Poelgeest die niet gehamerd worden vanmiddag te bespreken omdat hij vanavond niet aanwezig kan zijn. Morgenmiddag beginnen wij met de actualiteit van mevrouw Van der Pligt over de id-banen, agendapunt 27A. Verder zijn er nog enkele agendapunten die we, indien nodig, zullen bespreken. Ik kan u verder mededelen dat u allemaal een mooi tasje hebt gekregen met allerlei benodigdheden zodat ook u op de hoogte bent van datgene wat Amsterdam Partners allemaal doet.

2

Notulen van de raadsvergadering op 1 en 8 oktober 2008.

De notulen worden goedgekeurd.

3

Vaststelling van de agenda.

De **VOORZITTER**: Ik stel voor, eerst na te gaan welke agendapunten zonder discussie en hoofdelijke stemming kunnen worden afgedaan.

5

Mondeling vragenuurtje.

Dit punt wordt even aangehouden.

6

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 11 september 2008 tot vaststelling van de begroting voor 2009 (Gemeentebld afd. 1, nr. 500).

Dit punt wordt even aangehouden.

7

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 9 september 2008 tot intrekking bijdrageregeling Bouwactiviteiten Noord/Zuidlijn en Kaderverordening bijdrage bouwactiviteiten en vaststelling tegemoetkomingsregeling Bouwactiviteiten Noord/Zuidlijn ruwbouwfase 2008-2010 (Gemeentebld afd. 1, nr. 501).

De voordracht wordt zonder discussie en hoofdelijke stemming goedgekeurd; de raad neemt mitsdien het besluit, vermeld onder nr. 501 van afd. 1 van het Gemeentebld.

8

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 1 juli 2008 tot kennisneming van het project Kwaliteitsimpuls basisscholen Amsterdam (Gemeentebld afd. 1, nr. 503).

Dit punt wordt even aangehouden.

9

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 24 juni 2008 tot kennisneming van de evaluatie homo-emancipatie in het voortgezet onderwijs 2007 (Gemeentebld afd. 1, nr. 504).

De voordracht wordt zonder discussie en hoofdelijke stemming goedgekeurd; de raad neemt mitsdien het besluit, vermeld onder nr. 504 van afd. 1 van het Gemeentebld.

10

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders inzake nieuw voorstel eigen bijdrage (Gemeentebld afd. 1, nr. 505).

Dit punt wordt even aangehouden.

11

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 26 augustus 2008 tot beschikbaarstelling van een krediet voor verbouwing en inrichting van het pand Wibautstraat 212-214 ten behoeve van het projectbureau Wibaut aan de Amstel (Gemeentebld afd. 1, nr. 506).

De voordracht wordt zonder discussie en hoofdelijke stemming goedgekeurd; de raad neemt mitsdien het besluit, vermeld onder nr. 506 van afd. 1 van het Gemeentebld.

12

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 16 september 2008 tot vaststelling programma Broedplaatsen 2008-2012 (Gemeentebld afd. 1, nr. 507).

De **VOORZITTER**: Bij dit punt wordt raadsadres nr. 45 betrokken.

Dit punt wordt even aangehouden.

13

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 16 september 2008 inzake het onteigeningsplan Warderschip (Gemeentebld afd. 1, nr. 508).

De voordracht wordt zonder discussie en hoofdelijke stemming goedgekeurd; de raad neemt mitsdien het besluit, vermeld onder nr. 508 van afd. 1 van het Gemeentebld.

14

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 16 september 2008 tot vaststelling hogere waarden in partiële herziening bestemmingsplan IJburg, eerste fase (Gemeentebld afd. 1, nr. 509).

De voordracht wordt zonder discussie en hoofdelijke stemming goedgekeurd; de raad neemt mitsdien het besluit, vermeld onder nr. 509 van afd. 1 van het Gemeentebld.

15

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 16 september 2008 tot vaststelling partiële herziening bestemmingsplan IJburg eerste fase (Gemeentebld afd. 1, nr. 510).

De voordracht wordt zonder discussie en hoofdelijke stemming goedgekeurd; de raad neemt mitsdien het besluit, vermeld onder nr. 510 van afd. 1 van het Gemeentebld.

16

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 23 september 2008 tot beschikbaarstelling van een rendabel krediet ten behoeve van All IP (Gemeentebld afd. 1, nr. 511).

De voordracht wordt zonder discussie en hoofdelijke stemming goedgekeurd; de raad neemt mitsdien het besluit, vermeld onder nr. 511 van afd. 1 van het Gemeentebld.

17

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 19 augustus 2008 tot beschikbaarstelling van een krediet ten behoeve van de verbouwing van de kantoorlocatie Stationsplein 7 c.a. in het kader van de samenvoeging van het projectbureau en adviesbureau Noord/Zuidlijn (Gemeentebld afd. 1, nr. 513).

De **VOORZITTER**: Hierbij wordt tevens raadsadres nr. 25 betrokken.

De voordracht wordt zonder discussie en hoofdelijke stemming goedgekeurd; de raad neemt mitsdien het besluit, vermeld onder nr. 513 van afd. 1 van het Gemeentebld.

18

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 2 september 2008 tot intrekking Verordening parkeerbelastingen 2008 en vaststelling Verordening parkeerbelastingen 2009 (Gemeentebld afd. 1, nr. 514).

De **VOORZITTER**: De punten 18 en 19 zullen gevoegd behandeld worden. Hierbij zal tevens raadsadres nr. 43 behandeld worden.

Dit punt wordt even aangehouden.

19

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 2 september 2008 tot intrekking Parkeerverordening 2007, vaststelling Parkeerverordening 2009 en wijziging Verordening op de stadsdelen (Gemeentebld afd. 1, nr. 515).

Dit punt wordt even aangehouden.

20

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 22 april 2008 tot vaststelling nota Wonen in de metropool, Woonvisie Amsterdam tot 2020 (Gemeentebld afd. 1, nr. 516).

Dit punt wordt even aangehouden.

21

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 24 juni 2008 tot kennisneming van de voortgang 2006-2007 uitvoeringsplan Studentenhuisvesting (Gemeentebld afd. 1, nr. 528).

Dit punt wordt even aangehouden.

22

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 19 augustus 2008 tot kennisneming van het rapport Voorstelling van uitvoering, opgesteld naar aanleiding van de motie-Riem Vis (nr. 807 van 2006) inzake onderzoek cultuuraccommodaties (Gemeentebld afd. 1, nr. 517).

Dit punt wordt even aangehouden.

23

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 2 september 2008 inzake overdracht cultuurpanden stadsdeel Centrum (Gemeentebld afd. 1, nr. 518).

Dit punt wordt even aangehouden.

24

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 30 september 2008 inzake advies zendtijdtoewijzing Salto (Gemeentebld afd. 1, nr. 519).

De voordracht wordt zonder discussie en hoofdelijke stemming goedgekeurd; de raad neemt mitsdien het besluit, vermeld onder nr. 519 van afd. 1 van het Gemeentebld.

25

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 16 september 2008 tot vaststelling van de notitie Evaluatie van de uitvoering van de motie-Reuten (nr. 50 van 2005) (Gemeentebld afd. 1, nr. 520).

De voordracht wordt zonder discussie en hoofdelijke stemming goedgekeurd; de raad neemt mitsdien het besluit, vermeld onder nr. 520 van afd. 1 van het Gemeentebld.

26

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 10 juni 2008 inzake de notitie, getiteld: Scheiding van kerk en staat (Gemeentebld afd. 1, nr. 521).

De **VOORZITTER**: Bij de behandeling hiervan zal raadsadres nr. 29 betrokken worden.

Dit punt wordt even aangehouden.

27

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 26 augustus 2008 tot vaststelling bijzondere Subsidieverordening belangenbehartiging (Gemeentebblad afd. 1, nr. 465).

Dit punt wordt even aangehouden.

27A

Actualiteit van het raadslid mevrouw Van der Pligt van 20 oktober betreffende dreigende ontslagen id-medewerkers in Amsterdam (Gemeentebblad afd. 1, nr. 534).

Dit punt wordt even aangehouden.

27B

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 16 september 2008 tot vaststelling van de nota Slimme haven, Havenvisie gemeente Amsterdam 2008-2020 (Gemeentebblad afd. 1, nr. 532).

De **VOORZITTER**: Hierbij wordt raadsadres nr. 46 betrokken.

Dit punt wordt even aangehouden.

27C

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 30 september 2008 tot kennisneming van Aldersadvies: middellangetermijnontwikkeling Schiphol tot 2020 (Gemeentebblad afd. 1, nr. 533).

De **VOORZITTER**: Bij dit punt wordt raadsadres nr. 22 betrokken.

Dit punt wordt even aangehouden.

28

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 7 oktober 2008 inzake nv Luchthaven Schiphol: uitvoering van project Hermes (Gemeentebblad afd. 1, nr. 502).

Dit punt wordt even aangehouden.

29

GEHEIM (Gemeentebblad afd. 1, nr. 512).

Dit punt wordt even aangehouden.

Aan de orde zijn de **benoemingen**.

De **VOORZITTER** nodigt de leden Ünver, Ulichki en Buurma-Haitsma uit, met hem het bureau van stemopneming te vormen.

De **VOORZITTER** schorst de vergadering.

De **VOORZITTER** heropent de vergadering.

Ingeleverd werden 43 stembiljetten.

Benoemd zijn tot:

Lid van de gemeenschappelijke regeling Stichting Goois Natuurreservaat (Gemeentebld afd. 1, nr. 536): de heer D.B. Sajet met 43 stemmen voor.

Plaatsvervangend lid van de gemeenschappelijke regeling het Recreatieschap Spaarnwoude (Gemeentebld afd. 1, nr. 537): de heer B. Geurts met 43 stemmen voor.

5

Mondeling vragenruurtje.

1° *Vragen van het raadslid Bakker inzake het rapport Aandacht voor bewonersparticipatie.*

4° *Vragen van het raadslid Mahdi inzake (achterblijvende) bewonersbetrokkenheid bij de plannen voor wijkaanpak.*

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Bakker.

De heer **BAKKER**: Het vernieuwen van de stad lukt niet zonder de betrokkenheid van de bewoners. Initiatieven worden uit de buurt gehaald. Dat gebeurt in gesprekken met buurtbewoners en door gezamenlijk aan verbeteringen te werken. Bewonersparticipatie is een voorwaarde voor een succesvolle wijkaanpak. Dit zal de wethouder bekend voorkomen, want het zijn citaten uit het fundament voor de Amsterdamse wijkaanpak: Krachtige mensen, krachtige buurten. U zult ze inderdaad wel herkend hebben. Volgens het Landelijk Samenwerkingsverband Aandachtswijken – dat is natuurlijk weer typisch Nederland: gehaktballen, draagmoeders en samenwerkingsverbanden – is de bewonersparticipatie in Vogelaarwijken in Amsterdam zwaar onvoldoende. Overigens blijkt dat ook in andere steden zo te zijn. Zo kreeg stadsdeel De Baarsjes het cijfer 2 en ook Osdorp kreeg een 2. Dat brengt mij tot de volgende vragen:

Wat vindt u van de conclusies van het rapport Aandacht voor bewonersparticipatie?

Minister Vogelaar zei dat, als dit niet verbetert, ze dan misschien op de bewonersbudgetten zou korten. Denkt de wethouder dat wij nu gevaar lopen?

Heeft de wethouder de betreffende stadsdelen en corporaties aangesproken op de resultaten van het onderzoek?

U vindt bewonersparticipatie een speerpunt in de wijkaanpak zo bleek uit discussies in de commissie. Dat gebeurt nu niet of in ieder geval onvoldoende. Wat gaat u doen om de rol van de bewoners en de betrokkenheid van de bewoners te versterken?

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Herrema.

Wethouder **HERREMA**: Ik heb het onderzoek van het LSA ook gelezen. Ik ben het overigens niet eens met de sombere toon ervan. Te meer omdat het onderzoek zich vooral op 2007 richt. Ik zie allerlei verbaasde gezichten.

(Mevrouw **VAN DER GARDE**: Wij hebben in uw afwezigheid, voorzitter, afgesproken dat we twee mondelinge vragen zouden combineren. Ik verzoek u daarom mijn collega het woord te geven.)

(De **VOORZITTER**: Neemt u me niet kwalijk, ik was niet bij de voorbereidingsbespreking. Ik wist dit niet. Mijnheer Mahdi, u hebt het woord.)

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Mahdi.

De heer **MAHDI**: We kunnen beide vragen inderdaad combineren. Daarom keek ik zo vreemd naar u, burgemeester.

(De **VOORZITTER**: Dat begrijp ik nu helemaal.)

Het is niet mijn gebruikelijke blik. Het LSA-onderzoek is al genoemd. Uit het onderzoek van het Landelijk Samenwerkingsverband Aandachtswijken, dat uitgevoerd is door de Universiteit van Tilburg, blijkt dat de inbreng van Amsterdamse bewoners bij de totstandkoming van de wijkaanpak niet erg groot is. De uitvoeringsplannen en het charter die onlangs door deze raad zijn goedgekeurd, waren onder andere juist op een van deze pijlers gebaseerd, namelijk de participatie van de bewoners. Op pagina 5 van het charter schrijft de wethouder dat de bewoners partners zijn bij deze gezamenlijke ambitie. In het charter las ik ook dat er bij bewonersparticipatie extra aandacht is voor moeilijk bereikbare groepen en bewoners met beperkingen. De PvdA staat pal voor de bewoners en zal zich inzetten om hen altijd te blijven helpen. Onze fractie heeft bij de behandeling van de begroting 2008 een motie ingediend over bewonersparticipatie en het belang van de continuïteit ervan. De strekking was dat bewoners structureel betrokken dienen te worden bij de vernieuwingsplannen. Ook bij de behandeling van de Woonvisie in de raadscommissie heeft mijn collega Willems de wethouder hieraan herinnerd. Dat brengt mij tot de volgende vragen, waarvan er een al door collega Bakker is gesteld. Die zal ik niet herhalen. Mijn eerste vraag zal ik ook niet herhalen, want u hebt al gezegd dat u het LSA-onderzoek kent.

Klopt het dat er in verschillende wijken geen bewoners konden worden gevonden die hun ideeën wilden inbrengen? Dat stond namelijk in het onderzoek.

Klopt het dat er verschillende stadsdelen zijn die er bewust voor gekozen hebben om bewoners niet of nog niet hierbij te betrekken?

Tot slot: bent u het met de PvdA-fractie eens dat buurten en wijken er beter van worden als bewoners hierbij structureel betrokken worden?

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Herrema.

Wethouder **HERREMA**: Zoals ik al zei, ben ik bekend met het onderzoek van het LSA. Ik ben het overigens niet eens met de somberheid van het onderzoek over de uitkomsten voor Amsterdam. Dat heeft met een aantal elementen te maken. Al pratend zal ik op een aantal van uw vragen ingaan. Op de eerste plaats het tijdstip waarop het onderzoek gedaan is. Het is eind 2007 gestopt toen nog heel veel onduidelijk was over de financiering van de wijkaanpak. Ik heb daarover al eens eerder met u gediscussieerd. Hoe moet je met bewoners praten als je de context niet kent en niet weet of er sowieso geld voor sociale programma's komt? Dat heeft er denk ik alles mee te maken.

Het tweede element is dat we er bij de Amsterdamse wijkaanpak voor hebben gekozen om niet allerlei nieuwe plannen te maken, maar vooral slimmer, beter en meer te doen in plaats van weer nieuwe projecten te bedenken en die weer met bewoners te bespreken. Dat is een reden dat we niet met bewonersorganisaties over al deze plannen hebben gesproken.

Een derde element is dat heel veel vernieuwing niet nieuw is. De wijkaanpak is niet bedacht sinds dit kabinet er zit. Er waren al heel veel vernieuwingsplannen in uitvoering, in overleg met bewoners. Denkt u maar aan West en aan Zuidoost waar al heel veel gebeurd is. Het heeft niet zoveel zin om net te doen alsof er weer een heel nieuw plan besproken moet worden.

Deze drie elementen nemen echter niet weg dat, in de buurtuitvoeringsprogramma's die erna zijn gemaakt, stadsdelen wel degelijk een inhaalslag hebben gemaakt bij de betrokkenheid van bewoners. Ik zal er ook met hen over doorpraten. Het is belangrijk om dit in het vervolgtraject goed te verankeren. Bovendien heeft mevrouw Vogelaar pas sinds kort bewonersbudgetten beschikbaar gesteld. Er is de komende jaren flink wat geld beschikbaar. Ik heb de afgelopen week weer met mevrouw Vogelaar een aantal wijken in de stad bezocht. Het stikt van de

bewonersinitiatieven die gelukkig met dit geld gehonoreerd kunnen worden. Ik ben het daarom niet eens met het sombere beeld dat er geen bewoners met goede ideeën te vinden zouden zijn. Het stikt ervan. Het geldt dat er nu is, kunnen we de komende jaren flink inzetten. We zullen ook met de huurdersverenigingen in Amsterdam verder doorpraten over de intensivering van de bewonersparticipatie op verschillende niveaus, zowel bij het beleid als bij de uitvoering van eigen ideeën en initiatieven. Ik zal daar zeker in de commissie op terugkomen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Bakker.

De heer **BAKKER**: Ik kan me iets voorstellen bij uw opmerking over de timing van het onderzoek. Het was echter wel degelijk de bedoeling dat er meer zou gebeuren dankzij de Vogelaargelden. Het lijkt mij ook een buitengewoon goede aanleiding om de betrokkenheid van de bewoners te intensiveren. U weet namelijk net als ik dat sommige plannen soms al jaren bestonden, maar nog niet uitgevoerd werden. Als er extra geld beschikbaar komt, lijkt me dat juist een uitgelezen kans om de bewoners er nog eens extra bij te betrekken. We doen het per slot van rekening voor en met de mensen. Ik vind het daarom een beetje gemakkelijk om te zeggen: we waren al bezig en we wisten al wat ze wilden. Dat klinkt een beetje in uw woorden door. Daar ben ik het niet mee eens en vind het daarom vreemd dat deze kans niet is aangegrepen. Nu er bewonersbudgetten zijn, hoop ik echt dat bewoners wel wordt gevraagd wat ze ervan vinden, maar ook dat ze beslissingsbevoegdheid krijgen. Het moet meer inhouden dan de vraag: vindt u het leuk als we daar een bankje neerzetten? Dat is niet wat wij willen. Nu deze bewonersbudgetten er zijn, verwacht ik niet hetzelfde verhaal in de trant van: we weten wel wat de mensen willen, we hebben het al zo vaak gevraagd. Dat wil ik niet meer horen. Ik wil van de wethouder de garantie dat de betrokkenheid geïntensiveerd wordt.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Mahdi.

De heer **MAHDI**: Bedankt, wethouder, voor uw antwoord. Ik had dit antwoord ook verwacht, want ik zag dit namelijk zelf ook in de stadsdelen, zeker in Zuid-oost en in West. Er zijn inderdaad ontzettend veel voorbeelden van bewoners die graag mee willen doen. Vandaar mijn verbazing over het onderzoek. Wij zijn het op dat punt met u eens en wij zullen hier in de commissie met elkaar over doorpraten. Er blijft echter een vraag over. U en ik zien blijkbaar goede voorbeelden in de stad, maar niet iedereen ziet dat. Hoe gaan we ervoor zorgen dat dit common sense wordt en dat de mensen die mee willen doen, dit ook daadwerkelijk gaan doen?

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Herrema.

Wethouder **HERREMA**: Ons standpunt is niet: het is al besproken, dus dat hoeft niet meer. Ik noem het voorbeeld van de Transvaalbuurt waar nog geen plan was. Uit het rapport blijkt dat juist met bewoners zelf een plan is gemaakt. Dat is voor mij een schoolvoorbeeld van de manier waarop dit zou moeten. Een aantal andere stadsdelen heeft ervoor gekozen om hiermee te wachten totdat duidelijk zou zijn hoeveel geld er beschikbaar zou komen. Dat lijkt mij een reële afweging, voordat je bewoners suggereert dat ontwikkelingen sneller zouden kunnen verlopen. Als je met elkaar hebt afgesproken dat er een mooie brede school komt, dan kun je dat nog wel eens samen bespreken, maar het geld is ervoor bestemd dat niet in het jaar 2010 te doen, maar in het jaar 2009. We kunnen zo'n project dan sneller realiseren. Dat is ook mijn bedoeling, laat dat duidelijk zijn.

Tegen de heer Mahdi wil ik zeggen dat wij de voortgang van de wijkaanpak, met name de bewonersparticipatie, met eigen onderzoek zullen blijven volgen, naast datgene wat het LSA presenteert. Wij moeten ervan overtuigd zijn dat dit goed gebeurt en dat bewonersinitiatieven ook bestemd zijn voor bewoners en niet voor allerlei ambtenaren. Het is een van de randvoorwaarden voor de inzet van deze budgetten. Het is

bewonersgeld. Hun initiatieven kunnen daarmee gehonoreerd worden. Ik ben ervan overtuigd dat dit geld op een goede manier door bewoners kan worden besteed.

2° *Vragen van het raadslid Bos inzake problemen bij Bureau Jeugdzorg Amsterdam (BJAA).*

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Bos.

Mevrouw **BOS**: De afgelopen maanden zijn we ettelijke keren opgeschrikt door informatie over de situatie bij Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam. Helaas is de vergadering van de stadsregioraad waarin dit aan de orde had kunnen komen op het laatste moment niet doorgegaan. Mijn fractie vindt dat zorgelijk. Omdat het bij de problemen van Bureau Jeugdzorg ongetwijfeld om veel Amsterdamse kinderen en jongeren gaat, willen wij de wethouder Jeugd van de gemeente Amsterdam vragen stellen over een aantal gesignaleerde problemen. Eind augustus 2008 hebt u via het stadsregiobestuur een aanwijzing gegeven aan Bureau Jeugdzorg Amsterdam. Sindsdien wordt u als portefeuillehouder Jeugdzorg van de stadsregio Amsterdam zeer intensief geïnformeerd over de situatie bij Bureau Jeugdzorg. Hoe beoordeelt u de ontwikkelingen sindsdien bij Bureau Jeugdzorg Amsterdam? Is er vooruitgang te bespeuren? Wanneer bent u tevreden? Wat zijn de criteria waarop u Bureau Jeugdzorg Amsterdam beoordeelt? Kunt u, gezien de beperkte vergaderfrequentie van de stadsregioraad, regelmatig de gemeenteraad over de stand van zaken informeren zodat de democratische controle gewaarborgd is?

De directeur, die tevens de raad van bestuur van Bureau Jeugdzorg vormt, is opgestapt. U hebt u in de pers zeer negatief over deze directeur uitgelaten. De ondernemingsraad wijst erop dat niet alleen de directie verantwoordelijk is, maar de gehele top. De ondernemingsraad heeft gevraagd om een evaluatie van de topstructuur en de verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Dit betreft dus ook de raad van toezicht. Hoe kijkt u aan tegen de verantwoordelijkheid van de raad van toezicht? Waarom rekent u de problemen vooral de directeur aan? Komt er inderdaad een evaluatie van de topstructuur van Bureau Jeugdzorg?

De afgelopen week is, naar aanleiding van zowel landelijk onderzoek van de Inspectie als een quick scan in Amsterdam op uw verzoek, gebleken dat de veiligheid van kinderen bij Bureau Jeugdzorg nog steeds in het geding is, zowel in Amsterdam als elders. Om hoeveel Amsterdamse kinderen gaat het daarbij in 2008? Hoe verhoudt het oordeel van de Inspectie over Bureau Jeugdzorg Amsterdam zich tot het oordeel van de Inspectie over andere Bureaus Jeugdzorg in het land? U schrijft in een brief aan de raad dat de situatie met ingang van 1 januari 2009 verbeterd zal zijn. Hoe realistisch is dit, gezien de grote problemen waarvoor Bureau Jeugdzorg staat?

Uit verschillende bronnen is gebleken dat de overbelasting van medewerkers van Bureau Jeugdzorg Amsterdam, onder andere door het grote verloop van medewerkers, zijn tol vraagt. Bent u van mening dat het niettemin reëel is om te verwachten dat Bureau Jeugdzorg op korte termijn uit de probleemzone raakt? Wanneer denkt u dat dit het geval is? Moeten daarvoor extra middelen worden ingezet? Zo ja, wie moet dat betalen? We hebben grote waardering voor uw krachtige aanpak die we uit de pers vernemen. Kunt u ons echter uw visie geven op de gewenste richting van de ontwikkelingen binnen Bureau Jeugdzorg Amsterdam? Wat moet er volgens u in grote lijnen gebeuren om te komen bij een punt waarop u zegt: ja, nu zijn we er? Wat kan de rol van de gemeente daarin zijn? Kan en moet die rol misschien versterkt worden? Daar wil ik graag uw mening over horen.

De **VOORZITTER**: Wethouder Asscher, u weet het. U hebt drie minuten voor de beantwoording van mondelinge vragen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Asscher.

Wethouder **ASSCHER**: Als portefeuillehouder van de stadsregio, waarbij ik ook verantwoording moet afleggen aan de stadsregioraad, zal ik proberen de vragen te beantwoorden, ook omdat de vergadering van de regioraad niet is doorgegaan. U vraagt allereerst hoe ik de ontwikkelingen beoordeel, of er vooruitgang te bespeuren is et cetera. Na de aanwijzing krijg ik van Bureau Jeugdzorg elke twee weken een stand van zaken van de wachtlijst Jeugdbescherming en AMK. Ik heb daarin nog geen positieve ontwikkelingen kunnen ontdekken. Ik stuur deze rapportages onverwijld door naar de regioraad. Zoals bekend zit daarin een aardig aantal leden van de Amsterdamse gemeenteraad. Ik denk dat ik daarmee de raad zelf ook op de hoogte stel. Om de wachtlijsten weg te kunnen werken, is het nodig dat de formatie van het uitvoerend personeel, met name de gezinsvoogden en de AMK-onderzoekers, op peil komt. Ook daarover krijg ik telkens een update van het bureau. In het laatste halfjaar staat tegenover een uitstroom van twintig gezinsvoogden een instroom van negentien. Er zijn nog ongeveer acht plekken niet ingevuld, maar er wordt momenteel intensief geworven. Het perspectief is dat dit op 1 januari 2009 op orde zou moeten zijn. Ik heb in de aanwijzing laten weten dat de wachtlijsten per 1 januari 2009 verdwenen moeten zijn. Dat is een van de belangrijkste criteria waar ik nu op stuur. Daarnaast is het invoeren van de methode-Delta, waar ook de Inspectie naar gekeken heeft, een belangrijk criterium. Dat moet voor 1 januari 2009 gebeurd zijn. De democratische controle is een zaak voor de regioraad en niet voor mij. De regioraad bepaalt wanneer er vergaderd wordt en of een vergadering wel of niet doorgaat.

Het inspectierapport, de directeur van Bureau Jeugdzorg en de pers. Ik heb gereageerd naar aanleiding van het rapport van de Inspectie dat buitengewoon kritisch was. Ik moet daarbij zeggen dat de opmerkingen harder in de krant terecht zijn gekomen dan ik ze bedoeld had. In de krant lijkt het vrijwel uitsluitend te gaan over de persoon van de directeur. Het ging mij echter vooral om de conclusies van het rapport. Er mag overigens geen misverstand over bestaan dat ik de eindverantwoordelijke ook verantwoordelijk houd voor de ontstane situatie. Dat heb ik ook gezegd. Het is daarbij overigens ook belangrijk om op te merken dat er buitengewoon veel mensen bij Bureau Jeugdzorg werken die zich met hart en ziel het vuur uit de sloffen lopen om in vaak heel zware omstandigheden en niet altijd gehonoreerd op een manier die we willen heel moeilijk en belangrijk werk te doen. Dat hoort er denk ik ook bij.

De ondernemingsraad en ook de vakbond hebben het een en ander gezegd over de structuur van het Bureau. Ik richt mij op grond van de wettelijke bevoegdheden via de aanwijzing op twee zaken: de veiligheid van de kinderen en de wachtlijstproblematiek en de bedrijfsvoering. Dat wil zeggen dat ik mij niet direct bemoei met de structuur. Het is de raad van toezicht die na moet denken over de rol die deze raad zelf in de ontstane situatie heeft gespeeld. Vooralsnog wil ik niet het initiatief nemen om de topstructuur te evalueren. Dat lijkt mij ook niet passend bij mijn rol. Ik noemde net ook al even de quick scan. Het is belangrijk om daarbij één nuancering aan te brengen. Er wordt onder andere beoordeeld hoeveel kinderen volgens de methode-Delta behandeld worden. Daarvan wordt opgemerkt dat dit bij 60% van de kinderen die onder Bureau Jeugdzorg vallen nog niet het geval is. Daaruit mag u niet de conclusie trekken dat 60% van de kinderen niet veilig is of in gevaar is. U mag evenmin de conclusie trekken dat 60% van de kinderen wel veilig en niet in gevaar is. Dat is een van de redenen dat wij als een van de noodmaatregelen hebben afgekondigd dat we willen dat bij de intake van kinderen een ervaren medewerker op een aantal criteria toetst om te voorkomen dat men, zolang deze methode nog niet voor 100% is ingevoerd, signalen mist en kinderen daardoor niet tijdig geholpen worden. Zowel de medewerkers van Bureau Jeugdzorg als de leidinggevenden als u en ik zijn bang dat we signalen missen. We doen er dan ook alles wat in onze mogelijkheden ligt aan om ervoor te zorgen dat we dergelijke signalen wel oppikken en dat we de veiligheid van de kinderen waarborgen.

(De **VOORZITTER**: Wethouder, ik sprak net niet voor niets over drie minuten.)

Ik begrijp het. Ik dacht dat in de stadsregio heel andere spreektijden golden.

(De **VOORZITTER**: Dat zou kunnen, maar u zit wel in de gemeenteraad.)

Daar hebt u gelijk in. De laatste vraag: wanneer denk ik dat het op orde is? Ik denk niet dat het op 1 januari 2009 allemaal op orde is. Ik denk wel dat er dan een begin van verbetering moet zijn, vooral op het gebied van de wachtlijsten, maar ook wat de formatie betreft. Uit alle berichten blijkt echter glashelder dat er veel onrust is en dat er gebrek aan vertrouwen is. Het is nu vooral zaak om heel goed te managen en heel goed de prioriteiten van het Bureau Jeugdzorg in de gaten te houden. De belangrijkste prioriteit daarbij is het waarborgen van de veiligheid van de kinderen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Bos.

Mevrouw **BOS**: Ik wil nog een paar punten noemen, want ik kan mij voorstellen dat we in december 2008 in de stadsregio nog iets uitgebreider hierop terugkomen. U zegt dat dit een zaak van de stadsregio is en dat u niet bereid bent om tussentijds ook de gemeenteraad te informeren, behalve dan via de stadsregioraadsleden. Mijn fractie betreurt dat. Wij vinden toch al dat de democratische controle op de stadsregio zeer te wensen overlaat gezien de frequentie. Wij vinden dit een heel belangrijk punt. Ik ben heel benieuwd hoe u daartegen aankijkt. U zegt dat u vooral naar de wachtlijsten kijkt. Bedoelt u dan de externe wachtlijsten of ook de interne wachtlijsten? Mijn informatie is namelijk dat, juist doordat er heel veel verloop is, er erg veel op het bord van bestaande medewerkers terecht is gekomen. Je krijgt dan een wachtlijst die als het ware verstopt is. Daar wil ik graag antwoord van u op hebben. Ik vind de opmerking over de raad van toezicht tamelijk zwak. De raad van toezicht moet nu kennelijk zelf beslissen of hij zichzelf evalueert. Dat verbaast mij een beetje. U zegt dat u over de bedrijfsvoering gaat en ik kan mij voorstellen dat het nuttig is dat u erop aandringt dat dit op een goede manier gebeurt. Ik heb gehoord dat het om 60% van de kinderen in Amsterdam gaat. Ik zou het prettig vinden als u een concreet aantal kunt noemen. Zijn er aanwijzingen dat kinderen uit deze groep daadwerkelijk door deze situatie in onveilige omstandigheden terecht zijn gekomen? Mijn laatste vraag is wat de rol van de gemeente kan zijn. Kan die rol versterkt worden? Ook op die vraag heb ik geen antwoord van u gehad.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Asscher.

Wethouder **ASSCHER**: Ik hoop dat u mij niet verwijt dat ik binnen de strakke marges die de voorzitter mij toestaat niet alles heb kunnen beantwoorden. Er is geen enkele onwil om de raad te informeren. Alle informatie die ik heb, deel ik ook met u. Ik ben echter benoemd door de regioraad en dat is de primaire adressant van de stukken die ik opstel. Ik ga niet over de bedrijfsvoering van Bureau Jeugdzorg. Ik heb een aanwijzing gegeven waarin staat dat de bedrijfsvoering op orde moet komen en dat ik elke twee weken een update daarvan wil. Dat is een verschil. Ik manage Bureau Jeugdzorg niet. Dat zou ook heel onverstandig zijn. Ik ben namens de regioraad bestuurlijk verantwoordelijk om met de aanwijzing te bekrachtigen dat de bedrijfsvoering en de wachtlijsten snel op orde komen. Ik stel voor dat ik u in december 2008 in de regioraad of anders op een andere manier van de exacte cijfers op de hoogte stel.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Boelhouwer.

Mevrouw **BOELHOUWER**: Wij waren blij verrast dat de vergadering van de regioraad niet doorging. Ik zit daar ook in. Wij hadden daar mondelinge vragen aangekondigd en misschien kan de wethouder deze nu beantwoorden. We hebben deze vragen later schriftelijk ingediend. De vragen gingen over de salarissen en over de bonus die de vertrekkende directeur wel of niet heeft meegekregen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Asscher.

Wethouder **ASSCHER**: Ik voel mij niet vrij om daar nu à l'improviste op in te gaan. Als er echter schriftelijke vragen over gesteld zijn, dan zal ik ervoor zorgen dat ze spoedig beantwoord worden.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Alberts.

Mevrouw **ALBERTS**: De SP is blij met de antwoorden van de portefeuillehouder van de stadsregio in deze raad. Kunnen we nu de conclusie trekken dat deze gang van zaken, namelijk het beantwoorden van vragen in de raad, structureel wordt? Worden we voor de beantwoording van vragen niet meer verwezen naar de stadsregio? Dat zou de SP erg toejuichen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Asscher.

Wethouder **ASSCHER**: Als wethouder van Amsterdam, verantwoordelijk voor de jeugd, probeer ik de vragen die de raad mij stelt zo goed mogelijk te beantwoorden. Ik ben in deze portefeuille echter door de regioraad benoemd. Ik krijg ongetwijfeld problemen met een flink deel van de niet-Amsterdamse regioraadsleden als ik het voortaan andersom zou doen. Alle informatie die ik heb, deel ik ook met u. Vanzelfsprekend beantwoord ik de vragen naar vermogen in deze raad, maar ik zal mij moeten blijven richten tot de regioraad die mij benoemd heeft. U weet dat dit een langgekoesterde jeugddroom van mij was.

3° *Vragen van het raadslid Limmen inzake de wens van de bewoners van de Hemonystraat tot het instellen van een blowverbod in hun straat.*

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Limmen.

De heer **LIMMEN**: Acht weken geleden hebben de bewoners van deze straat een blowverbod gevraagd aan PvdA-stadsdeelvoorzitter Egbert de Vries van Oud-Zuid. De bewoners van deze buurt, waar zich vier coffeeshops bevinden, ondervinden bijzonder veel overlast van jongeren die op de kinderspeelplaats rondhangen en blowen. Kennelijk wordt er wiet gedeald en zijn mensen die er wonen bedreigd door de rondhangende jongeren. Daarnaast heeft men bij herhaling de politie gevraagd om op te treden. Ondanks het feit dat er tientallen keren is gebeld, is de politie pas twee keer langsgesproken. De CDA-fractie vindt dat een heel ernstige zaak. Wij vinden dat er snel opgetreden moet worden. Naar aanleiding van de ontstane situatie heeft er een gesprek plaatsgevonden tussen de bewoners en bestuurder Egbert de Vries. Hij zou naar verluid hebben gezegd dat De Pijp een anarchistische buurt is. Om die reden zou er geen sprake hoeven te zijn van een blowverbod. Naar aanleiding daarvan hebben wij de volgende vragen:

Kan de burgemeester zich vinden in de betiteling van De Pijp als een anarchistische buurt?

Wil de burgemeester, op grond van de situatie die is geschetst in de brief die hij van bezorgde bewoners heeft ontvangen, een blowverbod instellen? Naar aanleiding van de informatie die wij van de bewoners hebben gekregen denken wij dat dit een goed plan is. Wil de burgemeester daartoe het initiatief nemen?

Wanneer gebeurt er überhaupt iets aan de situatie daar? Wat gaat de burgemeester concreet doen?

Klopt het dat er uit overleg van de burgemeester met de stadsdeelvoorzitters steeds meer signalen komen dat stadsdeelvoorzitters pleiten voor een vermindering van het aantal coffeeshops in hun buurt?

De **VOORZITTER** geeft het woord aan burgemeester Cohen.

De **BURGEMEESTER**: Uw eerste vraag is of ik ook vind dat De Pijp een anarchistische buurt is en of ik dat met de stadsdeelvoorzitter eens ben. Laat ik u allereerst zeggen dat ik begrepen heb dat het citaat van de stadsdeelvoorzitter in ieder geval niet volledig is en daarmee dus ook niet juist. Er heeft een uitvoerig gesprek plaatsgevonden tussen de brievenverzenders en de stadsdeelvoorzitter. De stadsdeelvoorzitter heeft daarbij in ieder geval willen zeggen dat De Pijp een buurt is met een diversiteit aan bewoners en gebruiken. Dat is in mijn optiek – en ik kan mij voorstellen ook in uw optiek – iets anders dan een anarchistische buurt. De implicatie die ervan uitgaat, als het er anarchistisch aan toe gaat, dan kunnen er problemen zijn, maar dan zijn het eigenlijk geen problemen en kunnen we ze ook niet oplossen, klopt natuurlijk niet. Dat is daar zeker niet aan de orde. Het is wel belangrijk – en dat heeft de stadsdeelvoorzitter ook gezegd – dat het goed is om te zoeken naar de juiste oplossingen voor de ontstane problemen. Hij heeft daarbij gezegd dat een blowverbod voor hem niet bij voorbaat de juiste oplossing is. Hij heeft ook gezegd dat er voor het eind van het jaar een overleg met de hele buurt zal plaatsvinden. Ik denk dat het verstandig is om dat af te wachten en om in dat samenspel waarbij de hele buurt is betrokken, met alle diversiteit van mensen die er wonen, te bezien welke maatregelen nuttig en nodig zijn om de leefbaarheid in de buurt zo goed mogelijk te kunnen borgen.

U stelt een iets algemenere vraag over de coffeeshops. Ik heb daarover regelmatig overleg gehad, ook met de stadsdeelvoorzitters. Daaruit blijkt dat sommige stadsdelen vinden dat het daar wel iets minder mag. Als je graag iets meer spreiding wilt, dan zeggen andere stadsdelen dat het bij hen ingewikkeld is om ze daar te plaatsen. U krijgt binnenkort een uitvoering voorstel van mij over de gehele situatie rondom coffeeshops en de manier waarop ik denk die te gaan aanpakken.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Limmen.

De heer **LIMMEN**: Eén vraag hebt u nog niet beantwoord. Ongeacht de vraag of u daar een blowverbod moet instellen, doet zich daar een acuut probleem voor. Ik kan mij best voorstellen dat u daar breder overleg met de buurt over wilt plegen. Wat gebeurt er echter tot die tijd voor de bewoners in die buurt? Welke andere maatregelen gaat u daar nemen, afgezien van een blowverbod? U zegt ook dat de stadsdeelvoorzitter het niet voor de hand vindt liggen om er een blowverbod af te kondigen. Het CDA denkt dat dit wel voorstelbaar is, gegeven de situatie die zich daar voordoet en gegeven het expliciete verzoek van in elk geval een gedeelte van de bewoners om dit wel te doen. Bent u bereid om met de stadsdeelvoorzitter in gesprek te gaan en een sturende houding aan te nemen? Of zegt u: ik wacht eerst de discussie op stadsdeelniveau af en zie daar voor mezelf geen rol in? Zo interpreteer ik uw antwoord op dit moment. Daar wil ik graag duidelijkheid over. Tot slot trek ik een conclusie en u moet maar zeggen of ik het goed begrepen heb. Kennelijk krijgt u in het stadsdeelvoorzittersoverleg van een heleboel stadsdeelvoorzitters te horen dat er in hun stadsdeel te veel coffeeshops zijn terwijl zich tot dusverre geen stadsdeelvoorzitter heeft gemeld met de boodschap dat hij er te weinig heeft.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan burgemeester Cohen.

De **BURGEMEESTER**: Ik zal eerst op uw laatste vraag ingaan. Over het algemeen is dat wel de richting, zonder dat alles tot in detail overal precies hetzelfde is. De grote lijn ervan klopt wel ongeveer. Wat de situatie in de Hemonystraat aangaat, wil ik inderdaad eerst de stadsdeelvoorzitter aan zet laten. Hij is daarvoor de eerstverantwoordelijke. Ik zal me nog eens nauwkeurig van de acute problemen op de hoogte laten stellen, zeker als ze verband houden met de politie. Als het nodig is, zal ik ook aan de politie vragen om terzake maatregelen te nemen of in overleg met de stadsdeelvoorzitter te bekijken wat er moet gebeuren.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Manuel.

De heer **MANUEL**: In de eerste plaats wil ik u bedanken voor uw uitspraken in de media waarin u ongeveer gezegd hebt dat u in ieder geval op dit moment niet van plan bent om alle coffeeshops in Amsterdam te sluiten. Als ik het verkeerd heb begrepen, dan moet u me maar corrigeren. In de tweede plaats hebben ons ook de signalen uit de Hemonystraat en het Hemonyplein bereikt over de overlast van jongeren die daar plaats zou vinden. Wij hebben een rookverbod in de horeca en dus ook in coffeeshops. Mensen die gebruik willen maken van de mogelijkheid om in Amsterdam hasj of wiet te roken, kunnen dat niet meer doen in een coffeeshop en zijn dus wel gedwongen om dit in de open lucht te doen en dus ook op straat of op een plein. Het kan toch niet de bedoeling van het college zijn om roken in de buitenlucht te verbieden. Roken in de horeca is al verboden. Als u ook nog het roken in de buitenlucht verbiedt, dan kunnen mensen nergens meer roken of hasj of wiet gebruiken. Dat kan toch niet de bedoeling van dit college zijn. Ik begrijp dat u de overlast aan wilt pakken en dus specifieke maatregelen wilt treffen om de overlast in de buurt aan te pakken. D66 zou dat graag zien gebeuren, maar dat kan toch nooit via een blowverbod?

De **VOORZITTER** geeft het woord aan burgemeester Cohen.

De **BURGEMEESTER**: Op de eerste plaats is het rookverbod rijksbeleid. Wij moeten dat gewoon uitvoeren. We moeten daarbij wel onder ogen zien dat, als er buiten gerookt wordt, dit onder bepaalde omstandigheden kan leiden tot enige overlast. Daar gaat de gemeente over en ik als portefeuillehouder in het bijzonder. We moeten bekijken wat we daaraan doen, in algemene zin, maar ook in dit geval. De vraag is altijd wat voorrang moet krijgen. Als het de enige manier is om overlast tegen te gaan, moeten we dan op een bepaald moment het blowen verbieden of niet? Op die manier moeten we dat bekijken. We moeten er geen algemene uitspraken over doen. In ieder geval ligt het niet in mijn lijn om daarom maar te zeggen: omdat er binnen niet meer gerookt en geblowd mag worden, mag het buiten ook niet meer. Dat lijkt mij onzin. Ik vind wel dat we naar de overlast moeten kijken en moeten bezien wat we daartegen kunnen doen.

5° *Vragen van het raadslid Van der Meer inzake de aanbesteding van de renovatie van het Rijksmuseum.*

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Van der Meer.

De heer **VAN DER MEER**: Dank u voor de mogelijkheid om deze vragen te stellen in weerwil van het feit dat ik een half uurtje te laat was. Op 28 oktober 2008 heeft de minister van OCW bekendgemaakt dat bij de hernieuwde, opgeknipste aanbesteding van de renovatie van het Rijksmuseum vier aannemers hebben ingetekend. Daarbij zijn de aannemers ook binnen de door het Rijk gestelde prijsindicatie gebleven. Daarmee is voor vier van de zeven percelen de aanbesteding geslaagd, maar voor drie percelen nog niet. De minister verwacht voor deze delen begin 2009 de noodzakelijke inschrijvingen te krijgen. Ik wil graag de volgende vragen hierover stellen:

Bent u door de minister op de hoogte gebracht van de totale stand van zaken bij de aanbesteding van de renovatie van het Rijksmuseum? Zo ja, kunt u de gemeenteraad een toelichting op de situatie tot nu toe geven?

Betekent de bekendmaking dat op vier percelen de aanbesteding gelukt is dat deze op de drie andere percelen op dit moment feitelijk mislukt is en dat er geen aannemers daarvoor beschikbaar zijn?

Welke percelen – het gaat om blokken – zijn bij de aanbesteding gegund en welke zijn nog niet gegund?

Wat betekent het feit dat drie percelen nog niet zijn gegund voor het tijdtraject van de renovatie van het Rijksmuseum?

Wanneer kunnen wij van het college de in de motie van GroenLinks gevraagde uitkomsten van het onderzoek naar de effecten van de vertraging tegemoet zien?

Wat is volgens u de positie van BAM, de aannemer die in eerste instantie 88 miljoen euro boven het door het Rijk gestelde prijsniveau had ingeschreven?

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Gehrels.

Wethouder **GEHRELS**: De minister heeft mij via zijn hoofddirecteur, Wim Pijbes, gisteren om 18.00 uur op de hoogte gebracht. Daarbij is uitdrukkelijk gezegd dat dit mededelingen zijn die voor Amsterdam van groot belang zijn, maar dat dit primair de verantwoordelijkheid van het Ministerie van OCW en van de Rijksgebouwendienst is, maar dat wist u allang. De minister zegt dat de aanbesteding van het nieuwe Rijksmuseum tot nu toe naar wens is verlopen. Hij geeft het groene licht voor de eerste vier percelen en voor de andere drie zal hij beginnen met de aanbesteding. Hij zegt niet dat dit mislukt is. Hij verwacht daarover begin 2009 meer duidelijkheid. Dat vind ik goed nieuws. U vraagt ook welke percelen bij de aanbesteding zijn gegund en welke nog niet. Ik kan u vertellen dat de volgende vier percelen zijn gegund: civiele werken ondergronds tot en met het maaiveld; werktuigkundige, regeltechnische en sanitaire installaties; elektrotechnische installaties; liften en transporttechnische installaties. De volgende drie moeten nog worden gegund: de bouwkundige werkzaamheden aan het hoofdgebouw, nieuwbouw, restauratie, constructie en afbouw; restauratie onderhoud daken, gevels van het hoofdgebouw; restauratie Villa en Teekenschool. Dat komt allemaal begin 2009. De minister zegt in zijn persbericht dat naar verwachting de vernieuwing, verbouwing en renovatie van het Rijksmuseum eind 2012, begin 2013 helemaal klaar is. Dat zegt hij. De uitkomst van het onderzoek naar de effecten bespreek ik morgen met de heer Asscher en dat zal ik u daarna zo snel mogelijk doen toekomen. Ik vind dat het niet aan mij is om de positie van BAM te beoordelen, want daarvoor heb ik echt te weinig informatie.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Van der Meer.

De heer **VAN DER MEER**: Ik wil nog één vraag stellen. Klopt het dat de drie overgebleven percelen de grootste brokken van de verbouwing zijn? Het klonk alsof die de daadwerkelijke verbouwing/renovatie omvatten. De andere delen vormen de meer technische kanten ervan.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Gehrels.

Wethouder **GEHRELS**: Ook daar heb ik nog geen informatie over. Die zal ik binnenkort wel krijgen, maar het lijkt me niet juist om daarover te speculeren.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Nederveen.

De heer **NEDERVEEN**: Mag ik uit uw antwoord in de eerste termijn afleiden dat u geen contact met de minister of met zijn ministerie hebt gehad over deze belangrijke kwestie?

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Gehrels.

Wethouder **GEHRELS**: Gisteravond om 18.00 uur heeft de minister dit in het Journaal kenbaar gemaakt. Ik ben daarvan door het ministerie op de hoogte gesteld. Op datzelfde tijdstip heeft de hoofddirecteur, Wim Pijbes, mij hierover geïnformeerd. Ik heb dat als buitengewoon keurig ervaren.

De **VOORZITTER**: Met betrekking tot ingekomen stuk nr. 24 wordt voorgesteld om dit raadsadres in handen te stellen van het college ter afdoening en een afschrift van het antwoord te zenden aan de leden van de Commissie voor Zorg, Milieu, Personeel en Organisatie, Openbare Ruimte en Groen.

Mevrouw Buurma-Haitsma, u wilt ook nog een andere vraag stellen?

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Buurma-Haitsma.

Mevrouw **BUURMA-HAITSMA**: Ik wil raadsadres nr. 28 agenderen in de Commissie voor Verkeer, Vervoer en Infrastructuur, Dienstverlening, Volkshuisvesting en Monumenten.

Conform besloten.

1° Notitie van de raadsleden mevrouw M.C. van der Garde en de heer E. Ünver van 12 juni 2008 getiteld: Re-integratie: Weer aan het werk (Gemeentebld afd. 1, nr. 522).

Besloten is, deze notitie in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders om preadvies.

2° Notitie van het raadslid de heer A.J.C. de Wit van 19 september 2008 getiteld: Zorghotels (Gemeentebld afd. 1, nr. 523).

Besloten is, deze notitie in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders om preadvies.

3° Notitie van het raadslid mevrouw M.M. van der Pligt van 6 oktober 2008 getiteld: Korte metten met segregatie in het onderwijs; ofwel 'de gelukkige school' (Gemeentebld afd. 1, nr. 524).

Besloten is, deze notitie in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders om preadvies.

4° Notitie van de raadsleden mevrouw J.E. Bos, de heer D.B. Sajet, mevrouw R. Logtenberg en mevrouw L.F. Manuela van 14 oktober 2008 getiteld: de toegang tot de Wet maatschappelijke ondersteuning in de praktijk: Een quick scan van de Loketten Zorg en Samenleven in de stadsdelen van Amsterdam (Gemeentebld afd. 1, nr. 526).

Besloten is, deze notitie in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders om preadvies.

5° Raadsadres van een burger van 20 augustus 2008 inzake afhandeling van zijn raadsadres d.d. 17 juni 2008 betreffende anoniem onderzoek door de Dienst Werk en Inkomen en de Universiteit van Amsterdam.

Dit raadsadres is voor kennisgeving aangenomen.

6° Brief van de heer L. Verbeek, namens het dagelijks bestuur van de stadsregio Amsterdam van 1 september 2008 inzake aanbidding openbaarvervoervisie 2010-2030, Regionaal ov als impuls voor de metropool Amsterdam.

Deze openbaarvervoervisie is voor kennisgeving aangenomen.

7° Raadsadres van de heer A.J. Huisman, voorzitter van de gemeenteraad van de gemeente Reimerswaal van 9 september 2008 inzake aangenomen motie inzake subsidiëring van milieuorganisaties.

Dit raadsadres is voor kennisgeving aangenomen.

8° Raadsadres van een burger van 12 september 2008 inzake afhandeling van zijn raadsadres van 20 augustus 2008 betreffende de folder van de Dienst Werk en Inkomen 'Op weg naar werk'.

Besloten is, dit raadsadres in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders ter afdoening en een afschrift van het antwoord te zenden aan de leden van de Raadscommissie voor Werk en Inkomen, Sociale Infrastructuur, Educatie, Jeugdzaken, Diversiteit en Grotestedenbeleid.

9° Raadsadres van een burger van 16 september 2008 inzake klachten over het opdraaien voor de kosten van de Noord/Zuidlijn door de Amsterdammer.

Besloten is, dit raadsadres in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders te stellen ter afdoening en een afschrift van het antwoord te zenden aan de leden van de Raadscommissie voor Verkeer, Vervoer en Infrastructuur, Dienstverlening, Volkshuisvesting en Monumenten.

10° Raadsadres van fracties van PvdA, VVD, GroenLinks en D66 van stadsdeelraad Oud-Zuid van 16 september 2008 inzake gevolgen van en communicatie over herprofilering Stadhouderskade.

Besloten is, dit raadsadres in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders, teneinde het te betrekken bij de door hen in te dienen voorstellen ter zake.

11° Ledenbrief van VNG van 17 september 2008 inzake duurzaam inkopen.

Besloten is, deze ledenbrief in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders ter afdoening.

12° Ledenbrief van VNG van 17 september 2008 inzake handreiking bij toezicht en opsporingsonderzoeken en ledenbrief.

Besloten is, deze ledenbrief in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders ter afdoening.

13° Ledenbrief van VNG van 17 september 2008 inzake spoorboekje voor maatschappelijke voorzieningen en website sociaal fysiek.

Besloten is, deze ledenbrief in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders ter afdoening.

14° Brief van Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 17 september 2008 inzake uitnodiging deelname experiment stemmen in een willekeurig stemlokaal bij de Europese verkiezingen op 4 juni 2009.

Besloten is, deze brief voor kennisgeving aan te nemen.

15° Raadsadres van een burger van 19 september 2008 inzake gemeentebestuur ten aanzien van witte en zwarte scholen.

Besloten is, dit raadsadres in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders ter afdoening en een afschrift van het antwoord te zenden aan de leden van de Raadscommissie voor Werk en Inkomen, Sociale Infrastructuur, Educatie, Jeugdzaken, Diversiteit en Grotestedenbeleid.

16° Brief van Platform Arbeidsmarkt en Onderwijs van 23 september 2008 inzake aanbieding van het rapport 'Weten wat je wilt'.

Dit rapport is voor kennisgeving aangenomen.

17° Brief van de heer L. Verbeek, namens het dagelijks bestuur van de stadsregio Amsterdam van 25 september 2008 inzake Tariefverordening WP2000 stadsregio Amsterdam.

Deze brief is voor kennisgeving aangenomen.

18° Raadsadres van Vereniging van Eigenaren 1e Weteringdwarsstraat 68A van 28 september 2008 inzake aansprakelijkstelling voor verzakkingen panden als gevolg van de werkzaamheden aan de Noord/Zuidlijn.

Dit raadsadres is voor kennisgeving aangenomen.

19° Ledenbrief van VNG van 30 september 2008 inzake aanlevering door het Centraal Bureau voor de Statistiek van gegevens met betrekking tot bouwstatistieken en woningvoorraadcijfers.

Deze brief is voor kennisgeving aangenomen.

20° Raadsadres van drs. A. van der Rest, secretaris-directeur van de Onderwijsraad van 30 september 2008 inzake Werkprogramma 2009 van de Onderwijsraad.

Dit werkprogramma is voor kennisgeving aangenomen.

21° Raadsadres van All Included van 26 september 2008 inzake klacht bij de Nationale Ombudsman aangaande het grootschalig politieoptreden bij de inval in Grand Café Het Vervolg op 16 juni 2007.

Dit raadsadres is voor kennisgeving aangenomen.

22° Afschrift van een brief aan het college van burgemeester en wethouders van mevrouw L. Wesseling-van der Kleij en de heer H. van der Kolk namens de bewonersvertegenwoordigers in de Commissie Regionaal Overleg luchthaven Schiphol (CROS) voor Amsterdam van 2 oktober 2008 inzake advies Alders over de ontwikkeling van Schiphol tot en met 2020.

Dit raadsadres is betrokken bij agendapunt 27C tot kennisneming van Aldersadvies: middellangetermijnontwikkeling Schiphol tot 2020.

23° Raadsadres van een burger van 6 oktober 2008 inzake plan Amsterdam voor vergunning short stay verhuur.

Besloten is, dit raadsadres in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders te stellen, teneinde het te betrekken bij de door hen in te dienen voorstellen ter zake.

24° Raadsadres van een burger van 7 oktober 2008 inzake SPDC Oost.

Besloten is, dit raadsadres in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders ter afdoening en een afschrift van het antwoord te zenden aan de leden van de Raadscommissie Zorg c.a. (*gewijzigd*).

25° Raadsadres van wethouder Herrema van 9 oktober 2008 inzake kredietaanvraag voor de verbouwing van de kantoorlocatie Stationsplein 7 c.a. in het kader van de samenvoeging van het projectbureau en adviesbureau Noord/Zuidlijn.

Dit raadsadres is betrokken bij agendapunt 17 tot beschikbaarstelling van een krediet ten behoeve van de verbouwing van de kantoorlocatie Stationsplein 7 c.a.

26° Raadsadres van mevrouw G. van Oudenallen van 30 september 2008 inzake vaststelling fractiebudget 2006 en informatie naar stichtingen die daarmee te maken hebben.

Besloten is, dit raadsadres in handen te stellen van het presidium ter afdoening.

27° Raadsadres van een burger van 4 oktober 2008 inzake huisartsenpost en apotheker in het St. Lucas Andreas ziekenhuis.

Besloten is, dit raadsadres in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders ter afdoening en een afschrift van het antwoord te zenden aan de leden van de Raadscommissie voor Zorg, Milieu, Personeel en Organisatie, Openbare ruimte en Groen.

28° Raadsadres van de heer mr. H.C.F. Smeets, namens Vesteda van 10 oktober 2008 inzake short stay beleid van de gemeente Amsterdam.

Besloten is, dit raadsadres in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders, teneinde het te betrekken bij de door hen in te dienen voorstellen ter zake. Tevens wordt deze brief geagendeerd voor de Raadscommissie Verkeer en Vervoer c.a. (*gewijzigd*).

29° Raadsadres van mevrouw A. Verlaan, voorzitter van de Adviesraad Diversiteit en Integratie van 16 oktober 2008 inzake reactie op de notitie Scheiding kerk en staat.

Dit raadsadres is betrokken bij de behandeling bij agendapunt 26 de notitie, getiteld: Scheiding van kerk en staat.

30° Brief van de heer E. van der Burg, fractievoorzitter van de VVD van 15 oktober 2008 inzake terugtrekking van het raadslid de heer R.E. Flos uit de Rekeningencommissie per 1 januari 2009 en benoeming van het raadslid de heer A.J.C. de Wit in de Rekeningencommissie per 1 januari 2009.

Deze brief is voor kennisgeving aangenomen en in de raadsvergadering van 19 december wordt overgegaan tot deze benoeming.

31° Brief van Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 1 oktober 2008 inzake uitspraak op het hoger beroep van de Stichting Bestuursassistentie Mokum Mobiel '99 tegen de uitspraak van 10 december 2007 in het geding tussen de stichting en de gemeenteraad van Amsterdam.

Deze brief is voor kennisgeving aangenomen.

32° Raadsadres van een burger van 6 oktober 2008 inzake gevaarlijke zorgexperimenten door politie Zaanstreek-Waterland.

Dit raadsadres is voor kennisgeving aangenomen.

33° Raadsadres van een burger van 12 oktober 2008 inzake aanpassing in verband met installatie watermeters.

Besloten is, dit raadsadres in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders ter afdoening en een afschrift van het antwoord te zenden aan de leden van de Raadscommissie voor Verkeer, Vervoer en Infrastructuur, Dienstverlening, Volkshuisvesting en Monumenten.

34° Ledenbrief van VNG van 15 oktober 2008 inzake ambities voor participatie.

Besloten is, deze brief in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders te stellen ter afdoening.

35° Ledenbrief van VNG van 14 oktober 2008 inzake meerjarig aanvullende uitkering I-deel WWB.

Besloten is, deze brief in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders te stellen ter afdoening.

36° Ledenbrief van VNG van 10 oktober 2008 inzake omgevingsdiensten: maatschappelijk debat uitvoering leefomgevingstaken.

Besloten is, deze brief in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders ter afdoening.

37° Ledenbrief van LOGA van 3 oktober 2008 inzake zorgverzekering: wijziging CAR-UWO.

Besloten is, deze brief in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders ter afdoening.

38° Brief van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat van 3 oktober 2008 inzake plaatsing van verkiezingsborden voor de waterschapsverkiezingen.

Deze brief is voor kennisgeving aangenomen.

39° Raadsadres van UPC van 30 september 2008 inzake innovatie fiber power internet door UPC.

Dit raadsadres is voor kennisgeving aangenomen.

40° Raadsadres van de heer G.H.M. Flinkers, waarnemend griffier, namens het presidium van de gemeenteraad van Dinkelland van 6 oktober 2008 inzake aangenomen motie over het voorgenomen pakket AWBZ-(ombuigings)maatregelen per 1 januari 2009.

Dit raadsadres is voor kennisgeving aangenomen.

41° Brief van de heer F. Ossel, wethouder Werk en Inkomen, voorzitter van het bestuurlijk overleg Platform Arbeidsmarkt en Onderwijs, mede namens Colo (samenwerkende kenniscentra voor beroepsonderwijs en bedrijfsleven) van maandag 29 september 2008 inzake Barometer stageplaatsen en leerbanenmarkt in Amsterdam.

Deze brief is voor kennisgeving aangenomen.

42° Raadsadres van de heer F. Wouters, directeur van Vogelbescherming Nederland van zaterdag 18 oktober 2008 inzake reactie op de aangenomen motie door de gemeenteraad van Reimerswaal betreffende opschorting van subsidies, met name aan Vogelbescherming Nederland.

Dit raadsadres is voor kennisgeving aangenomen.

43° Raadsadres van de portefeuillehouders Verkeer van de stadsdelen van 22 oktober 2008 inzake Verordening parkeerbelastingen 2009.

Dit raadsadres is betrokken bij agendapunt 18 tot vaststelling van de Verordening parkeerbelastingen 2009.

44° Raadsadres van de heer R. Weissman, voorzitter Stichting Vondelpark Openluchttheater en artistiek directeur Amsterdamse Toneelschool & Kleinkunstacademie van 16 oktober 2008 inzake het Kunstenplan 2009-2012.

Besloten is, deze brief in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders, teneinde deze te betrekken bij voorstellen ter zake.

45° Brief van de heer M. van Poelgeest, wethouder Ruimtelijke Ordening van 21 oktober 2008 inzake programma Broedplaatsen 2008-2012.

Deze brief is betrokken bij agendapunt 12 tot vaststelling programma Broedplaatsen 2008-2012.

46° Brief van de heer F. Ossel, wethouder Haven van 17 oktober 2008 inzake nota Slimme haven, Havenvisie gemeente Amsterdam 2008-2020.

Besloten is, deze brief te betrekken bij agendapunt 27B tot vaststelling van de nota Slimme haven, Havenvisie gemeente Amsterdam 2008-2020 (*agendapunt is uitgesteld tot 19 november 2008*).

47° Raadsadres van de heer T. Smolders en mevrouw G. Wildeman, namens gemeenteraad.nl van 23 oktober 2008 inzake alertheid bij de begrotingsbehandeling.

Dit raadsadres is betrokken bij agendapunt 6 tot vaststelling van de begroting voor 2009.

48° Brief van de heer Herrema, wethouder Verkeer en Vervoer van 27 oktober 2008 inzake wijzigingen in de voordrachten Parkeerverordening en Verordening parkeerbelastingen.

Deze brief is betrokken bij agendapunten 18 tot intrekking Verordening parkeerbelastingen 2008 en vaststelling Verordening parkeerbelastingen 2009 (Gemeentebblad afd. 1, nr. 514) en 19 tot intrekking Parkeerverordening 2007, vaststelling Parkeerverordening 2009 en wijziging Verordening op de stadsdelen (Gemeentebblad afd. 1, nr. 515).

49° Raadsadres van de heer H. Krikke en anderen namens de Protestantse Kerk en Protestantse Diaconie Amsterdam van oktober 2008 inzake de notitie Scheiding kerk en staat.

Dit raadsadres is betrokken bij agendapunt 26 inzake de notitie, getiteld: Scheiding van kerk en staat (Gemeentebld afd. 1, nr. 521).

50° Brief van mevrouw M.C. van der Garde, fractievoorzitter PvdA van 28 oktober 2008 met de mededeling dat mevrouw D. Kaplan haar lidmaatschap in de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude opzegt en verzoekt tot aanwijzing van de heer D. Sajet tot lid in de gemeenschappelijke regeling Stichting Goois Natuurreservaat.

Deze aanwijzing heeft plaatsgevonden.

51° Brief van mevrouw J. Sargentini, fractievoorzitter GroenLinks van 29 oktober 2008 met de mededeling dat de heer B. Geurts zijn lidmaatschap in de gemeenschappelijke regeling Stichting Goois Natuurreservaat opzegt en verzoekt tot aanwijzing van hem tot plaatsvervangend lid in de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude.

Deze aanwijzing heeft plaatsgevonden.

6

Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 11 september 2008 tot vaststelling van de begroting voor 2009 (Gemeentebld afd. 1, nr. 500).

Bij dit agendapunt wordt raadsadres nr. 47 betrokken.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Mulder.

De heer **MULDER**: De financiële beschouwingen kunnen wij in de huidige omstandigheden niet loskoppelen van de kredietcrisis die steeds dichterbij komt in ons dagelijks leven. Daarom zal ik daar eerst bij stilstaan om vervolgens te formuleren wat volgens ons de reactie van de lokale overheid zou moeten zijn. Tot slot doe ik nog enkele concrete begrotingsvoorstellen van financiële aard.

De internationale crisis op de financiële markten is ongekend. Doordat banken elkaar geen leningen meer durfden te verstrekken, liep het systeem van kredietverlening spaak. De gevolgen wijzigen nog elke dag. Zo steeg de interbancaire rente in september 2008 in drie weken tijd van 4,5% naar 5,2% en daalde deze in oktober 2008 weer tot 4,6%, vermoedelijk als reactie op de Europese afspraken om garant te staan voor interbancaire leningen. Inmiddels is bekend dat de vonk ook naar de reële economie is overgesprongen: de goederen die we met elkaar verhandelen, de arbeidsmarkt, de euro's die over de toonbank gaan. De beurskoersen dalen, waardoor in Nederland in 2008 tot september 180 miljard euro aan bedrijfswaarde is verdampt. Daarnaast zorgen de rentestijgingen ervoor dat voor bedrijven de businesscase voor geplande investeringen niet meer uitkomt. Afhankelijk van het type leningen steeg de rente voor het bedrijfsleven binnen een half jaar met 0,5% tot 1%.

Nu is herstel van vertrouwen belangrijk. Het consumentenvertrouwen is weliswaar gedaald sinds het uitbreken van de kredietcrisis, maar het ligt nog steeds hoger dan in 2005 en 2006 toen de economie nog flink groeide. Ook de bereidheid tot grote aankopen is nog groter, maar we zitten duidelijk op een omslagpunt. Het vertrouwen kan nog flink dalen. Voor herstel van het vertrouwen zijn op landelijk en Europees niveau al daadkrachtig een aantal belangrijke stappen gezet. Een belangrijk onderdeel van vertrouwen is ook dat de overheid het eigen huishoudboekje op orde heeft. De staat

California had moeite geld te lenen en kon bruggen niet afbouwen. Diverse lagere overheden zijn gedupeerd door de toestand bij Icesave. IJsland zelf moet bij het IMF aankloppen, evenals Hongarije en Oekraïne. Vanochtend werk bekend dat ook Bulgarije zich in dit rijtje heeft geschaard.

Het antwoord op de kredietcrisis moet in elk geval niet bestaan uit het euforisch kraaien van victorie over het kapitalisme, zoals de SP bij de vorige raadsvergadering deed. Het kapitalisme is niet failliet of overwonnen, maar een aantal nadelen ervan is van de economische studieboekjes verplaatst naar de praktijk en de levens van mensen. Dit is niet leuk, maar buitengewoon vervelend. Mensen zijn onzeker over hun spaargeld, ondernemers zijn onzeker over hun klandizie, werknemers over hun baan. Het is daarom ook geen tijd voor een ideologisch feestje.

Gelukkig zijn er politieke partijen die er langs democratische weg de afgelopen eeuw voor hebben geijverd dat het vrije individu niet alleen staat als het gaat om de invloed van het kapitalisme. De sociaaldemocratie heeft zich altijd ingezet voor de individuele ontplooiing van mensen, voor zekerheid omtrent het inkomen, voldoende kansen en emancipatie. In de huidige onzekere tijden vindt de individuele mens een betrouwbare partner aan zijn zijde: de overheid. Meer in het bijzonder de PvdA. Sociaaldemocratische waarden zijn juist in een neergaande conjunctuur van groot belang. Het gaat om eerlijk delen van welvaart, maar ook van pijn. Het gaat om participatie. Mee kunnen blijven doen in de maatschappij, ook als je een krappe beurs hebt of moeite hebt met leren op school. Het gaat om emancipatie, vooruitkomen in deze maatschappij. Een dubbeltje moet een kwartje kunnen worden, mensen moeten zichzelf kunnen zijn.

In deze crisis heeft de overheid drie belangrijke opdrachten: herstel van vertrouwen, versterken van de economische structuur en waar mogelijk op tijd bijsturen om het leed te verzachten. Ik zei zojuist al hoe de landelijke en Europese overheid werkt aan herstel van vertrouwen. Het minste wat we lokaal kunnen doen, is zorgen dat we ons eigen huishoudboekje op orde hebben en de tent draaiende houden, afspraken nakomen.

Het huishoudboekje is in deze begroting op orde. Behalve een enkele vakidote financieel woordvoerder zijn er maar weinig mensen die de treasury paragraaf van de begroting lezen. Ik zei daar in 2007 in het begrotingsdebat over dat we blij waren dat de renterisiconorm en de kasgeldlimiet ruimschoots gehaald werden. Het verbaasde me niet dat de pers daar niets over heeft geschreven. Toch zijn het juist deze punten die in de financiële sector tot ellende hebben geleid.

Waar hebben we het eigenlijk over? De kasgeldlimiet zorgt ervoor dat de gemeente niet te veel leningen met een korte looptijd heeft afgesloten. De renterisiconorm zorgt ervoor dat we niet in enig jaar te veel langlopende leningen moeten herfinancieren. Beide zorgen ervoor dat de gemeentefinanciën niet te veel afhankelijk zijn van renteschommelingen. De toegestane kasgeldlimiet bedraagt voor de gemeente 428 miljoen euro. Wij lenen slechts 310 miljoen euro kort, dus ruim onder de marge. De toegestane renterisiconorm bedraagt 462 miljoen euro. Wij zitten daar met 187 miljoen euro flink onder. Dat is dus veilig. Het was in 2007 dus niet zo'n heel gek idee van deze fractie om de buffer waarmee we renteverhogingen opvangen niet te verkleinen. In de Amsterdamse begroting dus geen Amerikaanse, noch IJslandse of Noord-Hollandse toestanden.

(De heer **VAN DER MEER**: Mijnheer Mulder, ik snap wel dat u probeert alsnog met uw vinger naar mij te wijzen omdat ik dat wel wilde. Kunt u echter de verbanden ertussen uitleggen? En kunt u daar meteen het feit dat de Europese Centrale Bank de rente op dit moment wil verlagen aan koppelen?)

Het is prettig dat de ECB dat wil doen, maar het probleem is dat de risicopslagen zo enorm zijn gestegen. Meer in het algemeen is ook de rente gestegen. Wij vonden het in 2007 niet verstandig om de omslagrente te verlagen omdat wij dachten dat de rente mogelijk zou stijgen.

(De heer **VAN DER MEER**: Zo gemakkelijk komt u met deze redenering niet weg. Dit gaat allemaal van dik hout zaagt men planken. U koppelt in feite de gehele crisis en Icesave aan een debat dat wij in 2007 voerden

over de vraag of de rentevoet 0,25% naar beneden zou gaan of niet. Op de eerste plaats is dat nogal onecht, want ze hebben geen donder met elkaar te maken. Op de tweede plaats mag u mij even uitleggen waarom wij in de problemen waren gekomen gezien de reserves die wij opbouwen en hebben opgebouwd ten bedrage van 60 miljoen euro per jaar.)

Als de rente stijgt, dan is de gemeente meer geld kwijt als ze geld leent. Wat hebben we gezien? De marktrente is gestegen. De centrale bank kan de rente wel verlagen, maar daardoor daalt niet automatisch de marktrente. Zeker in deze tijd is dat niet aannemelijk. Wij vonden het toen verstandig om de buffer niet te verkleinen en de omslagrente niet te verlagen. Als de rente weer gaat stijgen, moeten we de buffer weer gebruiken. Wij dachten toen dat de kans tamelijk groot was dat de rente weer zou gaan stijgen. Voor mij hoeft dit geen heel ingewikkeld debat te worden, maar dit was de reden dat wij dit in 2007 wilden. Gezien de huidige situatie blijkt dat een verstandige keus geweest te zijn.

(De heer **VAN DER MEER**: Welke huidige situatie? Hier wordt een koppeling gelegd die ik me echt een beetje aantrek. Er wordt gesuggereerd dat de crisis te maken heeft met ons debatje over de rentevoet. De rente is in 2008 met 0,25% tot 0,5% gestegen en zal waarschijnlijk, op basis van de voorstellen van de ECB, in 2009 weer gaan dalen. Wij bouwen de buffer daarvoor op, voor schommelingen in de rente, zodat we een veilige marge houden. Daar ging het debat over.)

De rente voor lagere overheden is gestegen. De rente voor de staat is volgens mij om precies te zijn met 0,3 procentpunt gedaald, maar ik kan er iets naast zitten. In het licht van de kredietcrisis waarbij allerlei risico-opslagen in de marktrente verdisconteerd zijn, is het niet aannemelijk dat de rente weer enorm zal dalen, ook niet met de verlaging van de discontovoet denk ik. Ik kan het natuurlijk mis hebben, want we weten het allemaal niet. In elk geval leek het ons verstandig om een voldoende buffer aan te houden.

Ik had het over vertrouwen en noemde daarbij het nakomen van afspraken. Het is belangrijk om dat te blijven doen en in deze begroting lukt dat ook. Niet alleen is er voldoende ruimte om het programmakkoord uit te voeren, ook een belangrijk deel van onze wensen bij voorjaarsnota komt terug in de begroting. Laten we ook niet vergeten dat in de rompbegroting gewoon nog alle besluitvorming van de afgelopen jaren verwerkt is, waaronder initiatieven van deze fractie, zoals gratis openbaar vervoer van en naar P+R-locaties, postzegelparkjes, straatcoaches, stadsreclassering, schoolzwemmen, opsporing van illegale bordelen, versterking van de monumentenzorg, het tegengaan van illegale onderhuur, het superteam schuldhulpverlening en budgetlessen op school. Ik kan zo nog wel even doorgaan. Wij hebben voor het college echter nog wel een belangrijke opdracht als het gaat om het herstel van vertrouwen. Het vertrouwen wordt niet bevorderd als mensen hun huis zien verzakken en een as van een afvalenergiecentrale zien breken. Het helpt ook niet als de overheid haar ICT-infrastructuur niet op orde heeft met de nodige risico's van dien.

Met betrekking tot het risicomanagement heeft de raad twee grote projecten benoemd waarin wij beter op de hoogte gehouden willen worden van de risico's. Wij moeten constateren dat het college met betrekking tot het Afvalenergiebedrijf en Stadstoezicht niet handelt in de geest van de eigen notitie naar aanleiding van het PvdA-initiatief. Graag ontvangen wij conform de notitie een voorstel tot periodieke rapportage over risico's en ontwikkelingen.

(Mevrouw **HOOGERWERF**: Ik wil graag van de PvdA-fractie weten wat het herstel van het consumentenvertrouwen te maken heeft met het feit dat de afvalenergiecentrale al een hele tijd een beetje werkt. Kunt u mij het causale verband daartussen uitleggen, want ik zie het niet zo snel?)

Dat zit als volgt: vertrouwen is iets heel gevoelsmatigs. Men ziet de hele wereld instorten, de beurzen storten in en nu storten ook nog huizen in en een afvalenergiecentrale. Dat kan allemaal effect hebben op de manier waarop mensen naar de wereld om zich heen kijken. We moeten natuurlijk altijd ons risicomanagement op orde hebben, maar in dit soort tijden hakt dat er extra in als we het over vertrouwen hebben.

(Mevrouw **HOGERWERF**: Als de PvdA-fractie nu zou zeggen dat ze iets minder vertrouwen in deze wethouder heeft, dan zou ik dat snappen. Wij zitten immers in deze raad om het college te controleren. Ik snap het causale verband echter echt niet.)

Dat zal ik u uitleggen. Daarom hebben we de wethouder gevraagd om de eigen afspraken over het risicomanagement goed na te komen. Wij denken dat dit helpt bij het herstellen van vertrouwen, al is het maar een klein beetje. Het kan zijn dat wij dat anders inschatten dan u. Alle beetjes helpen, zullen we maar zeggen.

Wij gaan geen moties hierover indienen, want wij gaan geen moties indienen dat besluiten uitgevoerd moeten worden. Misschien kunt u echter een datum noemen waarop wij voorstellen kunnen ontvangen. Dat was ook afgesproken. Ook over het Servicehuis ICT maken wij ons ook zorgen. Wij missen overigens opnieuw het overzicht van de gemeentebrede ICT in deze begroting. Dat is iets waar de raad herhaaldelijk om gevraagd heeft, zowel via moties van de heer Marres als mevrouw Gazic. Wij komen hier in de commissie nog op terug.

Het tweede wat de overheid moet doen in de crisis waar we nu in zitten, is investeren in de economische structuur. Met de structuur bedoelen economen de aanbodzijde van de economie. Dit is nodig, zowel in goede tijden als in slechte tijden. We hebben later in deze raadsvergadering een aantal belangrijke besluiten op stapel staan. Schiphol met de Alderstafel en de kruisparticipatie. De haven met een ambitieuze visie en een nieuwe zeesluis. Als we dit soort zaken niet regelen, omdat we bijvoorbeeld zenuwachtig worden van de kredietcrisis, zijn we stom bezig. Juist nu is dat soort investeringen van groot belang. Dit geldt ook voor de Zuidas. Als de kredietcrisis ertoe leidt dat de financiering met marktpartijen niet rondkomt, moeten we dit belangrijke project als stad en staat zelf ontwikkelen.

Bij de economische structuur denk ik ook aan het programma Topstad. In de huidige economische tijd vinden netwerken van mensen gemakkelijk hun weg naar een andere Europese stad of naar elders op de wereld. Amsterdam moet een aantrekkelijke stad zijn en blijven. Een columnist van Het Parool vroeg zich af waarom er eigenlijk zoveel geïnvesteerd wordt in cultuur in deze begroting terwijl er een kredietcrisis is. Welnu: daarom dus, omdat wij een aantrekkelijke stad willen zijn. Ook het op initiatief van mijn collega Willemse ingezette beleid voor short stay helpt daarbij, zodat expats hier terecht kunnen. Een aantrekkelijke stad is ook een ongedeelde en een veilige stad. Zoals bekend spant het stadsbestuur zich daar onophoudelijk voor in. Het gaat ook om bereikbaarheid. Er zijn veel plannen in uitvoering, maar wij zijn helaas gedaald op de ranglijst van bereikbare steden. Graag maximale aandacht hiervoor, misschien kan het college daar nog op ingaan.

Als derde punt noemde ik als antwoord op de kredietcrisis het op tijd bijsturen door de overheid om het leed te verzachten. Daarover bestaan nogal wat misverstanden. De econoom John Maynard Keynes bepleitte grootscheepse overheidsinvesteringen om de vraag te stimuleren in een recessie. Toen klassieke economen zich daartegen keerden, omdat zij stelden dat die investeringen op de lange termijn geen vruchten afwerpen wegens stijgende rentekosten vanwege overheidstekorten die de aanbodkant weer verslechteren, zei Keynes: "On the long run we are all dead." Toch kregen zijn ideeën vrij veel aanhang, wat de monetarist Milton Friedman de uitspraak ontlokte: "We are all Keynesians now, but we will be no Keynesians any longer." Helaas voor hem werd hij echter vaak verkeerd geciteerd zodat zijn uitspraak beperkt bleef tot: "We are all Keynesians now."

We moeten echter niet de illusie hebben dat we hier met het lokaal stimuleren van de vraagkant van de economie een verdampende beurswaarde van 180 miljard euro kunnen compenseren. We zouden dan de begroting op zijn minst moeten verviervoudigen. En dan komen we weer in de knel met de renterisiconorm en de kasgeldlimiet. We kunnen wel kijken of we slimme dingen kunnen doen die de overgangspijn van een recessie zo draaglijk mogelijk maken voor hen die ermee geconfronteerd worden en de helpende hand bieden bij tijdelijke situaties die het gevolg zijn van de grillen van de markt.

Wij hebben daarbij drie zorgpunten waarop wij een motie willen indienen. Ten eerste het midden- en kleinbedrijf. Ook hier zal de herfinanciering in de knel komen denken wij, ook van normale bakkers met een gezonde bedrijfsvoering. Wij willen dat het college de situatie waarin deze mensen nu zitten goed uitzoekt en waar mogelijk met voorstellen komt, in samenspraak met het ministerie, voor een garantieregeling om de Amsterdamse slaggers en andere kleine ondernemers te helpen.

Ten tweede de werknemers die geconfronteerd zullen worden met ontslag. Met Prinsjesdag had het Centraal Planbureau de groeiverwachting al neerwaarts bijgesteld naar 1,25%. De Nederlandsche Bank gaat inmiddels uit van nulgroei, misschien zelfs van een negatieve groei. Toen de groeiverwachting neerwaarts bijgesteld werd met 1 procentpunt steeg de geraamde werkloosheid met 40.000. Goede kans dus dat het er in 2009 100.000 worden. Amsterdam pakt hier al gauw 8% van mee. Dat zijn 8000 Amsterdamse werklozen erbij. Zij kunnen rekenen op de PvdA, net zoals de spaarders konden rekenen op Wouter Bos.

In de begroting wordt 1 miljoen euro uitgetrokken voor meer casemanagers voor de Dienst Werk en Inkomen, zodat zij mensen beter kunnen begeleiden. We zullen ze hard nodig hebben. We vragen dan ook een maximale inspanning van het college om ervoor te zorgen dat nieuwe werklozen snel weer ergens aan de slag kunnen in een deelsector die nog wel groeit. Is het college bereid afspraken te maken met werkgevers over deze job-to-jobplaatsing? Of dat ze onmiddellijk op een re-integratietraject kunnen worden gezet zoals dat in jargon heet. Dat ze niet thuis hoeven te zitten maar aan de slag kunnen om te blijven investeren in zichzelf. Als wethouder Ossel straks de punten over Schiphol en de Havenvisie door de raad heeft gelooft, zal hij daar al zijn aandacht voor nodig hebben vermoeden wij.

Ten derde de woningbouw. Hoewel de crisis in Nederland, anders dan in Amerika, niet specifiek in de woningbouw begonnen is, doet zich daar nu toch wel een zorgelijke ontwikkeling voor. De hypotheekrente bedroeg halverwege 2005 3,8%. Nu bedraagt deze 5,4%. Daardoor zijn de maandlasten met de helft gestegen. Bovendien horen wij dat de banken terughoudender zijn met het verstrekken van krediet, ook aan deze Amsterdammers. Wij willen voorkomen dat de tijdelijke vraaguitval als gevolg van de kredietcrisis leidt tot uitstel van plannen en bezuinigingen op kwaliteit. Dat leidt namelijk op lange termijn tot een stad die we niet willen en die ook niet voldoet aan de ideeën zoals onze fractie heeft neergelegd in de notitie Mooi Amsterdam. Bovendien moet de productie op peil blijven. Wij verzoeken het college met een plan te komen, waarbij wordt bekeken in hoeverre beleggers en corporaties woningen tijdelijk kunnen verhuren, maar ook de optie van participatie door de gemeente, samen met het Rijk, willen wij bekeken hebben.

Deze drie wensen aan het college hebben wij verwoord in een motie die wij gezamenlijk indienen met coalitiepartner GroenLinks, die er ongetwijfeld ook nog woorden aan zal wijden. Verder hebben wij drie voorstellen om mensen in armoede te helpen. Of een kind kan sporten of mee kan doen met cultuur mag niet afhangen van de portemonnee van de ouders. Daarom willen wij het jeugdfonds Sport uitbreiden met 250.000 euro zodat meer kinderen uit minimagezinnen gratis voorzien kunnen worden van sportspullen. Voor cultuur moet er een soortgelijk fonds komen.

Wij willen ook 250.000 euro uittrekken voor het Step2Save-project, dat ervoor zorgt dat minima 100 euro per jaar op hun energierekening kunnen besparen. Het is een samenwerkingsproject van ondermeer Nuon en Philips en wordt uitgevoerd door schoolverlaters. Die komen bij mensen langs en geven gratis advies over energiebesparing. Ook bieden ze een energiebox aan met energiebesparende artikelen. Dankzij deze financiële middelen is deze box gratis. Dit zijn concrete en laagdrempelige plannen die mensen in armoede helpen. Bovendien snijdt het mes aan twee kanten, want sport is goed voor kinderen en energiebesparing levert mensen niet alleen geld op, maar komt ook het milieu ten goede. De manier waarop wij het voorstellen levert ook nog eens werkervaringsplaatsen voor schoolverlaters op.

Verder hebben wij een motie ter ondersteuning van het initiatief van onze collega in Den Haag, Hans Spekman, voor een kerstbijdrage voor minima. De Kamer heeft het

amendement-Tang/Spekman aangenomen waarmee in 2008 50 miljoen euro extra beschikbaar is gesteld voor de uitvoering van armoedebelid. Het amendement is bedoeld om extra aandacht te besteden aan de financiële positie van mensen met de laagste inkomens. Het is de bedoeling om via de gemeenten de groep met een laag inkomen dit jaar extra financieel te ondersteunen. Dit omdat de snel oplopende inflatie een extra eenmalige ondersteuning voor lage inkomens rechtvaardigt en minima ook mee moeten kunnen doen met feesten als Sinterklaas en Kerstmis. Deze 50 miljoen euro wordt verdeeld via het gemeentefonds en de motie dient ervoor om dit bedrag aldus te besteden. Het bedrag voor het jeugdsportfonds willen we dekken binnen de sportbegroting, het bedrag voor het energiebesparingswerkervaringsplan uit het stimuleringsfonds Volkshuisvesting.

Verder willen wij 500.000 euro uittrekken voor een huurfonds, waardoor ouderen langer thuis kunnen blijven wonen. Door te zorgen voor een overbruggingshuur bij stedelijke vernieuwing als deze groep tegen een huurverhoging aan loopt, kunnen ouderen langer op zichzelf wonen. Dit bespaart ook op ziektekosten. Wij willen dit plan dan ook samen met corporaties en ziektekostenverzekeraars uitvoeren. Mensen die slecht ter been zijn willen wij helpen door geld uit te trekken voor de uitvoering van Agenda 22, te dekken uit het BWS-fonds. Dit om de toegankelijkheid van de openbare ruimte te verbeteren. Wij willen de Schorerstichting die zich inzet voor het welzijn van homoseksuelen steunen met 37.000 euro en samen met coalitiepartner GroenLinks willen wij het stadsdeel Zeeburg tegemoetkomen met 500.000 euro. Dit laatste vanwege de uitbreiding van het stadsdeel met de nieuwe wijk IJburg. Zeeburg moet voldoende slagkracht hebben voor sociale investeringen. Beide kostenposten worden gedekt uit posten die waren bedoeld voor de apparaatskosten van het stadhuis, onder andere het Servicehuis Financiën. Wij willen nu dus niet beginnen met de implementatie ervan. De begroting is binnen een jaar al weer bijna verdubbeld en wij kennen deze camel nose inmiddels van andere servicehuizen. We zien alleen het neusje en niet de kameel die eraan vastzit.

Tot slot Den Haag. Ik noemde al even Wouter Bos die zich inzet voor het bezweren van de crisis en Hans Spekman die zich inzet voor de armoedebestrijding. Onze fractie in Den Haag heeft bij de begroting een pleidooi gehouden voor houvast en vooruitgang met als sleutelbegrippen 'wereld', 'werk' en 'wijk'. Naar aanleiding hiervan willen wij het college een aantal vragen stellen. De PvdA heeft gepleit voor vouchers voor ondernemers waarmee ze advies bij hun bedrijfsvoering kunnen aanvragen. Kan de wethouder er zorg voor dragen dat hij vooraan in de rij staat als dit plan in de uitvoeringsfase komt?

De fractie heeft gepleit voor een sociaal plan bij renovatie, sloop en nieuwbouw. Daarover zijn natuurlijk al afspraken gemaakt in Amsterdam, maar bewoners hebben hier hulp bij nodig. Daarvoor dienen onze wijksteunpunten Wonen, waarvoor nu 1 miljoen euro structureel beschikbaar is zoals wij bij de voorjaarsnota gevraagd hebben. Gaat de wethouder zich ervoor inzetten dat deze wijksteunpunten Wonen maximaal servicegericht zijn voor de bewoners en echt de nodige slagkracht en expertise hebben om ze te helpen met hun positie in de stedelijke vernieuwing?

Tot slot de AWBZ. Wegens uit de hand lopende kosten financiert de staatssecretaris niet langer allerlei ondersteuning voor klanten. Wij moeten deze mensen lokaal helpen, niet door hetzelfde financiële probleem als Bussemaker te krijgen, maar door maximaal in te zetten op buddyprojecten en vrijwilligerswerk. Mogelijk doen meer mensen een beroep op formulierhulp of huiswerkbegeleiding en dergelijke. Is dat iets voor de Verordening civil society die wethouder Vos gaat opstellen?

Samenvattend: wij willen ons graag met alle partijen in de raad, het Rijk, maatschappelijke organisaties en bedrijven inzetten om het vertrouwen te herstellen, om de economische structuur te versterken en bij te sturen waar dat nodig en mogelijk is. Dit in het diepe besef dat juist in deze tijd waarin de economie mogelijk vertraagt een aantal waarden van enorm belang zijn. Wij hebben dit in een aantal moties verwoord die ik hierbij indien.

De **VOORZITTER** deelt mee dat de volgende moties zijn ingekomen:

52° Motie van het raadslid Mulder c.s. inzake de begroting 2009 (kredietcrisis) (Gemeentebblad afd. 1, nr. 538)**Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd..**

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

1. Met voorstellen te komen om de woningproductie en woningkwaliteit op peil te houden, waarbij betrokken wordt:
 - het probleem van de vraaguitval van kopers bestrijden door corporaties en beleggers te overreden woningen tijdelijk te verhuren;
 - te onderzoeken of het mogelijk is samen met het Rijk te participeren door middel van strategische aankopen.
2. Te inventariseren wat de problemen zijn in de kredietverlening bij het Amsterdamse midden- en kleinbedrijf en met het Rijk in overleg te treden over de mogelijkheden tot garantiestelling voor herfinanciering.
3. Zoveel als mogelijk te anticiperen op een toename van de werkloosheid door:
 - in gesprek te treden met het bedrijfsleven om afspraken te maken over job-to-jobplaatsing, waarbij werknemers zo snel mogelijk weer aan de slag kunnen in andere sectoren;
 - het re-integratie-instrumentarium maximaal in te zetten om te zorgen dat nieuwe werkzoekenden zo snel mogelijk op (scholings)trajecten komen.

53° Motie van het raadslid Roos c.s. inzake de begroting 2009 (jeugdsportfonds) (Gemeentebblad afd. 1, nr. 539)**Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd..**

Besluit:

- Het jeugdsportfonds een subsidie te verlenen van 250.000 euro in het jaar 2009 bovenop de reeds voorgestelde bijdragen van de gemeente.
- Dit te dekken uit de prioriteit Opknappen zes sportparken (prioriteit 7, pagina 173).

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- Met de voorjaarsnota met voorstellen te komen voor een jeugdcultuurfonds, analoog aan het jeugdsportfonds.

54° Motie van het raadslid Roos c.s. inzake de begroting 2009 (omlaag brengen energiekosten minima) (Gemeentebblad afd. 1, nr. 540)**Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd..**

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- Voor het jaar 2009 250.000 euro toe te kennen aan dit project waardoor minimaal 5000 cliënten van de Dienst Werk en Inkomen kunnen deelnemen.
- Met Nuon in overleg te treden over het terugbrengen van de kosten van de energiebespaarbox, bijvoorbeeld door slimmere inkoop, waardoor het aantal deelnemers verder kan toenemen.
- Het bedrag van 250.000 euro te dekken uit het KTA-deel stimuleringsfonds Volkshuisvesting: 3,1 miljoen euro voor verbetering van woningen binnen de ring (pagina 278).

55° Motie van het raadslid Bos c.s. inzake de begroting 2009 (beter wonen voor ouderen) (Gemeentebblad afd. 1, nr. 541)**Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd..**

Draagt het college van burgemeester en wethouders op:

- Er zorg voor te dragen dat er ook een fonds komt om dit soort huuroverbrugging te bekostigen.
- hiervoor 0,5 miljoen euro beschikbaar te stellen uit de vrijval ISV-plannen (gebiedspromotie in de Zuiderkerk) – pagina 278 voordruk.

56° Motie van het raadslid Sajet c.s. inzake de begroting 2009 (Agenda 22) (Gemeentebblad afd. 1, nr. 542)**Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd..**

Draagt het college van burgemeester en wethouders op:

0,5 miljoen euro van de vrijval BWS in 2009 (pagina 217 van de voordruk) te besteden aan investeringen om openbare gebouwen en openbare ruimte, inclusief bruggen toegankelijk te maken.

57° Motie van het raadslid Straub inzake de begroting 2009 (Schorerstichting) (Gemeentebblad afd. 1, nr. 543)**Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd..**

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- Om 37.000 euro vrij te maken voor de Schorerstichting.
- Dit bedrag te dekken uit de prioriteit Directie EZ (pagina 236).

58° Motie van het raadslid Ünver inzake de begroting 2009 (eenmalige uitkering armoedegelden) (Gemeentebblad afd. 1, nr. 544)**Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd..**

Besluit het college van burgemeester en wethouders op te dragen:

1. Alle huishoudens met een inkomen tot 120% van het minimuminkomen een eindejaarsuitkering te geven van 50 euro, conform de wensen van een meerderheid van de Tweede Kamer.
2. Voor deze eindejaarsuitkering het gehele bedrag te gebruiken dat aan de gemeente wordt toegewezen op basis van het amendement van de PvdA-Tweede Kamerleden Tang en Spekman.
3. Te trachten zoveel mogelijk gezinnen te bereiken door publicitaire acties en ze tevens te wijzen op andere inkomensondersteunende maatregelen zodat het niet-gebruik van deze maatregelen wordt teruggebracht.
4. De raad zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen twee weken, over de wijze van uitvoering te berichten.

De moties maken deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Ornstein.

Mevrouw **ORNSTEIN**: De VVD dankt de wethouder van Financiën en alle betrokken medewerkers voor de begroting 2009. Het blijft echter moeilijk om de begroting te behandelen terwijl de gemeenteraad nog wacht op een antwoord van de wethouder op de vraag wat de effecten zijn van de huidige financiële wereldsituatie en de dreigende recessie op diezelfde begroting. In die zin wordt de gemeenteraad gehinderd in de uitvoering van zijn controlerende taak. In een tijd waarin de hele wereld verweekeld is in een kredietcrisis en er een recessie dreigt, is het van belang om als hoofdstad van Nederland goede keuzes te maken. De vraag is natuurlijk of het college van Amsterdam de juiste keuzes maakt.

Tijdens de algemene beschouwingen eerder deze maand besloot de burgemeester zijn betoog met de slogan 'grootstedelijke solidariteit'. Dat zou zich vertalen in samenwerking, dialoog en debat en niemand aan de kant. Gezien de huidige situatie in de wereld zou dat niet de boodschap moeten zijn die blijft hangen. Het zijn uiteraard belangrijke begrippen, zeker voor een links stadsbestuur. Maar als we leven in een tijd waarin echte keuzes moeten worden gemaakt, kiest de VVD op basis van focus, visie en

leiderschap. In deze tijden is 'vertrouwen' het sleutelwoord. Als een overheid geen richting geeft of visie toont, geeft dat geen vertrouwen. De VVD constateert dat het college, in tegenstelling tot bij de vorige begroting, expliciet kiest voor prudentie. De lessen van de vorige begroting lijken geleerd en dat is maar goed ook. Maar al snel rijst de vraag of de voorliggende begroting prudent genoeg is, zeker gezien het huidige economisch klimaat. Ik geef een aantal voorbeelden.

De dividenden. Bij de vorige begrotingsbehandeling heeft het college ervoor gekozen dividenden uit 2006 naar voren te halen en onder andere te gebruiken voor de bij de begroting 2008 geïntroduceerde agenda Uitvoering. Het college koos er toen voor om af te wijken van de bestendige gedragslijn op grond waarvan dividenden uit 2006 pas beschikbaar zouden zijn voor besteding in 2009. Een gedragslijn die is opgesteld om te voorkomen dat meevallers in een bepaald jaar gesoupeerd worden voordat de tegenvallers bekend zijn. Die tegenvallers waren er zoals bij de jaarrekening ontegenzeggelijk bleek. Nu is het één ding dat de VVD op deze wrange wijze gelijk heeft gekregen. Maar als we daarnaast bij deze begroting moeten constateren dat delen van de agenda Uitvoering überhaupt niet zijn uitgevoerd, dan geeft het toch wel te denken over de vraag hoe prudent het financieel beleid van dit college eigenlijk is. De VVD is wel opgelucht dat het college niet van plan is om opnieuw dividenden naar voren te halen en alvast uit te geven voordat tegenvallers bekend zijn, maar volgens bestendig beleid te betrekken bij de jaarrekening 2008 en daarmee te bestemmen in de begroting 2010.

(De heer **MULDER**: Welke punten voert het college niet uit?)

Ik kan u een heel lijstje daarvan geven. Er zijn reserves getroffen voor zaken die niet zijn uitgevoerd: beheer stedelijke infrastructuur, Voorrang voor een Gezonde Stad is gedeeltelijk niet uitgevoerd, het Museumplein, het Leidseplein, Sloterplas en parken, hotspots verloedering, groenmiddelen 2007-2010. Met dank aan de ambtenaren van Financiën die dit allemaal keurig op een rijtje hebben gezet.

Ik ga door met de levende reserves. In de begroting lezen we: "Middelen opzij zetten is niet per se onwenselijk, maar ons college streeft een beleid na van 'levende reserves' die doeltreffend worden ingezet." Het zou de VVD meer vertrouwen geven als het college de lijn zou aanhouden dat middelen opzijzetten vaak verstandig en soms noodzakelijk is.

Het WWB-inkomensbudget. Als we in Nederland een economische recessie tegemoet treden, is de kans aanwezig dat dit een opstuwend effect heeft op de werkloosheidscijfers. Het college gaat ervan uit dat het tekort op het WWB-inkomensbudget over 2008 5 miljoen euro zal bedragen, over 2009 11 miljoen euro en over 2010 14 miljoen euro. In 2009 zal 11,2 miljoen euro aan de reserve worden onttrokken. Hierbij gaat het college uit van een daling van het klantenbestand van circa duizend cliënten per jaar. De VVD verzoekt de wethouder in zijn stuk over de effecten van de kredietcrisis op de begroting 2009 in het bijzonder aandacht te besteden aan de effecten op het WWB-inkomensbudget.

Dan de omslagrente en het egalisatiefonds. In de begroting 2009 wordt geraamd dat een fors bedrag, omstreeks 25 miljoen euro, aan het egalisatiefonds moet worden onttrokken doordat de marktrente hoger is dan de voor 2009 gehanteerde omslagrente. De stand ultimo 2007 van het egalisatiefonds was circa 130 miljoen euro. Dat betekent dat bij deze manier van handelen het egalisatiefonds in 2013 leeg is. Het egalisatiefonds is in het leven geroepen om eventuele verhogingen van de rente niet direct te hoeven verwerken in de omslagrente, maar eventueel centraal te kunnen opvangen. Het egalisatiefonds dient volgens ons dan ook niet gebruikt te worden als vangnet en dus niet structureel aangesproken te worden. De VVD verneemt graag van de wethouder wat de te verwachten effecten van de kredietcrisis en de mogelijke recessie zijn voor de vaststelling van de omslagrente en het egalisatiefonds.

(De heer **MULDER**: Welke structurele aanwending van het rentefonds bedoelt u precies? De systematiek waarvan ik zojuist de loftrampet heb gestoken wordt gewoon gevolgd. We houden de buffers namelijk in stand.)

Ik begrijp uw vraag. Ik zei dat op dit moment, voor 2009, 25 miljoen euro wordt onttrokken aan dat fonds. Ik zou graag van de wethouder willen horen wat de onttrekkingen in de komende jaren zullen zijn. Het zou namelijk heel somber zijn als er binnen vijf jaar nog maar 0 euro in het fonds zou zitten.

(De heer **MULDER**: In het meerjarenperspectief staat hoe dit zich zal ontwikkelen, maar het fonds is toch niet ineens leeg?)

Dat hebt u mij ook niet horen zeggen. Ik heb gezegd dat, als we op deze manier doorgaan, het fonds in 2013 leeg is. Ik wil van de wethouder graag weten wat zijn visie daarop is, hoe het zich gaat ontwikkelen en of dat op dit moment goed wordt gedaan.

De risico's. Uit de eerste exercities blijkt niet dat de beschikbare algemene risicoreserve tekort zou schieten. Volgens het college is voorzichtigheid op zijn plaats omdat het onderliggend cijfermateriaal zowel wat volledigheid als betrouwbaarheid betreft voor verbetering vatbaar is. De VVD vindt het zorgelijk dat de gemeentelijke organisatie niet in staat blijkt risico's deugdelijk in kaart te brengen. Wij verwonderen ons over de conclusie dat de risicoreserve zou voldoen, als de cijfers op basis waarvan dat bepaald zou moeten worden onbetrouwbaar zijn. Graag vernemen wij hoe de wethouder de betrouwbaarheid van de gegenereerde cijfers gaat verbeteren. Ook horen wij graag hoe houdbaar de wethouder zelf de conclusie vindt dat de risicoreserve niet tekortschiet. Verder missen wij in de begroting de omvang van bepaalde risico's, bijvoorbeeld ten aanzien van de bodemsanering haven, de Markenhovengarage, de Piet Heingarage en de verbouwing van De Bazel. Hierdoor is het voor de gemeenteraad niet goed mogelijk om op dit punt het college goed te controleren.

Dan de GSB- en ISV-gelden. De wethouder heeft aangegeven voorzichtig om te willen gaan met gemeenschapsgeld, maar kiest er toch voor het ISV-geld als dekking te gebruiken voor structurele uitgaven. Het college creëert een risico in de begroting door deze gelden als dekking te gebruiken voor onder andere de Zuidelijke IJ-oever en stedelijke vernieuwing, terwijl het kabinet nog geen duidelijkheid heeft gegeven over de continuering van dit budget. Graag vernemen wij dan ook van de wethouder hoe hij deze structurele uitgaven van circa 60 miljoen euro in totaal gaat financieren wanneer continuering van het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing uitblijft, dan wel wanneer het budget aanzienlijk wordt verlaagd. 2009 is het laatste jaar van de GSB III-periode. Het college geeft aan dat belangrijke onderdelen van het beleid mede worden gefinancierd met GSB-gelden en dat voor de voortzetting van het beleid een vervolg van ondersteuning door het Rijk een belangrijke voorwaarde is. Wij horen graag van de wethouder hoe deze belangrijke onderdelen van het beleid in de toekomst zullen worden gefinancierd.

Dan wil ik nog iets over de indicatoren zeggen. Aan de doelstellingen van het programakkoord liggen indicatoren ten grondslag. Indicatoren dienen te fungeren als betrouwbare aanwijzingen voor de effectiviteit van het uitgezette beleid. Het is dan ook van groot belang dat indicatoren nauwgezet en meetbaar worden geformuleerd. Helaas blijkt dat doel en indicator niet altijd overeenkomen of dat er sprake is van onzuivere indicatoren. Daarnaast waren er bij tal van indicatoren op 1 juni 2008 nog geen gegevens beschikbaar.

Een paar voorbeelden. Een doelstelling in het resultaatsgebied Armoedebestrijding is uitstroom naar werk. De indicator is het aantal klanten met een re-integratiedoelstelling. Echter, een lagere re-integratiedoelstelling is iets heel anders dan uitstromen naar werk. Een daling in het aantal mensen met een re-integratiedoelstelling toont niet aan of deze mensen daadwerkelijk aan het werk zijn. Een ander voorbeeld. Bij de doelstelling 'terugdringen jeugdwerkloosheid' wordt als indicator gehanteerd het percentage jongeren dat binnen vier weken na een bij het jongerenloket verkregen commitment terug naar school gaat, aan het werk is of op een traject naar werk. Dit zou doen vermoeden dat, als het jongerenloket 100% scoort, de jeugdwerkloosheid nul bedraagt. De indicator geeft echter slechts de effectiviteit van het jongerenloket aan, maar zegt helemaal niets over het terugdringen van de jeugdwerkloosheid. Dan nog een laatste voorbeeld. Bij de doelstelling 'vergroting woningaanbod in het middensegment' staat: de nulmeting 2005 is 114.000 woningen. In 2008 zijn er 117.000 woningen en de doelstelling

voor 2009 is 132.500 woningen. Als er in de afgelopen drie jaar 3000 woningen in het middensegment zijn bij gekomen, hoe gaat het college er in één jaar tijd 15.500 woningen bij toveren?

Verder wil ik nog een paar algemene opmerkingen over de begroting maken. De begroting is een belangrijk instrument van de gemeenteraad om het college te controleren en financiële prioriteiten vast te stellen. Een gemeentelijke begroting dient meetbaar, controleerbaar en inzichtelijk te zijn, waardoor het college afrekenbaar is op het voorgenomen en gevoerde beleid. De begroting van Amsterdam moet voor iedere Amsterdammer toegankelijk en begrijpelijk zijn. Voor de VVD voldoet de begroting 2009 niet aan deze basisvoorwaarden en wij menen dan ook dat het goed zou zijn als de begroting 2010 en verder dat wel doet. Volgens de VVD zou de gemeenteraad baat hebben bij een aanzienlijk toegankelijker begroting. Daartoe dienen wij een motie in die ik aan het eind van mijn betoog zal overhandigen waarin de gemeenteraad de Rekenkamer Amsterdam verzoekt te onderzoeken in welke mate de begroting 2009 meetbaar, controleerbaar en inzichtelijk is. Bovendien verzoeken wij de Rekenkamer om denkbare verbeterpunten aan te dragen voor volgende begrotingen van de gemeente Amsterdam.

Dan nog een enkel woord over de uitvoering van de motie-Mulder/Van der Meer/Ornstein, oftewel Mulder c.s. zoals in de annalen is terug te lezen. Bij de behandeling van de voorjaarsnota heeft de gemeenteraad de motie-Mulder c.s. aangenomen. In deze motie werd het college opgedragen ombuigingen op het gemeentelijk apparaat van minimaal 20 miljoen euro structureel over de periode 2009-2012 te realiseren. Ter uitvoering van de motie is voor het resultaatgebied Veiligheid aangegeven dat in 2009 1 miljoen euro vrijgemaakt dient te worden voor stadsreclassering. Het college heeft ervoor gekozen het structureel toegekende bedrag als volgt te bestemmen: 80.000 euro voor de intensivering van de verslavingszorg, 160.000 euro voor nazorg detentie, 300.000 euro voor de continuering van de pilot safehouses en 460.000 euro voor de acht-tot-achtarrangementen. De VVD constateert dat deze bestemmingen, met uitzondering van de 160.000 euro voor nazorg detentie, niet conform de bestedingsrichting is die in de motie is aangegeven. De motie beoogt primair het krachtig tegengaan van recidive en niet zorgverlening. Bovendien krijgt de van-acht-tot-achtaanpak onder de overige prioriteiten Jeugd al 1,3 miljoen euro toegekend. Hierbij verzoeken wij de wethouder op de juiste wijze uitvoering te geven aan deze motie.

Ik loop nog enkele beleidsterreinen langs. In de inleiding bepleitte de VVD dat keuzes op basis van focus, visie en leiderschap gemaakt dienen te worden. Wij zetten hierbij onze visie uiteen op de belangrijkste dossiers voor de VVD op dit moment. De focus op veiligheid. Hoe is het gesteld met de veiligheid in Amsterdam? De trieste balans van de afgelopen maanden: bedreigingen van ambulancepersoneel in West, steekpartijen in Noord, West, Zuidoost en Centrum, drie juweliers overvallen op één dag, diefstallen van tassen en laptops uit stilstaande auto's vanaf de scooters in Oost en Zuid, overlastgevende jongeren in Oost en West, hatecrimes, geweld door krakers. De veiligheidssituatie in Amsterdam is nog altijd zorgwekkend, dat blijkt ook uit de cijfers die eerder dit jaar in de veiligheidsindex werden gepresenteerd. Maar het blijkt vooral uit de persoonlijke verhalen en ervaringen van Amsterdammers.

Focus, visie en leiderschap op het gebied van veiligheid betekent dat het college niet alleen verantwoordelijkheid neemt voor veiligheid, maar er ook zorg voor draagt dat de geëigende partijen verantwoordelijkheid kunnen nemen. Er moeten dus voldoende middelen zijn om veiligheid te waarborgen, om te beginnen met een politiecorps dat op sterkte is, met de juiste instrumenten voor het adresseren van de problemen. Ketenaanpak in bestrijding van criminaliteit en veiligheidsproblemen is essentieel. Dat betekent dat politie, justitie en rechterlijke macht sterke opeenvolgende schakels moeten zijn. Evenzeer dat er een effectieve samenwerking moet bestaan tussen overheidspartijen en andere betrokkenen, zoals hulpverleners, maar ook met private partijen zoals ondernemers. Alleen als al deze partijen de neuzen gericht hebben op eenzelfde doel, ieder met een eigen verantwoordelijkheid, kan de veiligheidsproblematiek doeltreffend worden bestreden. Het zou van leiderschap getuigen wanneer het college daar een duidelijke, coördinerende rol in neemt.

(De heer **MULDER**: Over leiderschap gesproken, wat vindt u in dat verband van het feit dat de Amsterdammer het college het meest vertrouwt bij de veiligheidsagenda? Ik geef meteen toe dat niet alle problemen opgelost zijn, maar u kunt ook in de begroting lezen dat het aantal overlastgevende jongeren is gedaald van honderd naar zestig. Dat kan ertoe bijdragen dat het beeld dat u schetst iets completer is.)

U geeft zelf in de kern van uw vraag al aan wat het antwoord is, namelijk: de veiligheidsproblemen zijn bij lange na niet opgelost. Misschien kan uw buurvrouw, die zelf in de Transvaalbuurt woont, daar nog eens een rondje over de velden maken en de persoonlijke verhalen van de mensen die daar wonen aanhoren om te zien hoe het met de veiligheid in Amsterdam gesteld is.

(De heer **MULDER**: Hebt u de notitie van mijn buurvrouw gelezen die zij naar aanleiding van die persoonlijke verhalen heeft geschreven?)

Ik heb het niet over de notitie van uw buurvrouw. Ik zeg dat uw buurvrouw in de Transvaalbuurt woont en ik verzoek haar om daar eens even naartoe te gaan.

Ik ga verder. Criminaliteit en overlast zouden volgens burgemeester Cohen bestreden moeten worden met een combinatie van preventie en repressie. Maar daar waar de burgemeester deze twee begrippen gelijk laat opgaan, constateert de VVD dat preventie een langetermijnaangelegenheid is, terwijl repressie op korte termijn dient te geschieden. Beide moeten maximaal worden ingezet. De overheid kan en mag niet accepteren dat buurten worden geterroriseerd door criminelen en overlastgevende jongeren. Het beleid is dan ook veel te dadergericht. Stop met de bescherming van de dader en begin met de bescherming van de slachtoffers en de samenleving. Het is tijd voor een duidelijk signaal. Het is noodzakelijk dat gehoor wordt gegeven aan de maatschappelijke behoefte aan vergelding voor criminaliteit. Het is niet uit te leggen dat plegers van strafbare feiten binnen 24 uur weer op straat staan. Het is niet uit te leggen dat taakstraffen worden opgelegd aan recidivisten en bij geweldsmisdrijven, maar bovendien niet eens behoorlijk uitgevoerd worden. Het is niet uit te leggen dat drugspanden gewoon kunnen voortbestaan. Het is niet uit te leggen dat ouderen niet meer veilig over straat kunnen. "Veiligheid is een basisrecht voor alle Amsterdammers", roept het college stoer in de begroting. En zo is het. Maar het college houdt zich niet aan deze basisplicht. Het lijkt een holle frase te worden. En natuurlijk ligt er een grote verantwoordelijkheid bij de rijksoverheid. Maar voor wie beroofd, overvallen of mishandeld wordt, maakt het niet uit welke overheid dat had moeten voorkomen of gaat bestraffen. Juist Amsterdam moet daarom voorop lopen in het bestrijden van criminaliteit, van groot tot klein. En zeker nu de grootste partij van Amsterdam ook in de regering zit, moeten we ons niet neerleggen bij het argument dat Den Haag erover gaat. De VVD zal op een later moment met concrete voorstellen komen om de veiligheid in Amsterdam te vergroten.

(De heer **LIMMEN**: Het CDA vindt het fijn om te horen dat de VVD veiligheid heel belangrijk vindt. Ik reageer even op uw opsomming van: het is niet uit te leggen dat, en vooral op uw opmerking dat ouderen niet veilig over straat kunnen gaan. Vindt de VVD dat ouderen in Amsterdam niet veilig over straat kunnen gaan? Of is het feit dat u vindt dat dit niet uit te leggen valt een hypothetische situatie?)

Daar kunnen we een lange, filosofische discussie over voeren, mijnheer Limmen, maar als in Zuideramstel in een week tijd twee bejaarden op een heel nare manier worden overvallen, waarbij de politie gelukkig zeer kordaat is opgetreden, dan moet ik constateren dat die mensen bang worden en zich afvragen: kan ik nog wel veilig met mijn tasje naar mijn vriendin schuifelen? Ik vind dat de overheid daar een heel belangrijke rol in moet vervullen.

(De heer **MULDER**: Ik ben er helemaal niet op uit om het veiligheidsprobleem te bagatelliseren, dat doet deze fractie ook niet. Sterker nog, wij hebben veel initiatieven genomen waaronder de vliegende brigades die nu in de vorm van straatcoaches bestaan. Het veiligheidsbudget is de afgelopen jaren ook toegenomen. Ik vind echter de verhouding tussen de stoere taal die u bezigt en uw verwijten aan het

college en de concrete voorstellen waarmee u komt eerlijk gezegd een beetje slap. Het is een beetje alsof de pot de ketel verwijt dat hij zwart ziet, met dit verschil: wij vinden niet dat wij zwart zien. Ik zou graag willen weten of u, na dit hartstochtelijke pleidooi voor een veilig Amsterdam dat ons ook zeer aan het hart gaat, een richting aan kunt geven voor mogelijke maatregelen en waaruit deze gefinancierd zouden moeten worden.)

Wij hebben een grote batterij moties klaarliggen. Ik ga de tijd die wij hebben voor de financiële beschouwingen niet gebruiken om dit toe te lichten. Wij zullen hier nog uitgebreid de tijd voor krijgen tijdens de behandeling in de commissies. Als u er echter aan hecht, dan kan ik dat zeker doen hoewel het mijn spreektijd is. Ik denk daarom dat ik doorga met mijn volgende punt.

(De heer **IVENS**: Dank u wel voor dit uitgebreide pleidooi voor veiligheid. Bij de voorjaarsnota hebben we afgesproken dat wij ons bij deze begroting in zouden spannen om de voedingsbodem aan te pakken en wel de tweedeling in Amsterdam. Vindt u dat de aanpak van de tweedeling en daarmee het verbeteren van de veiligheid voldoende naar voren komt in deze begroting? Kunnen we voorstellen van u verwachten om dit aan te pakken of vindt u het wel voldoende?)

Daar kom ik inderdaad straks op. Wij willen daar ook in investeren. Ik heb net echter al gezegd dat we repressie en preventie maximaal moeten inzetten. Ik heb niet gezegd dat we het een niet moeten doen en het ander wel. Dus ja, preventie is ook essentieel, maar we moeten het allebei maximaal doen.

(De **BURGEMEESTER**: Ik vind het lastig om zelf als voorzitter te interrumperen, maar hebt u daarmee iets anders gezegd dan het college?)

Waarover?

(De **BURGEMEESTER**: Over de samenhang tussen preventie en repressie.)

Ja, daar heb ik wel degelijk iets anders over gezegd. Ik heb namelijk nooit gemerkt dat het maximaal gebeurt. De veiligheidscijfers zijn nog niet zodanig dat we kunnen spreken van een fantastisch veiligheidsbeleid. Ja, er is nog altijd ruimte voor verbetering. Ik denk dat u dat ook onderkent.

(De **BURGEMEESTER**: Dat is iets anders dan iets anders zeggen. We zijn het er snel over eens dat het altijd beter kan. U kunt dat volgend jaar weer zeggen en het jaar erop ook.)

Ja, dat zal ik ook blijven doen.

(De **BURGEMEESTER**: Dan weten we alvast hoe het volgend jaar gaat.)

(De heer **VAN DER MEER**: Ik heb een heel korte vraag. Mevrouw Ornstein, kunt u mij een definitie geven van het begrip 'maximaal' bij het veiligheidsbeleid?)

Maximaal betekent dat we alle mogelijke middelen inzetten om onveiligheid te bestrijden. We moeten het dan wel eens zijn over de vraag welke middelen dat zijn. We zullen uiteraard van mening verschillen over de vraag welke middelen doeltreffend zijn of niet.

Nu ga ik echt door met mijn verhaal. De focus op wonen. In het collegeprogramma 2006-2010 is de doelstelling opgenomen dat Amsterdam in deze collegeperiode streeft naar de start van de bouw van 20.000 woningen. Gezien de stand van de woningbouwproductie op 31 augustus 2008 lijkt het niet waarschijnlijk dat die ambitie wordt gehaald. Deze trieste conclusie trekt het college zelf al op pagina 12 van de begroting. Het college heeft het hoofd in de schoot gelegd, de woningbouwambities worden bij lange na niet gerealiseerd. Voor de VVD is dit onbegrijpelijk en onaanvaardbaar. Onbegrijpelijk omdat het college bij zijn aantreden zijn grote woningbouwambitie presenteerde terwijl nu blijkt dat deze niet gerealiseerd wordt. Onaanvaardbaar omdat gebleken is dat de gemeente zelf verantwoordelijk is voor de helft van de vertragingen in de woningbouw. Het afgeven van bouwvergunningen moet worden

gestroomlijnd en versneld. De vertragende welstandcriteria moeten worden verminderd en naar voren worden gehaald in het ontwerp- en bouwproces.

De VVD heeft zich altijd verzet tegen de wet van Meden en Perzen dat bij ieder bouwproject 30% sociale woningbouw vereist zou moeten zijn. Is sociale woningbouw nu echt noodzakelijk op de Zuidas?

(De heer **MULDER**: De wet van Meden en Perzen houdt ook in dat wij op grote locaties minimaal 30% doen. Bij kleinere projecten kan het percentage anders zijn. Er kunnen locaties zijn met veel sociale woningbouw, 100% bijvoorbeeld, en locaties met minder sociale woningbouw. De wet die u noemt is dus niet zo Meden- en Perzenachtig als u schetst. We hebben wel gegarandeerd dat we in totaal voldoende sociale woningbouw plegen. De starheid die u hier suggereert, bestaat niet.)

Dank u wel voor uw toelichting. Ik ga gewoon door met mijn betoog. Een economische recessie vraagt om zorgvuldige bestedingen. De VVD vraagt het college om onnodige eisen overboord te gooien. Bij de aanpak van scheefwonen heeft de PvdA in ieder geval al laten blijken gemakkelijk van koers te willen veranderen. Waarom niet bij de overmaat van te dure sociale woningbouw?

Wat kan de gemeente nog meer doen om starters te ondersteunen? Volgens de VVD kan dit door de succesformule van sociale koop aanzienlijk uit te breiden. Marktpartijen dienen zich al lange tijd aan. Daarbij moeten ook de voorwaarden voor het krijgen van startersleningen worden versoepeld. Nu moet iemand nog een sociale woning opleveren om in aanmerking te komen, terwijl iedere Amsterdammer of toekomstige Amsterdammer hiervoor in aanmerking zou moeten kunnen komen. De VVD heeft een trendbreuk waargenomen in de Woonvisie van dit college. Bij het bouwen ligt de focus meer op koopwoningen voor het middensegment dan voorheen. De VVD is hier een warm voorstander van. De doelstellingen mogen van de VVD sterker en nog overtuigender worden geformuleerd, maar er is een goed begin. Vanaf nu is het zaak de plannen uit te voeren en te vertalen naar de praktijk. Geen woorden, maar daden.

Ik begon mijn betoog met te benadrukken dat Amsterdam goede keuzes moet maken. U had nog een derde speerpunt van de VVD tegoe. Gezien de huidige financiële wereldsituatie en de dreigende recessie kiest de VVD ervoor om de Amsterdamse economische structuur te versterken teneinde veerkrachtig om te kunnen gaan met huidige en toekomstige financiële en economische uitdagingen. De Amsterdamse economie is een motor die we niet alleen draaiende moeten houden, maar een die we ook meer toeren moeten laten maken. Het college kiest er echter voor om de motor te laten afslaan door het bedrag voor de stimulering van de economische structuur te verminderen van 14,18 miljoen euro in de actualisatie 2008 naar 11,82 miljoen euro in 2009 en in de daarop volgende jaren slechts 4,14 miljoen euro vrij te maken.

(De heer **MULDER**: In de begroting die ik heb gelezen, blijven de bedragen voor het versterken van de economische structuur in het basisprogramma en in het topstadprogramma conform de afspraken in het programakkoord gehandhaafd.)

Dit zijn de cijfers die ik heb gelezen. Een verminderde investering in de economische structuur vinden wij niet de juiste keuze. Hiermee maken we Amsterdam kwetsbaarder. De VVD vraagt het college dan ook met maatregelen te komen ter stimulering van de economische structuur, met name ten behoeve van het vergroten van werkgelegenheid, in het bijzonder voor laaggeschoolden. Deze kwetsbare groep in onze samenleving zal als eerste de gevolgen ondervinden van de op de loer liggende recessie. Werk is een van de belangrijkste instrumenten tegen armoede. In werkgelegenheid moet geïnvesteerd worden. Bevorder het startersfonds voor beginnende ondernemers in het MKB. Het stimuleren van ondernemerschap, waaronder begrepen administratieve lastenverlichting voor ondernemers, het bevorderen van veiligheid voor ondernemers en de bereikbaarheid van ondernemingen is allemaal cruciaal voor een gezonde Amsterdamse economie. Besteedt meer aandacht aan ondernemerschap op Amsterdamse scholen. Bevorder toerisme en congressen. Versterk het vestigingsklimaat

in Amsterdam. Behoudt en acquireer bedrijven voor Amsterdam. Voor deze belangrijke impuls in de Amsterdamse economie dient de VVD een motie in.

Ik ga afronden. Het is economisch en financieel zwaar weer. Daar kan geen linkse lente tegenop. Alleen door nu de juiste keuzes te maken kunnen de gevolgen voor Amsterdam goed beheersbaar worden. Dat betekent dat meer prudent onvoldoende is, dit zou een zeer prudente begroting moeten zijn. Focus, visie en leiderschap zijn sleutelwoorden die met name moeten worden getoond in prudente keuzes: veiligheid als basisrecht, bouwen, bouwen, bouwen en versterken van de economische structuur.

De **VOORZITTER** deelt mee dat de volgende moties zijn ingekomen:

59° Motie van het raadslid Ornstein c.s. inzake de begroting 2009 (economische structuurversterking) (Gemeentebld afd. 1, nr. 545)**Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd..**

Draagt het college van burgemeester en wethouders op:

1. Op zo kort mogelijke termijn, doch uiterlijk 1 februari 2009, te komen met een actieplan Economische structuurversterking waarin maatregelen worden voorgesteld ter stimulering van de economische structuur van Amsterdam en in het bijzonder ten behoeve van:
 - het vergroten van werkgelegenheid, in het bijzonder voor laaggeschoolden;
 - het stimuleren van ondernemerschap waaronder begrepen administratieve lastenverlichting voor ondernemers, het bevorderen van veiligheid voor ondernemers en bereikbaarheid van ondernemingen;
 - het versterken van het vestigingsklimaat in Amsterdam;
 - behoud en acquisitie van bedrijven voor Amsterdam;
 - het bevorderen van het startersfonds beginnende ondernemers MKB;
 - het bevorderen van toerisme en congressen;
 - meer aandacht voor ondernemerschap op Amsterdamse scholen.
2. De kosten hiervan te dekken uit:
 - 250.000 euro incidenteel Proeftuin Amsterdam;
 - 900.000 euro incidenteel Elektronisch kinddossier;
 - 350.000 euro incidenteel Lunches op school;
 - 500.000 euro structureel Subsidieverordening integratie en participatie (deels);
 - 500.000 euro structureel Wij Amsterdammers;
 - 350.000 euro structureel Convenant kleurrijke scholen;
 - 1.000.000 euro structureel Armoedegelden.
3. Daarnaast de middelen ten behoeve van Topstad en de Vogelaargelden bij het actieplan Economische structuurversterking te betrekken.

60° Motie van het raadslid Ornstein inzake de begroting 2009 (inzichtelijke begroting) (Gemeentebld afd. 1, nr. 546)**Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd..**

Verzoekt:

De Rekenkamer Amsterdam op zo kort mogelijke termijn, maar ruim voor de voorjaarsnota 2009, te onderzoeken in welke mate de begroting 2009 meetbaar, controleerbaar en inzichtelijk is, waardoor het college afrekenbaar is op het voorgenomen en gevoerde beleid, alsmede eventuele verbeterpunten aan te dragen voor volgende begrotingen van de gemeente Amsterdam.

De moties maken deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** schorst de vergadering.

De **VOORZITTER** heropent de vergadering.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Van der Meer.

De heer **VAN DER MEER**: Laat ik deze financiële beschouwingen beginnen met het tijdsgewricht waarin de behandeling van deze begroting plaatsvindt. De afgelopen weken is het nieuws volledig gedomineerd door de crisis op de financiële markten, en de gevolgen hiervan voor ons land, mijnheer De Goede en mijnheer Bakker. Zij turven namelijk het gebruik van het woord 'kredietcrisis'. Banken vielen om, verzekeraars volgden en de aandelenkoersen van de financiële fondsen. Ook de fondsen uit de 'echte' economie stortten en storten achter elkaar in en inmiddels is in vele landen om ons heen al een recessie aangekondigd. In Nederland durft men nog voorzichtig groei te voorspellen, maar ook hier zie je dat de opinie zich per week aanpast aan een volgend financieel debacle. Al diegenen die de afgelopen jaren om het hardst riepen dat de overheid meer op afstand moest staan en dat toch vooral de markt zijn werk moest doen, schreeuwen nu om het hardst dat de overheid moet ingrijpen. De financiële wereld, het verzekeringswezen en bouwprojecten worden nu wel heel erg wankel. Zelfs de Vereniging Eigen Huis roept om overheidsingrijpen om de hypotheekdragers van dit land te redden van een onvermijdelijk kopje onder. Nergens wordt meer gerept over de absurde overwaarde van, en woekerwinsten op, een gemiddeld koopwoning in Nederland. Er viel eigenlijk niet meer tegen op te werken en wie niet kocht was met deze rendementen een dief van zijn eigen portemonnee.

Na deze persoonlijke overpeinzing terug naar de realiteit en dat is het effect van de financiële crisis op deze stad. Amsterdam Financial Hub, Amsterdam Bouwstad, Amsterdam Cultuurstad, Amsterdam Topstad zal het zwaar krijgen in de komende jaren. Zwaar, omdat de banken en aanverwante bedrijven die in deze stad gevestigd zijn het moeilijk hebben. Zwaar, omdat met het stilvallen van de kredietverstrekking er niet meer voldoende middelen zullen worden verstrekt om de woningbouwproductie op gang te houden. Zwaar, omdat deze stad, die leunt en zweeft op zijn geweldige culturele aanbod, te maken krijgt met opdrogende private culturele fondsen. Dat kan en zal waarschijnlijk leiden tot een beperking van de inkomsten van de Amsterdamse culturele instellingen. Regel je een hoop geld, dan wordt er aan de andere kant van het spectrum weer roet in het eten gegooid. Zwaar ten slotte, omdat Amsterdam alleen maar een Topstad kan zijn, als er nog wel een top is om te bereiken. Als de financiële top is afgekalfd, wordt het zeer lastig om de top er vervolgens zelf weer op te plaatsen of op te lassen. U begrijpt hopelijk wat ik probeer te zeggen. Hoewel het niet verstandig is om te doemdenken, is het op dit moment verdomd lastig om bij deze financiële beschouwingen vrolijk te blijven.

Zoals al is aangegeven bij de behandeling van de voorjaarsnota is de bestedingsruimte dit jaar relatief beperkt. We weten allemaal hoe dit komt: de grote tegenvallers bij de Noord/Zuidlijn en het Afvalenergiebedrijf. De Noord/Zuidlijn drukt zwaar op de begroting voor 2009, ondanks de vrijgevallen ruimte uit de jaarrekening van 2007. Hoewel wij in 2002 juist vanwege de riskante financiering tegen de bouw van de Noord/Zuidlijn hebben gestemd, hadden wij in onze zwartste dromen niet kunnen bevroeden dat er ook nog eens zo'n financiële crisis overheen zou komen. Het Afvalenergiebedrijf wordt in 2009 in de opstartfase gehouden en dat betekent dat er geen winstafracht zal zijn. Dit scheelt ongeveer 25 miljoen euro in de begroting. Daar staat tegenover dat al het geld dat nog wel in 2009 wordt verdiend, in de rekening van dat jaar zal terugkomen. Het lijkt erop dat hier nog wel eens wat uit kan rollen voor de toekomst. Laten we ons maar aan dit punt vasthouden. Daar hebben we nu misschien niet zo veel aan, maar toch.

Ondanks alles biedt deze begroting ten opzichte van de voorjaarsnota nog wel een redelijk positief beeld. Er is 24 miljoen euro in plaats van 20 miljoen euro structureel beschikbare ruimte en 115 miljoen euro in plaats van 100 miljoen euro incidentele ruimte. Dit komt mede doordat het college de motie-Mulder/Van der Meer uitvoert en zo structureel en incidenteel ruimte vrijmaakt voor nieuwe prioriteiten.

Het uitvoeren van het programmakkoord kost 3 miljoen euro structureel en 37 miljoen euro incidenteel. Met name het incidentele deel wordt als overige gelden ingezet voor het programma Maatschappelijke Investerings, de zogeheten PMI's, en de Koers Nieuw West. GroenLinks is gelukkig met deze keuze van het college. Daarnaast worden de in de voorjaarsnota vastgelegde prioriteiten vrijwel geheel uitgevoerd. Ook dit is goed, zeker in het licht van alles wat ik hiervoor heb gezegd. De overige prioriteiten die in de begroting zijn opgenomen stralen soberheid en noodzakelijkheid uit, zowel structureel als incidenteel. Toch zijn er posten die voor ons geen prioriteit hebben. Ik kom daar natuurlijk later op terug. We hebben nog een lange weg te gaan tot december 2008.

De motie-Mulder/Van der Meer levert dit jaar 2 miljoen euro structureel op. Dit valt een beetje tegen, zelfs met de wetenschap dat we hebben ingezet op het grootste operatieresultaat in 2010. De frictiekosten moeten nu voor de hele periode worden genomen en bedragen 1,5 miljoen euro incidenteel. Het is een eerste stap in weer een nieuw proces dat we aangaan en waar we het college veel succes mee wensen.

In de begroting wordt melding gemaakt van het superdividend van Schiphol. Het zal niet bij deze begroting worden betrokken, maar bedraagt 108 miljoen euro. Wat een bedrag. Reserves worden hier op zijn plaats geacht, vanwege de Noord/Zuidlijn en mogelijke tegenvallers bij het ISV in de nabije toekomst. GroenLinks vindt dit zeer verstandig in deze financieel wankelende tijden. Bij de algemene beschouwingen berichten enkele media dat de roodgroene coalitie een greep zou doen uit dit dividend. Ik wil hen erop wijzen dat deze coalitie dus juist geen greep doet uit het superdividend om haar prioriteiten te dekken en deze dus ongemoeid laat om toekomstige risico's te kunnen dekken. Het is maar dat u het weet, dames en heren.

Ik zal per portefeuille op hoofdlijnen aangeven waar GroenLinks staat ten opzichte van deze begroting. Allereerst het ISV, het zorgenkindje. Er is al uitgebreid gesproken over dit probleem bij de voorjaarsnota, maar dat heeft het probleem nog niet veel kleiner gemaakt. En hoewel het kabinet waarschijnlijk met een derde ISV-periode komt, zal het bedrag veel lager zijn dan nu het geval is. Dat is zeer vervelend omdat voor ons belangrijke projecten in de stedelijke vernieuwing onder druk komen te staan. Zo worden de broedplaatsen er nu nog uit gefinancierd. Het is de vraag of dit in de toekomst vanuit deze bron gefinancierd kan blijven. Hetzelfde geldt voor het, dit jaar nog bijgeregelde, Zuidelijke IJ-oeverproject. Daarbij zijn nu ook de aanvragen voor het Noorderpark en het Diemberbos geschrapt voor een bedrag ter waarde van 1,9 miljoen euro. Dit is een deel van de financiering voor de herontwikkeling, maar wel een stevig bedrag. Wij zijn bang dat de ontwikkeling van deze parken hierdoor in de problemen komt. Graag wil ik hier duidelijkheid over van het college.

Iets om trots op te zijn, is het volgende. Mede door de motie-Mulder/Van der Meer komt er 4 miljoen euro structureel extra voor de kunst- en cultuursector, in de vorm van Kunstenplangeld en geld voor cultureel vastgoed, beide 2 miljoen euro. Daarnaast wordt 2 miljoen euro incidenteel voor onderhoud van cultuurpanden uitgetrokken, vanuit de meerjarige afspraak die wij in 2007 bij de begroting hebben gemaakt. Daarbij hebben wij in 2007 al 3 miljoen euro structureel geregeld, waarvan nu 2 miljoen euro wordt bestemd voor het Kunstenplan en 1 miljoen euro al was bestemd voor het Amsterdams Fonds voor de Kunst. GroenLinks is hier zeer gelukkig mee. Deze coalitie heeft getoond dat zij echt het belang van de cultuursector voor deze stad onderkent en heeft dit ook in middelen durven en willen waarderen. Daar zijn wij zeer trots op. Hiermee is er daadwerkelijk sprake van een trendbreuk. Wel willen wij het college meegeven dat de bestedingsrichtingen voor het cultureel vastgoed aan deze raad ter besluitvorming worden voorgelegd en dus niet naderhand ter kennisname. Op die manier weten wij wat de daadwerkelijke gevolgen ervan zijn voor de raad en voor de stad.

IJburg is een geval apart dat al sinds ik in de raad zit, terugkomt. Het is een van de snelst groeiende buurten van Amsterdam. Ik heb begrepen dat afgelopen zomer de tienduizendste bewoner is gearriveerd en de sleutel heeft gekregen. Eind 2009 verwacht men de vijftienduizendste bewoner. Sinds er op IJburg wordt gebouwd, heerst daar een structureel probleem door een weeffout in het stadsdeelfonds. Dat fonds wordt groter naarmate een gebied meer inwoners heeft. Wat is er nu met IJburg aan de hand? Het is

een gebied waar allerlei nieuwe investeringen gedaan moeten worden voordat er mensen wonen. De infrastructuur op maatschappelijk, cultureel en sportief terrein, voor de jeugd en het beheer moet worden aangelegd, willen we een leefbare wijk scheppen. Stadsdeel Zeeburg verkeert daardoor nu al jaren in problemen. We hebben de afgelopen twee jaar 500.000 euro incidenteel daarvoor kunnen regelen. Ook dit jaar staat het stadsdeel vanwege deze problemen het water weer aan de lippen en wij willen hier een motie indienen om het stadsdeel tegemoet te komen. Het genoemde bedrag van 500.000 euro is een minimumbedrag. Wij zullen in de komende twee maanden bekijken wat er nodig is en of we dekking kunnen vinden voor een verhoging van het bedrag.

Ik noemde al eerder het stilvallen van de woningbouwproductie. Het lijkt ons zeer onverstandig om op het hoogtepunt van de crisis te gaan zwaaien met subsidies om de productie weer op gang te krijgen. Wel kunnen wij ons iets voorstellen bij garanties aan de corporaties, opdat het proces van kredietaanvragen weer op gang kan komen en deze partijen weer verder kunnen investeren in de stad. Ook kunnen wij een strategisch aankoopbeleid voeren en waar mogelijk ook middelen vrijmaken om de productie weer op gang te krijgen. We kunnen dan natuurlijk later weer die strategische aankopen van de hand doen, die hoeven we niet voor eeuwig in ons bezit te houden. Laat echter duidelijk zijn dat dit geen middelen moeten worden waar partijen hun handje voor kunnen ophouden. Het gaat hooguit om noodzakelijke strategische maatregelen om ervoor te zorgen dat de productie weer van de grond komt.

Voor Proeftuin Amsterdam is nu 250.000 euro toegekend. Uit dit bedrag moet ook een initiatief als 'stad van 1001 smaken' worden gefinancierd. Wij zouden graag zien, dat hiervoor een extra financiële impuls komt en zullen dus voorstellen het beschikbare bedrag naar boven bij te stellen. In de begroting wordt voorgesteld om 3 miljoen euro te reserveren voor de duurzame stad. Dit is een mooi bedrag, maar er worden wel veel milieuposten onder gebracht waarvoor een andere dekking meer op zijn plaats was geweest. Ik noem de update van de bodemkwaliteitskaart, geld voor duurzaam inkopen en de aanpak van geluidhinder. Wij horen graag van het college wat de reden hiervan is. Voor ons ging het namelijk toch meer om een budget voor het klimaatprogramma. Dat vinden wij nu minder naar voren komen dan wij gewenst en gehoopt hadden.

Dan de leerplicht. Er wordt 2,4 miljoen euro uitgetrokken voor nieuw personeel, maar het gaat om laagbetaalde straatcoachachtige functies. Met de investering in leerplichtconsulenten blijven de scholen buiten schot en investeert de gemeente in symptoombestrijding. Dat geld kunnen we beter inzetten voor verzuimcoördinatoren op scholen en meer inspecteurs met echte bevoegdheden. Wat kunnen wij op dit punt van het college verwachten? Er is nog veel geld van het programma Uitvoering niet besteed. Hier werd al op gewezen en het is ook waar. Men wil dit overhevelen naar 2009. Wij vinden dat niet vreemd. Dit geldt ook voor de reserves van Systeem in beeld. Graag hoor ik van de wethouder wat precies de achtergrond hiervan is en hoe het programma Uitvoering volgend jaar verder ter hand zal worden genomen. Natuurlijk is er ook nog de kwestie van de inburgering en de wens van Den Haag dat de verliezen van de aanbieders voor eenderde deel door Rijk, gemeente en aanbieders zelf worden betaald. Wij begrijpen de positie van de wethouder en het college en volgen die ook. We worden graag door de wethouder op de hoogte gehouden van de vorderingen hierin.

Er wordt 6 miljoen euro uitgetrokken voor strategische aankopen in het Wallengebied. Dit is in de voorjaarsnota geregeld. Terwijl wij nog met spanning wachten op de strategienota Project 1012 met expliciete beslispunten van de wethouder, heeft diezelfde wethouder al geholpen bij de aankoop van panden in het Singelgebied. De kosten die daar gemaakt zijn, moeten nog door deze raad worden goedgekeurd. GroenLinks is daar vooralsnog niet positief over. Wij willen dat die 6 miljoen euro echt strategisch wordt ingezet voor het gericht aankopen van panden waar misstanden voorkomen of die niet door de BIBOB-procedure komen. Er is 500.000 euro meerjarig incidenteel voor het programmamanagement voor het Wallengebied. Wat houdt dat in? Komt er een speciale nv De Wallen?

(Mevrouw **ORNSTEIN**: Ik verstond het niet helemaal goed. Bent u wel of niet positief over het bedrag van 6 miljoen euro dat opzijgezet wordt voor aankopen van panden in het Wallengebied?)

Wel over het bedrag, maar vooralsnog niet over de voorstellen van de wethouder voor de Singelgracht.

(De **VOORZITTER**: Wij willen het ook horen, mijnheer Van der Meer.)

Het bedrag wel, maar de aankoop van de Singelgrachtpanden niet.)

(Mevrouw **ORNSTEIN**: Mag ik dan nog een vervolgvraag stellen? Zou het niet verstandig zijn om te wachten met het aanwenden van dit geld totdat we precies weten hoe het strategieberesluit 1012 eruit komt te zien?)

Daar gaan wij ook van uit.

(Mevrouw **ORNSTEIN**: Dat zou misschien een mooie vraag aan de wethouder zijn.)

U hebt hem bij dezen gesteld.

Helaas gaat er geen geld in deze begroting, ondanks het feit dat er 170.000 euro is aangevraagd, naar het project Gezond eten ter bestrijding van overgewicht, dat speciaal gericht is op mensen met een lage sociaaleconomische status. Dit plan draagt bij aan de bestrijding van de tweedeling in de samenleving, door mensen met een krappe beurs te ondersteunen bij een gezond en lekker leven. Wij vinden het van groot belang, dat een ongezonde levensstijl niet erfelijk wordt en overwegen daarom een amendement op dit punt. Tot slot vinden wij het jammer dat het dit college niet is gelukt 150.000 euro voor Salto te regelen, zoals aangevraagd. Het water staat deze organisatie die wij een warm hart toedragen zo'n beetje aan de lippen. Ook hier overwegen wij een amendement.

Al met al ligt er een zeer deugdelijke en degelijke begroting, waar GroenLinks zich goed in kan vinden. Wij zullen bij de behandeling van de verschillende onderdelen in de commissies terugkomen met meer specifieke amendementvoorstellen op een na en dat betreft IJburg.

De **VOORZITTER** deelt mee dat het volgende amendement is ingekomen:

61° Amendement van het raadslid Van der Meer c.s. inzake de begroting 2009 (extra middelen voor IJburg) (Gemeentebld afd. 1, nr. 547) **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd..**

Besluit:

1. Het stadsdeel Zeeburg een incidentele extra bijdrage uit de gemeentebegroting te verstrekken van in ieder geval 500.000 euro voor de verbetering van het leefklimaat op IJburg.
2. Het stadsdeel Zeeburg de mogelijkheid te geven deze extra beschikbare middelen in te zetten voor het versterken en verbeteren van maatschappelijke, culturele, welzijns- en sportfuncties op IJburg.
3. Deze prioriteit te dekken uit de prioriteit Servicehuis Financiën uit de begroting 2009.

Het amendement maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Ivens.

De heer **IVENS**: Het ongebreidelde en voorheen heilig verklaarde kapitalisme zorgt nu bij veel mensen voor grote zorgen. Ik geloof dat iedereen daar al iets over gezegd heeft dus dat domineert de agenda vandaag heel duidelijk. De bankensector was de eerste sector waar duidelijk werd dat de liberale wereld met zijn grote vrijheid voor banken niet het eeuwige leven heeft. Voor de meeste mensen leidde dit slechts tot onzekerheid, maar er werden niet veel mensen rechtstreeks getroffen. Helaas hangt de liberaalkapitalistische bankwereld samen met veel andere sectoren. Al snel kelderden de beurskoersen. Mensen met een klein beetje geld in aandelen merkten dit al. Nu sijpelt de

crisis door naar allerlei sectoren. Er dreigt zelfs een recessie. De begroting die we nu bespreken, is duidelijk voor die tijd geschreven. Enige actualisatie zou dan ook op zijn plaats zijn. Dat geldt voor veel terreinen. Niet alleen voor het Zuidasproject waar we in onze ogen flink op kunnen bezuinigen nu we niet meer achter private partijen aan hoeven te jagen. Ook in andere sectoren zoals de haven zullen de gevolgen merkbaar worden. Het is nog maar de vraag in hoeverre we ons in moeten spannen om banken aan te trekken. Het is duidelijk geworden dat zij hoofdzakelijk met een zeepbel bezig waren.

(De heer **MULDER**: Welke bezuinigingen staan u precies voor ogen bij de Zuidas?)

Ik doelde op het projectbureau, op de uitwerkingsfase. We onderzoeken nog of private partijen mee willen doen of dat we het project volledig publiek financieren. Laten we het geloof in de private partijen nu maar snel beëindigen en gewoon onderzoeken hoe de overheden samen zo snel mogelijk een goed Zuidasproject, in welke vorm dan ook, opzetten. We hoeven in ieder geval niet meer constant achter allerlei private partijen aan te lopen.

We moeten het voor de mensen in de stad opnemen en ervoor zorgen dat ze goed kunnen blijven leven, geld kunnen verdienen en op die manier een recessie die de mensen hard raakt, voorkomen. Daarvoor is politieke moed nodig. Oude stokpaardjes moeten ingeruild worden voor rationele behoeften van nu. Er moet geïnvesteerd worden in werkgelegenheid en in Amsterdammers. De SP heeft bij de Staat van de Stad al aangekondigd dat wij willen dat Amsterdam krachtig de tweedeling aan gaat pakken. Nu is dat meer dan ooit nodig. We moeten alle zeilen bijzetten om een hevige recessie te voorkomen. Dat moeten we met alle Amsterdammers doen. Het is duidelijk dat de grote graaiers aan de top aangepakt moeten worden. Zij worden nu deels getroffen doordat de forse bonussen in aandelen weinig meer waard zijn. De tweedeling verkleinen we ook door ervoor te zorgen dat iedereen in de samenleving mee kan doen. Daaronder verstaan wij de volgende maatregelen:

Iedereen echt proberen te laten werken in plaats van ons te verschuilen achter re-integratiebureaus. Mensen met schulden in een vroeg stadium helpen met schuldhulpverlening. Vrijstelling van lokale belastingen voor de allerarmsten verruimen. Daadkrachtig werken aan gemengde scholen in plaats van met relatief vrijblijvende afspraken. Arme mensen niet uit arme buurten verjagen, maar het voor hen mogelijk maken om in rijkere buurten te gaan wonen en ook omgekeerd beleid ontwikkelen. Help ouderen actiever naar de beschikbare voorzieningen zodat mensen zo lang mogelijk volwaardig mee kunnen blijven doen in onze samenleving. Spreid voorzieningen zoals bibliotheken en theaters over de hele stad. Amsterdam is niet alleen het centrum. Zorg voor buurthuizen waar jongeren zich welkom voelen. Dit alles stellen wij voor in ons plan Iedereen voor een beter Amsterdam. Dit is een investering in onze samenleving. Een investering die allang nodig was en in het huidige economische klimaat misschien wel extra hard nodig is. Om dit duidelijk te maken, willen we graag ons plan uitdelen aan onze collega-raadsleden en aan het college. Veel mensen hebben de afgelopen tijd om dit plan gevraagd. We hebben er een mooi käftje om gedaan en mijn collega zal het even uitdelen. Voor ons betekent dit een investering in het heden en in de toekomst. Een investering die ons erg veel zal opleveren. Dit vereist echter een inzet door andere prioriteiten te benoemen. Tweedeling bestrijden we door de top af te vlakken en het dal op te hogen. Daarvoor nam de raad bij de voorjaarsnota al een motie van ons aan. Nu is het tijd om de consequenties hiervan te overzien. Namens de SP wil ik daarom graag hier een amendement indienen dat in onze ogen beschouwd kan worden als een uitvoering van de motie die we bij de voorjaarsnota met algemene stemmen aannamen. Natuurlijk staan wij de komende tijd open voor betere suggesties. De komende twee maanden hebben we nog alle gelegenheid om te discussiëren, maar met dit plan en met dit amendement laten wij zien waar onze prioriteiten liggen om de tweedeling echt aan te pakken. Wij veranderen met dit amendement de voorgestelde gemeentebegroting van 5,5 miljard euro slechts met ruim 20 miljoen euro. Dit relatief geringe bedrag moet zorgen voor een omslag in het huidige denken en als aanjager tegen de tweedeling functioneren. Amsterdammers moeten weer de top worden. Het programma Topstad vormen we daarom om. Een deel

van het geld zetten we in om met alle Amsterdammers onze economie op te stuwen in plaats van achter nekapitaal van banken en grote beursgenoteerde bedrijven aan te jagen. We richten onze blik niet op China en India, maar kijken eerst naar Amsterdam. We gaan samen onze stad promoten, niet meer met slogans en lobbyactiviteiten. We kunnen dan flink besparen op citymarketing, het zogeheten investor development, de hotelloods, het evenementenfonds en zelfs op onze olympische droom. Ik droom er ook nog steeds van.

(Mevrouw **HOGERWERF**: Als oppositiepartij wil ik het college toch een beetje de hand reiken met een vraag aan de SP. Sinds wanneer gaat Topstad over het grote kapitaal? Volgens mij gaat het met name over de creatieve industrie. Waar baseert u dat op?)

Ik heb al vaker gevraagd naar de samenhang tussen het programma Topstad en het basisprogramma Economie. We hebben het hier over Topstad. Het basisprogramma Economie is vooral erop gericht om de creativiteit van individuen te stimuleren. Ik vind dat het Expat center daar minder onder valt. U legt een mooi verband met het basisprogramma. Ik zou het mooi vinden als we dat in alle stukken terugzien. Het basisprogramma juichen we erg toe, maar Topstad minder. In het amendement zult u zien dat we daar wel wat geld voor overlaten. Wees daarom getroost, wethouder. We laten nog wat geld over voor uw fantastische project, maar wij vinden dat het flink minder kan.

(De heer **MULDER**: De SP stelt voor om te bezuinigen op de economische structuurinvesteringen. Er mag geen twijfel over bestaan dat wij dat onverstandig vinden gezien mijn inbreng. Kunt u uitleggen waarom het verstandig is om de dingen die onze economie sterker maken af te breken waardoor de kans dat de recessie hier toeslaat groter wordt en mensen werkloos worden? Op die manier jaagt u mensen de werkloosheid in.)

Ik denk dat de heer Mulder mij niet helemaal goed begrepen heeft. De SP stelt juist voor om te investeren in de economische structuur. Wij doen dat door te investeren in de mensen en te proberen om mensen weer aan het werk te krijgen. Wij zeggen dus: investeer daar vooral in. Een van onze ideeën, de Amsterdamse Werkcentrale, zal hier binnenkort hopelijk besproken worden. Daarin staat dat wij iedereen weer mee willen laten doen in de samenleving, iedereen kan meewerken en samen kunnen we de economie opbouwen. Dat zijn in onze ogen economische structuurinvesteringen. Kennelijk verschillen wij van mening over de betekenis van die term. Wij denken dat de huidige economische ontwikkeling heeft aangetoond dat het tijd is voor iets anders. Niet alleen Barack Obama zegt dat het tijd voor verandering is, ook hier is het tijd voor verandering.

(De heer **MULDER**: Het probleem met uw aanpak is dat, als u de plannen van Schiphol niet steunt, als u de tweede zeesluis bij IJmuiden niet steunt en dat soort dingen, en als u ook nog het succesvolle programma om een topstad te worden en een sterke economie te worden, als u dat allemaal afbreekt, dan jaagt u mensen gewoon de werkloosheid in. Dat moet u hier maar eens een keer zeggen. Dat u tegen ontwikkelingen die de economische structuur versterken bent. U verslechtert de economie waardoor mensen werkloos worden.)

Ik geloof dat de heer Mulder op een aantal feiten vooruitloopt. Ik ben benieuwd wat we met de zeesluis en met Schiphol doen. Volgens mij komt dat zo dadelijk. Ik zei net al dat het niet zo is dat er niets aan het programma Topstad moet gebeuren. Wij zeggen dat het wel een tandje minder kan. Als we de prestatie-indicatoren bekijken, dan liggen we met Topstad goed op schema. De belangrijkste investeringen zijn niet nodig in Topstad. De belangrijkste investeringen zijn daar nodig waar we mensen echt aan een baan helpen. Het gaat er niet om dat we een heleboel mensen werkloos maken omdat diensten samengevoegd worden of gesplitst moeten worden of noem maar op. Wij doelen juist op investeren in de mensen. Om dat soort sectoren gaat het. Niet in zoveel mogelijk overstappassagiers op Schiphol en in zoveel mogelijk containers die zo snel mogelijk met zoveel mogelijk kranen doorgevoerd worden. Nee, het gaat om investeringen in echte

werkgelegenheid in plaats van in de droomconomie waar de afgelopen tijd alle banken en de PvdA zo graag in wilden investeren.

(De heer **MULDER**: De haven, beste man, is de echte economie. Schiphol is de echte economie. Dat levert werkgelegenheid op en dat is van belang, juist in de recessie die we misschien tegemoet gaan, om de investeringen op peil te houden. Als u dat wilt afbreken, als u de investeringen daarin wilt verminderen, dan moet u ook de consequentie onder ogen zien en zeggen: dan zijn wij inderdaad minder weerbaar voor een dergelijke recessie. Dat zal de werkgelegenheid niet vooruit helpen en dus zullen mensen werkloos worden door de plannen van de SP.)

Als ik nu flauw zou doen, dan zou ik zeggen dat ik niet op als dan-redeneringen inga, maar zover wil ik niet gaan. Maakt u dat eerst maar eens waar. Ik geloof heilig dat, als we de plannen uitvoeren uit het programma dat net is uitgedeeld, er meer mensen aan het werk gaan. Met onze Werkcentrale stellen wij voor dat mensen aan het werk gaan. Op die manier investeren wij in werkgelegenheid. In dat programma staan voorstellen voor investeringen in werkgelegenheid. Natuurlijk is de economie daarvoor noodzakelijk. Natuurlijk willen wij een luchthaven. Heeft iemand gezegd dat wij die niet willen? Ik geloof het niet. Wij willen graag een luchthaven, maar wel een die een economische meerwaarde voor Amsterdam levert in plaats van alleen maar zoveel mogelijk overstappassagiers. Daar staat de PvdA kennelijk voor en dat vind ik buitengewoon treurig. Kiest u nu eens voor de mensen in plaats van voor de droombeelden en het voortgaan op de weg die we de afgelopen tijd ingegaan zijn.

(De heer **MULDER**: Het probleem met uw visie, mijnheer Ivens, is dat er dan geen werk meer is voor de mensen. Dat zijn de droombeelden die u mensen voorhoudt. Dat moest maar eens afgelopen zijn.)

De PvdA gaat met plezier verder met maatregelen die nu ook al niet werken. Wij zeggen dat het tijd voor verandering is. Laten we het nu eens goed doen. Ik hoop dat we de komende tijd op steun van de PvdA kunnen rekenen, maar dit belooft weinig goeds. Ik kan me echter voorstellen dat u nog overtuigd moet worden. Leest u rustig het plan door. Misschien worden we het dan eens.

(Mevrouw **HOOGERWERF**: De heer Ivens citeert volgens mij heel vaak de heer Obama, maar die deelt absoluut uw mening niet. Sterker nog: hij zit volgens mij meer op de lijn van de PvdA.)

Helemaal mee eens. Bij hem blijft het bij retoriek. Retoriek is mooi en aardig, maar wij stellen voor om het in praktijk te brengen.

(Mevrouw **ORNSTEIN**: Is het nu wel of niet time for change, mijnheer Ivens?)

Volgens mij was mijn inleiding heel duidelijk. Het kapitalisme en de liberale bankensector die alles in Amsterdam domineert heeft laten zien dat het tijd voor verandering is, heeft laten zien dat het tijd is voor een sterkere overheid, heeft laten zien dat het echt nodig is om in te grijpen. Het is niet langer tijd voor banken die alles willen privatiseren. Nee, het is weer tijd om een heleboel vitale sectoren te nationaliseren. Ik denk dat we de goede kant opgaan en dat het voor een grote meerderheid in de samenleving duidelijk is dat het tijd is om het anders te doen.

(Wethouder **ASSCHER**: En u verwijt Obama retoriek.)

Of verwijt u dat aan uw collega Bos? De heer Bos is aan het nationaliseren.

(Mevrouw **VAN DER GARDE**: Ik ben sinds de bijdrage van de VVD het spoor al een beetje bijster. Het lijkt wel alsof we de algemene beschouwingen overdoen. Mag ik de SP vragen om terug te keren naar de financiële beschouwingen en te vertellen hoe zij dit plan, dat overigens al oud is en volgens mij door de meesten van ons allang gelezen, gaat financieren? Het staat namelijk vol plannen die structureel gefinancierd zouden moeten worden en daar heb ik niets tegenover gezien.)

Ik praat graag over de financiën. Daarom heb ik net ook aangekondigd dat wij een amendement hebben. Ik zal zo dadelijk de dekking behandelen. Ik wil er geen algemene beschouwingen van maken, maar juist aangeven waar we ons geld aan uitgeven. Ik ben

bezig met het opsomminkje. Ik geef de eerste bron aan waar we geld vandaan halen en meteen vliegen de interrupties me om de oren. Dat doet me deugd, want dat betekent dat er goed over nagedacht wordt. U kunt moeilijk zeggen dat het plan oud is aangezien we het vandaag naar buiten brengen. Het zou kunnen dat we het u al hebben laten inzien, maar het is vandaag uitgekomen. Ik denk dat de meeste aanwezigen hier het ook nog niet gelezen zullen hebben. We hopen er de komende twee maanden nog veel met elkaar van gedachten over te wisselen.

Ik wil ook nog iets positiefs zeggen. Wij geloven onze wethouders graag. Als wethouder Gehrels zegt dat zij in het Afvalenergiebedrijf gelooft, dan hopen wij dat zij gelijk heeft. Wij hopen inderdaad dat het bedrijf weer draait en dat we geld kunnen verwachten. Zij durft de te verwachten gelden nog niet in te boeken, maar wij denken: als zij erin gelooft, dan doen wij graag met haar mee. Als het superdividend van Schiphol wordt uitgekeerd, laten we dat geld dan alsjeblieft gebruiken. Niet door het eenmalig uit te geven, maar door het structureel te gebruiken voor noodzakelijke maatregelen voor Amsterdammers. Waarom zouden we dat geld stil laten liggen en ernaar kijken? Dat is misschien prettig voor het college om het volgend jaar vlak voor de verkiezingen uit te geven, maar dat lijkt ons niet in het belang van onze stad waarin we nu ook een heleboel moeten investeren.

(De heer **MULDER**: Misschien kan ik alvast zeggen waarom je incidenteel geld niet structureel moet uitgeven. Dan bent u namelijk geld aan het uitgeven dat u niet hebt en creëert u op langere termijn een tekort. Als u zo onverstandig met de financiën om wilt gaan als de SP doet, dan schaadt u de gemeentefinanciën. Daarmee zal het vertrouwen in de economie en de economische structuur niet terugkeren. Dat is niet goed voor de Amsterdammer.)

Ik hoop dat de heer Mulder niet serieus suggereert dat we de bewuste 109 miljoen euro niet hebben. Dat geld hebben we. U praat over geld dat we niet hebben. Dat hebben we. Als u het incidenteel wilt uitgeven, dan kunnen we ook zaken doen. Ik dacht u een handreiking te doen door te zeggen dat we het geld niet nu allemaal opmaken. Voor de plannen van de SP hebben we 20 miljoen euro nodig. Dat redden we gemakkelijk met 109 miljoen euro. Wij proberen het netjes te doen en het niet allemaal uit te geven. Als de heer Mulder echter het hele bedrag in een keer uit wil geven om de tweedeling in Amsterdam te bestrijden, dan zullen we een extra inspanning moeten doen en kunnen we in 2009 heel grote stappen zetten. Ik zie de plannen van de heer Mulder vol enthousiasme tegemoet.

(De heer **VAN DER MEER**: Volgens mij bedoelt de heer Mulder – ik help hem maar even – dat als u maximaal 109 miljoen euro hebt, u – afhankelijk van de rentevoet – ongeveer 10 miljoen euro, misschien 11 miljoen euro, structureel uit kunt geven. U kunt uw plannen niet op basis van 109 miljoen euro dekken. Hoe kijkt u daar tegen aan?)

Daarom staat in ons amendement ook 4,9 miljoen euro. We hebben gerekend met een omslagrente van 4,5%.

Tot slot halen we de extra dividenduitkering van Nuon over 2008 naar voren. In 2007 steunde een ruime meerderheid van de raad het voorstel om maar liefst 31 miljoen euro naar voren te halen. Nu stellen wij voor om slechts een extra dividenduitkering te vervroegen. Het is toch vreemd dat energiebedrijven wel de rekeningen verhogen, maar dat de extra winsten die dit voor ons als aandeelhouder van Nuon oplevert pas later ingezet worden. Mensen krijgen nu te maken met de lasten van de hoge energieprijzen, maar pas in 2009 de lusten ervan. Ze moeten hun hoge rekening nu betalen dus dat geld hebben we ook nu nodig. Dit waren de drie elementen waaruit we grofweg het amendement dekken. Ze leiden alle drie tot veel discussie dus dat stemt mij hoopvol. Verder zijn er nog erg veel bezuinigingen te behalen door eens flink te schrappen en door een aantal subsidiepotjes te bundelen. Wij laten dat echter graag aan het college over. Dat heeft hier meer zicht op. Is het college bereid om dit met grote spoed te doen?

Dan nog een ander punt. Helaas vinden we niet alles duidelijk in de begroting die nu voorligt. De bij de behandeling van het jaarverslag 2007 aangenomen motie-Ivens/Van

der Pligt is nog niet uitgevoerd. Dit was een motie naar aanleiding van een onderzoek van de Rekenkamer, zeg ik even tegen mevrouw Ornstein. Daaruit vloeit een aantal aanbevelingen voort, waaronder een duidelijke nulmeting en dergelijke. Dat is er nog niet helemaal. Het college geeft in de begroting ook toe dat dit nog maar deels wordt uitgevoerd. Daardoor is het lastig om de begroting te beoordelen. Zo kunnen we nog niet goed oordelen over het aantal voortijdige schoolverlaters. In de begroting 2007 stond nog een nulmeting van 15.529 voortijdige schoolverlaters. In de begroting 2008 nog 10.040. In deze begroting is de nulmeting 3501. Volgens de krant blijken er nu zelfs nog maar 3000 voortijdige schoolverlaters te zijn. Dat is een daling van maar liefst 80% in drie jaar tijd. Hoe betrouwbaar is dit als er geen betrouwbare nulmeting is? Het college blijft inzetten op een daling van jaarlijks 10%. Dat steekt wel erg schril af tegen de resultaten van de afgelopen jaren. Toch? Helaas zien we in de begroting ook niet terug dat er echt naar de resultaten gekeken wordt. Op enkele plekken is de afstand tussen de huidige stand en het doel in 2010 nog zo groot dat er voor 2009 op wonderen gehoopt wordt. Kijkt u maar eens naar het terugdringen van de jeugdwerkloosheid, de realisatie van het aantal opvangplaatsen voor zwervjongeren, de objectieve veiligheidsindex, de inburgeringstrajecten en het vereveningsfonds. Moeten er geen extra inspanningen gedaan worden? Op andere terreinen is het doel voor 2010 al gerealiseerd, maar blijft er toch flink in geïnvesteerd worden. Een goed voorbeeld hiervan is het programma Topstad waarvan het doel volgens deze begroting gerealiseerd is. Dat geldt ook voor de positie op de ranglijst van Europese toeristensteden. De gebeurtenissen in de samenleving leiden kennelijk niet tot een verandering van het beleid. Prestatie-indicatoren zijn mooi om af te rekenen, maar ze zijn nog mooier te gebruiken om bij te sturen. Waarom stuurt het college niet bij op basis van de ontwikkelingen in de samenleving? Wij zijn niet pessimistisch over de financiële situatie van onze stad. Na enkele financiële miskleunen zoals de Noord/Zuidlijn is het nu de hoogste tijd om met gezond verstand en met het vizier op Amsterdam gericht het vele geld verstandiger in te zetten. Het geld is er, de noodzaak wordt algemeen gedeeld. Nu is het gezonde verstand aan zet. Dat mag echter geen probleem zijn. Toch?

De **VOORZITTER** deelt mee dat het volgende amendement is ingekomen:

62° Amendement van het raadslid Ivens inzake de begroting 2009 (Gemeentebld afd. 1, nr. 548) **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd..**

Besluit dat:

- Er 8 miljoen euro extra ingezet wordt om de bijzondere bijstand te verruimen.
- Er 4 miljoen euro wordt toegevoegd aan armoedebestrijding om de aangekondigde premieverhoging en de energiekosten voor bijstandsgerechtigden te compenseren.
- Er 4 miljoen euro toegevoegd wordt aan het stadsdeelfonds zodat stadsdelen meer kunnen investeren in het onderhoud van openbare ruimte in wijken waar lagere inkomensgroepen wonen.
- Er 2,5 miljoen euro wordt toegevoegd aan het budget voor armoedebestrijding zodat inwoners van Amsterdam met een inkomen tot 115% van het wettelijk sociaal minimum gebruik kunnen maken van gemeentelijke voorzieningen.
- Er 750.000 euro wordt toegevoegd aan het budget Educatie om uitval van jonge docenten te voorkomen door ze een jaar extra opleiding aan te bieden tegen een normaal salaris, maar zonder alle verantwoordelijkheden.
- Er 700.000 euro wordt toegevoegd aan het budget voor wijkverpleegkundigen die medische indicaties doen in plaats van dit enkel per telefoon af te doen.
- Er 500.000 euro toegevoegd wordt aan het budget voor maatschappelijke zorg zodat mensen in de leeftijdscategorie van 72 tot 75 jaar in 2009 bezocht worden en gewezen worden op de mogelijkheden en voorzieningen die de gemeente biedt en om ze te vragen wat ze zelf denken nodig te hebben.

- Er 150.000 euro wordt toegevoegd aan het budget Educatie voor praktijklokalen om schooluitval aan te pakken bij vakscholen Techniek.

Besluit tevens dat:

De middelen die nodig zijn om bovenstaande te realiseren gehaald worden uit:

- 4,9 miljoen euro door het superdividend van Schiphol structureel voor de noden van de stad in te zetten.
- 5,4 miljoen euro dat het Afvalenergiebedrijf de gemeente in een halfjaar zal opleveren.
- 4 miljoen euro extra dividend van Nuon over 2008.
- 2,87 miljoen euro door te bezuinigen op Topstad.
- 750.000 euro door te bezuinigen op versterking economische relatie China/India.
- 500.000 euro door reductie op citymarketing.
- 1 miljoen euro door reductie op het evenementenfonds.
- 500.000 euro extra reductie op de olympische ambitie van Amsterdam.
- 400.000 euro reductie op Wij Amsterdammers: sociale cohesie.
- 150.000 euro reductie op verbeteren investor development.
- 130.000 euro door te bezuinigen op de hotelloods.

Het amendement maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Van Drooge.

De heer **VAN DROOGE**: Het CDA heeft tijdens de algemene beschouwingen al aangegeven waarin het college volgens het CDA tekortschiet. Daarbij heeft mijn fractievoorzitter onder andere gewezen op meer veiligheid door cameratoezicht, preventief fouilleren, uitbreiding van het aantal straatcoaches en op het stopzetten van de bouw van nieuwe stadsdeelkantoren. In de commissievergaderingen zal het CDA hierover moties indienen. Vandaag zal ik hier een aantal facetten aan toevoegen en een paar algemene financiële opmerkingen maken.

Allereerst wat ik maar de zogeheten kredietcrisis noem. Dat is de eerste keer en de laatste keer. In mijn ogen is het meer een beurscrisis die dankzij de koppeling van alle financiële markten nu razendsnel over de hele wereld gaat. Deze crisis zal natuurlijk wel gevolgen voor Amsterdam hebben, met name voor de werkgelegenheid en misschien voor de woningmarkt. De woningbouwproductie in Amsterdam loopt terug. In nrc.next pleit de wethouder ervoor dat het Rijk een participatiefonds opricht om woningen op IJburg op te kopen om te voorkomen dat het project stagneert. In NRC Handelsblad heeft hij ook een aantal dingen gezegd over de Zuidas, dat het dokmodel nu onder druk staat, dat banken niet meer willen investeren en dat de overheid de Zuidas maar publiekpubliek moet financieren. Dit doet mij denken aan gelegenheidspolitiek. De bouwproductie liep al sterk terug voordat er een crisis was. De wethouder kan de tegenvallende woningbouwproductie daarom niet op een crisis afschuiven. Op de tweede plaats is nog niet duidelijk wat de gevolgen voor de Zuidas zullen zijn. In de visie van het CDA is het nog steeds nodig om private partijen te betrekken bij de realisering van de Zuidas. Vooral om de grond, de dure grond, op het dok af te nemen met een verplichting. Een publiekpublieke financiering zou in onze ogen slecht, zo niet rampzalig zijn. Het is essentieel dat er bij de Zuidas een publiekprivate samenwerking tot stand komt om het project te ontwikkelen.

Enkele algemene financiële opmerkingen. In NRC Handelsblad van 24 oktober 2008 staat dat Amsterdam nu onder meer 392 miljoen euro heeft uitgeleend aan woningbouwcorporaties, 11,8 miljoen euro aan de Stadsschouwburg en 13,8 miljoen euro aan de Gemeentelijke Kredietbank. En, staat er dan, "de stad verwacht dat sommige verstrekte leningen aan instellingen of organisaties niet kunnen worden terugbetaald als er een recessie komt." Wethouder, klopt dat? In hetzelfde artikel staat dat treasury-ambtenaren – en ze zitten daar – zeggen dat de gemeente in staat is om instellingen in de

stad die getroffen worden door een crisis met leningen te steunen. Wethouder, is dat werkelijk waar? Overweegt u als wethouder om geld te lenen aan instellingen terwijl u aan de andere kant zegt dat ze dat geld waarschijnlijk niet terug kunnen betalen? Ik snap dat niet. Ik neem aan dat kranten waarin morgen weer vis wordt verpakt het niet bij het rechte eind hebben. Mocht dat wel zo zijn, dan zal ik een motie moeten indienen.

De afgelopen tijd is er geopperd om aandelen van Schiphol en Nuon te verkopen. In mijn ogen zou dat onverstandig zijn. Aandelen leveren op dit moment jaarlijks meer dividend op dan de inkomsten uit de rente die het geld zou opleveren. Mocht de gemeente een superdividend van 43 miljoen euro aan Schiphol willen onttrekken, dan lijkt het ons wenselijk om dit zoveel mogelijk te gebruiken om financiële gaten te dichten. Bijvoorbeeld bij de Noord/Zuidlijn en bij andere grote projecten. Wij zijn niet tegen deze projecten, wij zijn er voor, maar we zouden dat geld daarvoor kunnen gebruiken.

(De heer **MULDER**: Wat vindt u ervan dat aandelen ook wel eens geen dividend opleveren?)

Ik ben het met u eens, mijnheer Mulder, dat zoiets kan gebeuren. Als ze minder of niets opleveren, dan zullen de aandelen ook goedkoper worden. Over het algemeen leveren aandelen over meerdere jaren beschouwd altijd meer op dan de rente. De gemeente mag de aandelen dan nog steeds verkopen, maar besteed de opbrengst dan in ieder geval op een goede en nuttige manier en ga dit niet verbubelen. In dat opzicht wijk ik waarschijnlijk zeer af van mijn voorganger, de heer Ivens.

Ik wil het college ook nog op iets anders wijzen. Er is namelijk een belangrijke mogelijkheid om de inkomsten van de gemeente te verhogen: een mogelijk superdividend van Nuon. Nuon kan met haar private deel geen kapitaal aantrekken. Dat betekent dat het overtollige kapitaal als superdividend kan worden uitgekeerd. We praten dan over 3,4 miljard euro aan reserves, 3,4 miljard euro. Als dit allemaal uitgekeerd zou worden, dan betekent dit een superdividend van 300 miljoen euro voor Amsterdam. Ik wil de wethouder vragen hier toch eens nader op terug te komen. Dat hoeft niet nu, maar kan later.

Dit college heeft 7,5 miljoen euro gereserveerd voor het opkopen van panden op de Wallen. Een veilige en kindvriendelijke stad vraagt ook dringend om de aanpak van een andere bron van criminaliteit en overlast. U zult er niet verbaasd over zijn dat ik nu de coffeeshops noem. Amsterdam gedooft veel coffeeshops, vijf tot zes keer zoveel als andere grote steden. Een groot deel daarvan staat in de buurt van scholen en stelt een te groot deel van de kinderen bloot. Ook het college zegt dat. 35% van de scholieren laat weten dat zij cannabis direct of indirect uit coffeeshops heeft verkregen. Het kabinet heeft de gemeenten verzocht om een afstandscriterium tussen scholen en coffeeshops in te stellen. Amsterdam loopt daarbij achter. In Rotterdam wordt met ingang van 2009 een afstandscriterium van kracht. In Den Haag en Utrecht is dit al het geval. Omdat het college achterloopt, nemen wij een initiatief. Wij willen per 1 januari 2010 een afstandscriterium voor coffeeshops rondom basisscholen en middelbare scholen. Dit beperkt de invloed van het criminele netwerk op de bovenwereld en de toegankelijkheid van cannabis voor jongeren. Daarmee geeft de gemeente ook een duidelijk signaal af: blowen is echt niet normaal.

(De heer **VAN DER MEER**: Ik heb dit met belangstelling aangehoord, maar wat heeft dit in hemelsnaam met de begrotingsbehandeling te maken en met de financiële beschouwingen die we nu voeren?)

Daarin hebt u gelijk, mijnheer Van der Meer. Het heeft er maar zeer zijdelings mee te maken. Wij besteden heel veel geld aan het project 1012 en vinden dat ook belangrijk, maar tegelijkertijd is er ook ander crimineel geld waar we ook iets aan willen doen. Daar gebeurt niets mee. In dat verband vind ik het relevant om het te noemen. Ik zal in de commissie een uitvoerige toelichting geven. Dit is een onderwerp dat wij politiek belangrijk vinden. In financiële zin zal dit veel minder kosten, maar daar kom ik in de commissie op terug. Ik kondig het nu alvast aan.

(Mevrouw **HOOGERWERF**: Impliceert u met uw antwoord dat alle coffeeshops in Amsterdam crimineel zijn?)

Nee, dat impliceer ik niet. Ik zal de burgemeester niet citeren, want ik kan het vast niet zo mooi zeggen, maar de burgemeester zegt ook niet dat alle prostitutie gepaard gaat met criminele activiteiten. Ik zeg alleen dat er vaak aanleiding is om te zeggen dat in dit circuit ook crimineel geld zit. Ook in deze sector ontstaan situaties die de gemeente Amsterdam niet zou moeten toestaan. Dat zeg ik.

(De heer **BAKKER**: Mijnheer Van Drooge, de oplossing is dan toch eenvoudig. De achterdeur moet gelegaliseerd worden, dan bent u in één klap van alle problemen af.)

Het zal u niet verbazen, mijnheer Bakker, dat wij daar tegen zijn.

(De heer **BAKKER**: Het lijkt mij juist een goede oplossing. Waarom bent u tegen een goede oplossing?)

Mijnheer Bakker, ik sluit me op dit moment even aan bij de heer Van der Meer. We zullen deze discussie in de commissie voeren. Ik verheug me op een discussie met u hierover in de commissie.

Terug naar de financiën. We hebben eerder onze bezorgdheid geuit over het functioneren van de nieuwe hoogrendementcentrale. Inmiddels draait de centrale weer. Bravo, wethouder, bravo. Sterker nog: hij levert geld op. Op pagina 223 van de begroting lees ik dat de centrale na 1 juli 2009 geen proefbedrijf meer zal zijn. Mijnheer Van der Meer, u sprak over het gehele jaar 2009, maar het college zegt dat hij na 1 juli 2009 geen proefbedrijf meer zal zijn. Toch zegt het college dat het, vanwege de onzekerheden over het functioneren in 2009, geen resultaat verwacht. Dat is volstrekt inconsequent. Als de centrale na 1 juli 2009 gewoon draait en dus in vol bedrijf is, dan levert hij ook inkomsten op. De opbrengst van een half jaar zal ongeveer 10 miljoen euro bedragen. Wij dienen daarom een motie in om dit geld te besteden aan de verbetering van de veiligheid, het opruimen van graffiti en het uitwerken van het cradle-to-cradleconcept in Amsterdam.

Tot slot: in de begroting wordt een evenwicht gezocht tussen uitgaven en inkomsten. In de echte wereld buiten dit stadhuis wordt gepraat over inkomsten en daarna over uitgaven. In de wereld van de overheid wordt vaak andersom gedacht: dit zijn noodzakelijke uitgaven, kunnen we ze dekken? Of gooien we er een nieuwe belastingvorm tegenaan zoals het verhogen van leges, parkeergelden, rioolbelasting, enzovoort? Het CDA blijft hameren op een andere manier van denken binnen de gemeentelijke overheid. Ik denk daarbij niet aan slimme trucjes door goedkoop geld te lenen en daarna duur uit te lenen. Ik denk wel aan het verwerven van inkomsten, anders dan belastingen, uit bezittingen van de overheid. Kortom, en daar zou ik mee af willen sluiten, ik blijf overigens van mening dat de naamgeving van metrohaltes voor extra inkomsten kan zorgen.

(Wethouder **ASSCHER**: Voordat u af gaat sluiten, mijnheer Van Drooge, kauw ik nog even op uw betoog om vooral geen trucjes met geld uit te halen en geld eerst binnen te halen voordat we het uitgeven. Als ik goed heb opgelet, dan stelt u tegelijkertijd voor dat we vanaf januari 2009 geld gaan uitgeven dat vanaf juli 2009 moet worden verdiend met de afvalenergiecentrale die met zoveel onzekerheden omgeven is. Klopt dat?)

Wethouder, ik stel iets voor wat u in de gehele begroting doet. In 2007 hebt u voor het hele jaar 20 miljoen euro aan inkomsten van de afvalenergiecentrale ingeboekt, ervan uitgaand dat hij zou werken. Dat hebt u gedaan. Uiteindelijk moest u dat terugnemen. Nu werkt hij sinds anderhalve maand, twee maanden. Hij brengt geld op. U gaat nog tot 1 juli 2009 door. In uw eigen begroting schrijft u dat hij op 1 juli 2009 uit de proeffase treedt en normaal in bedrijf komt. U had, net zoals u dat in 2007 deed en net zoals u dat in de hele begroting doet, kunnen zeggen: dat levert 10 miljoen euro op. U hebt nog negen maanden om naar die situatie toe te groeien. Het is dus geen kwestie van het verpatsen van geld, maar een kwestie van gewoon rekening houden met te verwachten inkomsten die tamelijk zeker zijn vanwege het feit dat hij nu al werkt en dat u nog negen maanden hebt. Het is dus niet onzeker. Als u de tekst iets later had opgesteld, dan had u de centrale voor 10 miljoen euro ingeboekt denk ik. Ik zal begin december 2008 ongetwijfeld nog van u horen.

(De heer **VAN DER MEER**: Ik vroeg net even bij de hoogrendementsketel van onze eigen fractie hoe dit verhaal in elkaar zit. De heer De Goede weet er namelijk alles van. Volgens mij is het idee dat we misschien halverwege het jaar een nieuwe fase ingaan, maar dat de aanloopkosten voor 2009 binnen de centrale blijven omdat er nog andere risico's worden verwacht. Ik zie een paar mensen knikken. In dat verband is het prudent – dit is de eerste keer dat ik dat woord vandaag gebruik – om het op de voorgestelde manier te doen. Bent u zelf geen risico's aan het creëren?)

In mijn ogen niet, mijnheer Van der Meer. Er is voor gekozen om de hoogrendementcentrale in de proeffase te houden, maar alle kosten die er nu nog gemaakt worden en eventuele inkomsten worden vervolgens over twintig of dertig jaar uitgesmeerd. Op een bepaald moment stappen we uit de proeffase omdat we dan verwachten het rendement te behalen dat we nodig hebben voor de rijks subsidie. Op dat moment verwachten we dus dat hij gewoon normaal zal werken. Als we nu nog in de fase verkeerden dat de centrale niet werkte en niets opleverde, dan zou ik het met u eens zijn dat het niet prudent is om erop in te spelen. Nu hij wel werkt en we nog negen maanden hebben, denk ik dat er iets anders aan de hand is.

De **VOORZITTER** deelt mee dat de volgende moties zijn ingekomen:

63° Motie van het raadslid Van Drooge inzake de begroting 2009 (opbrengsten hoogrendementcentrale) (Gemeentebld afd. 1, nr. 549) **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd..**

Besluit:

- De 10 miljoen euro die de hoogrendementcentrale in 2009 naar verwachting aan resultaat zal boeken enerzijds te besteden aan een veiliger en schoner Amsterdam, bijvoorbeeld het verwijderen van graffiti, meer straatcoaches en meer cameratoezicht
- en anderzijds te besteden aan de uitwerking van het cradle-to-cradleconcept in Amsterdam, bijvoorbeeld door nieuwe gebouwen volgens dit principe te bouwen.

64° Motie van het raadslid Van Drooge inzake de begroting 2009 (coffeeshopbeleid) (Gemeentebld afd. 1, nr. 550).

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders het coffeeshopbeleid als volgt te wijzigen:

1. Vanaf 1 januari 2010 geldt er een minimumafstand van 250 m tussen coffeeshops en basisscholen en van 500 m tussen coffeeshops en middelbare scholen.
2. Conform het uitstervingsbeleid wordt geen nieuwe gedoogverklaring verleend voor de coffeeshops die als gevolg van het afstandscriterium worden gesloten.

De moties maken deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Hoogerwerf.

Mevrouw **HOogerWERF**: Allereerst gaat onze dank uit naar het college en naar alle ambtenaren voor de begroting 2009. Soms lijkt het alsof we bij de financiële beschouwingen ons verhaal uit 2007 kunnen herhalen. Tijdens de algemene beschouwingen zeiden we al dat de ziel eruit lijkt te zijn. Het geloof lijkt weg. Het lijkt een herhaling van zetten te zijn. In deze begroting is er ook een herhaling van zetten te zien. Er zijn nog steeds problemen met de Noord/Zuidlijn. Sterker nog: ze zijn groter geworden. Er zijn nog steeds problemen met de Afvalenergiecentrale waarvan de aandrijf as brak en

die nu een beetje afval verbrandt. De meeropbrengst kon daarom niet gerealiseerd worden. Het college werkt nog steeds hard om zijn resultaten te halen en zet in op uitvoering. We zijn al over de helft van de periode, maar een aantal problemen lijkt eerder groter dan kleiner te worden: armoede en overlast van jongeren om er een paar te noemen. Toch is ook een aantal punten dat D66 in 2007 noemde inmiddels verbeterd. Er is bijvoorbeeld een deelnemingenbeleid vastgesteld. Dat is heel goed. Het zou een belangrijke leidraad moeten zijn, maar bij de eerste de beste mogelijkheid om de ArenA te verkopen, werd het beleid direct herzien. Dat is vreemd. Er is een regeling voor risicovolle projecten waar we als raadsleden beter op kunnen monitoren. De prestatie-indicatoren hebben een omslag gebracht in de cultuur van het ambtelijk apparaat. Ze dragen bij aan meer resultaatgerichtheid en afrekenbaarheid. De fixatie van de prestatie-indicatoren richtte zich volgens mij iets te veel op de kwantitatieve resultaten en niet op kwaliteitseffecten. Ook wordt er soms totaal anders gemeten dan de prestatie-indicator aangeeft. Dat geeft soms een vreemde verwarring. Een typisch voorbeeld: er staat een prestatie-indicator in de begroting voor het aantal kinderen dat de Nederlandse taal moet beheersen. Als bereikt resultaat staat er: 900. Wethouder, het kan toch niet zo zijn dat straks slechts 900 kinderen in Amsterdam Nederlands kunnen spreken? Ja, raadslid zult u zeggen, we hebben het hier over kinderen die schakelklassen moeten volgen. Het voorbeeld illustreert echter een beetje dat de prestatie-indicatoren niet altijd gericht zijn op de te bereiken resultaten en zeker niet over kwaliteit gaan. Het gaat natuurlijk om de vraag: hoe spreken deze kinderen Nederlands? We zouden kunnen zeggen dat de financiële beschouwingen vaak over techniek gaan. Als ik naar dit stuk kijk, dan is de vraag: wat is deze begroting waard? De tijden zijn namelijk veranderd. De situatie in de wereld verandert met rasse schreden en zal een grote impact op Amsterdam hebben. Ik heb de wethouder nog niet of nauwelijks gehoord over de gevolgen van een mogelijke recessie en van de kredietcrisis voor Amsterdam. Wij hebben nog steeds geen antwoord gehad op de vraag wat de gevolgen voor Amsterdam zullen zijn. Mevrouw Ornstein wees hier ook al op. D66 had eigenlijk verwacht dat u dat nu aan ons zou vertellen en duidelijk zou maken wat er aan deze begroting moet worden gewijzigd.

(Wethouder **ASSCHER**: Ik verkeerde in de veronderstelling dat ik met de raad had afgesproken dat we dat in november 2008 zouden doen. Mevrouw Alberts heeft dat gevraagd en we zullen dat ook doen. Wij gaan vanavond vanzelfsprekend ook in op datgene wat we nu zien en weten en hoe we de gevolgen inschatten. Maar ik dacht echt dat we hadden afgesproken dat ik in november 2009 – dus ruim op tijd voor de slotbeschouwingen – met een dergelijke notitie zou komen.)

Ja, maar we houden hier financiële beschouwingen in een wereld die snel verandert. D66 vindt dat we dit eigenlijk veel eerder hadden moeten doen. De PvdA en GroenLinks vinden dat deze begroting aansluit bij een veranderende wereld, maar wij zijn het daar niet mee eens. Wij vinden dat we andere keuzes hadden moeten maken. In het vervolg van mijn betoog zal ik dat ook duidelijk maken. Er zijn namelijk nogal wat vragen. Wordt de Zuidas straks stopgezet of anders gefinancierd? Wat zijn de gevolgen voor gezamenlijke projecten als het geld van Noord-Holland niet terugkomt? Wat gebeurt er als het aantal werklozen toeneemt? In de krant lezen we dat het aantal uitzendkrachten bij bedrijven met rasse schreden terugloopt. Wat zijn de gevolgen voor de Amsterdamse economie?

(De heer **MULDER**: Ik ben het niet met u eens dat uit de inbreng van GroenLinks en de PvdA geconcludeerd kan worden dat wij niet in de gaten hebben dat er een kredietcrisis is. Mijn halve speech ging over de kredietcrisis. Wij hebben juist een aantal voorstellen gedaan op het gebied van werkgelegenheid, armoede, de economische structuur, woningbouw en het midden- en kleinbedrijf waarin wij onze ideeën neerleggen en waar wij het college op aanspreken. Uw interpretatie is niet de mijne.)

Dank u wel. Wij zullen uw voorstellen uiteraard de komende weken met een zekere belangstelling bestuderen.

Het gaat echter bovenal om het volgende: een recessie vraagt om een betrouwbare en daadkrachtige overheid die in Amsterdam samen met bijvoorbeeld het bedrijfsleven preventieve maatregelen neemt. Die komt met voorstellen om het ondernemerschap te blijven stimuleren. Die samen met partners werkt aan het consumentenvertrouwen. Juist nu is er een college nodig dat structurele keuzes maakt om de economie op peil te houden. Dat andere investeringen durft te doen omdat ze nu nodig zijn, gericht op de langere termijn. Het college had voorstellen moeten doen voor ombuigingen die nodig zijn. De wethouder zei net min of meer toe om dat in november 2008 te doen. Als er een storm in aantocht is, zal de kapitein het schip moeten bijsturen en met vaste hand moeten leiden. College, kom met voorstellen. D66 vindt dat Amsterdam er alles aan moet doen om investeringen in de economie te blijven bevorderen. Schiphol, de haven en de creatieve industrie zijn belangrijke pijlers van onze economie en van de werkgelegenheid. Amsterdam zal zich, recessie of niet, moeten blijven inzetten om zich op de lange termijn te ontwikkelen tot een metropool. De tweede zeeluis moet er juist nu komen om de groei van de haven op peil te houden. We zullen extra moeten investeren in het vestigingsklimaat, goede kinderopvang, een bloeiend cultureel leven, een goede verkeersinfrastructuur en vermindering van criminaliteit. Vanuit deze visie is het goed dat er extra geld is vrijgemaakt voor kunst en cultuur.

Juist in deze tijd moet het college zijn ambities met Topstad waarmaken. Topstad lijkt volgens ons juist stil te staan. Voor Topstad lijken nooit fundamentele keuzes gemaakt te zijn zoals ook blijkt uit het short stay dossier. Ook wat de doelstellingen betreft staat Topstad stil. In 2010 moet Amsterdam in de lijst van Europese vestigingssteden op dezelfde plaats staan en mag de stad twee plaatsen zakken op de lijst van toeristensteden. De merkbekendheid van I Amsterdam bedraagt nu 86%. In 2010 mag dat van het college gedaald zijn naar 50%. Wethouder, waarop baseert u dat en waarom doet u dat? Wij denken dat structurele keuzes om de economie op peil te houden het college nopen om extra te investeren in citymarketing om de bekendheid van Amsterdam als vestigingsplaats te versterken. Laten we vooral ook de kleine ondernemers niet uit het oog verliezen. Het lijkt nu alsof grote bedrijven klappen krijgen, maar hierna zal het ongetwijfeld de beurt zijn aan het MKB en aan zelfstandige ondernemers. Investeer in de leefbaarheid van de buurten, het voorkomen van winkeldiefstal en in bereikbare en betaalbare locaties. Wat de dividenden aangaat: als we in moeilijke tijden terechtkomen, moeten we nu prudent omspringen met mogelijk nieuwe gelden. Daarnaast is het de vraag of deze dividenden sowieso al niet erg optimistisch zijn begroot gezien de kredietcrisis. Daar is ze weer, mijnheer De Goede.

Naast extra investeringen in de economie wil D66 dat het college meer aandacht besteedt aan de kwaliteit van het onderwijs. D66 roept het college op om een ambitieuze agenda op het gebied van onderwijs en innovatie op te stellen. Juist in moeilijke tijden moet je daarin extra investeren. De fractie van D66 ziet dat het college heeft besloten om 1 miljoen euro te bestemmen voor een kwaliteitsimpuls aan het onderwijs in plaats van het uitvoeren van huisbezoeken. Dat is een stap in de goede richting. Wij vinden wel dat een groot deel van dat bedrag aan goede naschoolse opvang besteed moet worden. De wachtlijsten zijn nog steeds veel te lang en de kwaliteit van de gebouwen is onder de maat. Investeer in onze kinderen en in de kwaliteit van het onderwijs. Dat is nodig om op de lange termijn barre tijden te doorstaan.

Tot slot kan een recessie de toch al toenemende tweedeling in de samenleving nog versterken. D66 verwacht dat vooral alleenstaanden er door de plannen van het kabinet op achteruitgaan, eenoudergezinnen, ouderen en singles. D66 vraagt daarom aan uw college om aandacht voor alleenstaanden in de stad. De single is altijd slechter af bij huur- en zorgtoeslag en bijvoorbeeld ook bij het erfrecht. Hij of zij betaalt altijd meer. Dan praat ik nog niet eens over hotelkamers, de kans op de huizenmarkt, kinderopvang en kinderbijslag. Voor D66 moet overheidsbeleid leefvormneutraal zijn, net zoals sekse of geaardheid er niet toe mag doen. In Amsterdam is 40% van de mensen tussen 25 en 40 jaar alleenstaand. De Amsterdamse D66-fractie wil dat de gemeente Amsterdam bewuster gaat kijken naar de effecten van het beleid voor singles en dat lokale belastingen eerlijker worden toegepast. Een voorbeeld: in Slotervaart betalen

eenpersoonshuishoudens in 2009 bijna 234 euro voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval. Meerpersoonshuishoudens betalen 312 euro. Wij willen een onderzoek naar de scheve verhoudingen tussen eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens. Wethouder, ik roep u op in dit onderzoek antwoord te geven op vragen als: betalen singles meer lokale belastingen? Worden er voldoende woningen voor singles gebouwd? En kom met maatregelen zodat ook zij in moeilijke tijden er niet op achteruitgaan. Wij hebben daarvoor een motie meegenomen.

(De heer **VAN DER MEER**: Mevrouw Hoogerwerf, hoe scheef vindt u deze verhoudingen? Eenpersoonshuishoudens verbruiken over het algemeen ook meer per persoon dan gezinnen of tweepersoonshuishoudens.)

Ik weet niet waar u dat op baseert. Volgens mij verbruikt een persoon net zoveel als elk ander persoon. Wij willen juist een onderzoek naar deze scheefgroei om na te gaan of eenpersoonshuishoudens niet te veel betalen. Laten we eerst de feiten onderzoeken en dan de beelden uitwisselen, mijnheer Van der Meer.

Ik kom aan het eind van mijn betoog. D66 roept dit college op om structurele keuzes te maken. Wacht niet af en wacht zeker niet tot de voorjaarsnota, maar kom met een plan van aanpak en met mogelijke wijzigingen in deze begroting. Investeer extra in het ondernemersklimaat, het onderwijs en in innovatie. In deze tijden hebben we geen behoefte aan een afwachtend college.

De **VOORZITTER** deelt mee dat de volgende motie is ingekomen:

65° Motie van het raadslid Hoogerwerf inzake de begroting 2009 (alleenstaanden) (Gemeentebld afd. 1, nr. 551)**Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd..**

Roept het college van burgemeester en wethouders op:

Om onderzoek te doen naar de scheve verhoudingen tussen eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens en rekening te houden met deze doelgroep in het ontwikkelen van beleid.

De motie maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER**: Daarmee zijn wij aan het eind gekomen van de eerste termijn van de raad. Zoals we hebben afgesproken, gaan wij hier vanavond op in. Wij hadden afgesproken dat we vanmiddag nog de broedplaatsen zouden bespreken. Hoewel wethouder Van Poelgeest mij heeft gezegd dat hij vanavond toch aanwezig is, stel ik voor om dit onderwerp toch nog te behandelen. Ik denk dat we dat voor 16.30 uur af kunnen wikkelen.

(De heer **NEDERVEEN**: Ik weet uit betrouwbare bron dat er een motie bij dit punt wordt ingediend. Daardoor denk ik dat we iets meer tijd nodig hebben.)

Als u zegt dat we dat niet moeten doen, dan kunnen we elkaar wat extra tijd gunnen en vanavond om 19.30 uur verder gaan. Is dat een goed plan? Dan schors ik de vergadering tot 19.30 uur.

De verdere behandeling van dit punt wordt even aangehouden.

De **VOORZITTER** schorst de vergadering om 16.25 uur.

INDEX

465	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 26 augustus 2008 tot vaststelling bijzondere Subsidieverordening belangenbehartiging	5
500	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 11 september 2008 tot vaststelling van de begroting voor 2009	2, 23
501	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 9 september 2008 tot intrekking bijdrageregeling Bouwactiviteiten Noord/Zuidlijn en Kaderverordening bijdrage bouwactiviteiten en vaststelling tegemoetkomingsregeling Bouwactiviteiten Noord/Zuidlijn ruwbouwfase 2008-2010	2
502	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 7 oktober 2008 inzake nv Luchthaven Schiphol: uitvoering van project Hermes	6
503	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 1 juli 2008 tot kennisneming van het project Kwaliteitsimpuls basisscholen Amsterdam	2
504	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 24 juni 2008 tot kennisneming van de evaluatie homo-emancipatie in het voortgezet onderwijs 2007	2
505	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders inzake nieuw voorstel eigen bijdrage	3
506	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 26 augustus 2008 tot beschikbaarstelling van een krediet voor verbouwing en inrichting van het pand Wibautstraat 212-214 ten behoeve van het projectbureau Wibaut aan de Amstel	3
507	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 16 september 2008 tot vaststelling programma Broedplaatsen 2008-2012	3
508	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 16 september 2008 inzake het onteigeningsplan Warderschip	3
509	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 16 september 2008 tot vaststelling hogere waarden in partiële herziening bestemmingsplan IJburg, eerste fase	3
510	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 16 september 2008 tot vaststelling partiële herziening bestemmingsplan IJburg eerste fase	3
511	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 23 september 2008 tot beschikbaarstelling van een rendabel krediet ten behoeve van All IP	4
512	GEHEIM	6
513	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 19 augustus 2008 tot beschikbaarstelling van een krediet ten behoeve van de verbouwing van de kantoorlocatie Stationsplein 7 c.a. in het kader van de samenvoeging van het projectbureau en adviesbureau Noord/Zuidlijn	4
514	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 2 september 2008 tot intrekking Verordening parkeerbelastingen 2008 en vaststelling Verordening parkeerbelastingen 2009	4
515	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 2 september 2008 tot intrekking Parkeerverordening 2007, vaststelling Parkeerverordening 2009 en wijziging Verordening op de stadsdelen	4
516	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 22 april 2008 tot vaststelling nota Wonen in de metropool, Woonvisie Amsterdam tot 2020	4
517	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 19 augustus 2008 tot kennisneming van het rapport Voorstelling van uitvoering, opgesteld naar aanleiding van de motie-Riem Vis (nr. 807 van 2006) inzake onderzoek cultuuraccommodaties	5
518	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 2 september 2008 inzake overdracht cultuurpanden stadsdeel Centrum	5
519	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 30 september 2008 inzake advies zendtijdtoewijzing Salto	5
520	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 16 september 2008 tot vaststelling van de notitie Evaluatie van de uitvoering van de motie-Reuten (nr. 50 van 2005)	5

521	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 10 juni 2008 inzake de notitie, getiteld: Scheiding van kerk en staat.....	5
522	Notitie van de raadsleden mevrouw M.C. van der Garde en de heer E. Ünver van 12 juni 2008 getiteld: Re-integratie: Weer aan het werk.....	17
523	Notitie van het raadslid de heer A.J.C. de Wit van 19 september 2008 getiteld: Zorghotels	17
524	Notitie van het raadslid mevrouw M.M. van der Pligt van 6 oktober 2008 getiteld: Korte metten met segregatie in het onderwijs; ofwel 'de gelukkige school'	17
526	Notitie van de raadsleden mevrouw J.E. Bos, de heer D.B. Sajet, mevrouw R. Logtenberg en mevrouw L.F. Manuela van 14 oktober 2008 getiteld: de toegang tot de Wet maatschappelijke ondersteuning in de praktijk: Een quick scan van de Loketten Zorg en Samenleven in de stadsdelen van Amsterdam.....	17
528	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 24 juni 2008 tot kennisneming van de voortgang 2006-2007 uitvoeringsplan Studentenhuisvesting.....	4
532	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 16 september 2008 tot vaststelling van de nota Slimme haven, Havenvisie gemeente Amsterdam 2008-2020.....	6
533	Voordracht van het college van burgemeester en wethouders van 30 september 2008 tot kennisneming van Aldersadvies: middellangetermijnontwikkeling Schiphol tot 2020	6
534	Actualiteit van het raadslid mevrouw Van der Pligt van 20 oktober betreffende dreigende ontslagen id-medewerkers in Amsterdam	5
538	Motie van het raadslid Mulder c.s. inzake de begroting 2009 (kredietcrisis).....	28
539	Motie van het raadslid Roos c.s. inzake de begroting 2009 (jeugdsportfonds)	29
540	Motie van het raadslid Roos c.s. inzake de begroting 2009 (omlaag brengen energiekosten minima).....	29
541	Motie van het raadslid Bos c.s. inzake de begroting 2009 (beter wonen voor ouderen).....	29
542	Motie van het raadslid Sajet c.s. inzake de begroting 2009 (Agenda 22)	29
543	Motie van het raadslid Straub inzake de begroting 2009 (Schorerstichting).....	30
544	Motie van het raadslid Ünver inzake de begroting 2009 (eenmalige uitkering armoedegelden).....	30
545	Motie van het raadslid Ornstein c.s. inzake de begroting 2009 (economische structuurversterking)	37
546	Motie van het raadslid Ornstein inzake de begroting 2009 (inzichtelijke begroting)	37
547	Amendement van het raadslid Van der Meer c.s. inzake de begroting 2009 (extra middelen voor IJburg)	41
548	Amendement van het raadslid Ivens inzake de begroting 2009	46
549	Motie van het raadslid Van Drooge inzake de begroting 2009 (opbrengsten hoogrendementcentrale).....	50
550	Motie van het raadslid Van Drooge inzake de begroting 2009 (coffeeshopbeleid)...	50
551	Motie van het raadslid Hoogerwerf inzake de begroting 2009 (alleenstaanden)	53
	Afschrift van een brief aan het college van burgemeester en wethouders van mevrouw L. Wesseling-van der Kleij en de heer H. van der Kolk namens de bewonersvertegenwoordigers in de Commissie Regionaal Overleg luchthaven Schiphol (CROS) voor Amsterdam van 2 oktober 2008 inzake advies Alders over de ontwikkeling van Schiphol tot en met 2020	19
	Brief van Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 1 oktober 2008 inzake uitspraak op het hoger beroep van de Stichting Bestuursassistentie Mokum Mobiel '99 tegen de uitspraak van 10 december 2007 in het geding tussen de stichting en de gemeenteraad van Amsterdam	20
	Brief van de heer E. van der Burg, fractievoorzitter van de VVD van 15 oktober 2008 inzake terugtrekking van het raadslid de heer R.E. Flos uit de Rekeningencommissie per 1 januari 2009 en benoeming van het raadslid de heer A.J.C. de Wit in de Rekeningencommissie per 1 januari 2009.....	20

Brief van de heer F. Ossel, wethouder Haven van 17 oktober 2008 inzake nota Slimme haven, Havenvisie Gemeente Amsterdam 2008-2020	22
Brief van de heer F. Ossel, wethouder Werk en Inkomen, voorzitter van het bestuurlijk overleg Platform Arbeidsmarkt en Onderwijs, mede namens Colo (samenwerkende kenniscentra voor beroepsonderwijs en bedrijfsleven) van maandag 29 september 2008 inzake Barometer stageplaatsen en leerbanenmarkt in Amsterdam.....	21
Brief van de heer Herrema, wethouder Verkeer en Vervoer van 27 oktober 2008 inzake wijzigingen in de voordrachten Parkeerverordening en Verordening parkeerbelastingen	22
Brief van de heer L. Verbeek, namens het dagelijks bestuur van de stadsregio Amsterdam van 1 september 2008 inzake aanbidding openbaarvervoer-visie 2010-2030, Regionaal ov als impuls voor de metropool Amsterdam.....	17
Brief van de heer L. Verbeek, namens het dagelijks bestuur van de stadsregio Amsterdam van 25 september 2008 inzake Tariefverordening WP2000 stadsregio Amsterdam	18
Brief van de heer M. van Poelgeest, wethouder Ruimtelijke Ordening van 21 oktober 2008 inzake programma Broedplaatsen 2008-2012.....	22
Brief van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat van 3 oktober 2008 inzake plaatsing van verkiezingsborden voor de waterschapsverkiezingen	21
Brief van mevrouw J. Sargentini, fractievoorzitter Groenlinks van 29 oktober 2008 met de mededeling dat de heer B. Geurts zijn lidmaatschap in de gemeenschappelijke regeling Stichting Goois Natuurreservaat opzegt en verzoekt tot aanwijzing van hem tot plaatsvervangend lid in de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude	23
Brief van mevrouw M.C. van der Garde, fractievoorzitter PvdA van 28 oktober 2008 met de mededeling dat mevrouw D. Kaplan haar lidmaatschap in de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude opzegt en verzoekt tot aanwijzing van de heer D. Sajet tot lid in de gemeenschappelijke regeling Stichting Goois Natuurreservaat	22
Brief van Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 17 september 2008 inzake uitnodiging deelname experiment stemmen in een willekeurig stemlokaal bij de Europese verkiezingen op 4 juni 2009	18
Brief van Platform Arbeidsmarkt en Onderwijs van 23 september 2008 inzake aanbidding van het rapport 'Weten wat je wilt'	18
Ledenbrief van LOGA van 3 oktober 2008 inzake zorgverzekering: wijziging CAR-UWO	21
Ledenbrief van VNG van 10 oktober 2008 inzake omgevingsdiensten: maatschappelijk debat uitvoering leefomgevingstaken	21
Ledenbrief van VNG van 14 oktober 2008 inzake meerjarig aanvullende uitkering I-deel WWB	21
Ledenbrief van VNG van 15 oktober 2008 inzake ambities voor participatie.....	21
Ledenbrief van VNG van 17 september 2008 inzake duurzaam inkopen.....	18
Ledenbrief van VNG van 17 september 2008 inzake handreiking bij toezicht en opsporingsonderzoeken en ledenbrief.....	18
Ledenbrief van VNG van 17 september 2008 inzake spoorboekje voor maatschappelijke voorzieningen en website sociaal fysiek.....	18
Ledenbrief van VNG van 30 september 2008 inzake aanlevering door het Centraal Bureau voor de Statistiek van gegevens met betrekking tot bouwstatistiek en woningvoorraadcijfers	19
Raadsadres van All Included van 26 september 2008 inzake klacht bij de Nationale Ombudsman aangaande het grootschalig politieoptreden bij de inval in Grand Café Het Vervolg op 16 juni 2007	19
Raadsadres van de heer A.J. Huisman, voorzitter van de gemeenteraad van de gemeente Reimerswaal van 9 september 2008 inzake aangenomen motie inzake subsidiëring van milieuorganisaties	17
Raadsadres van de heer F. Wouters, directeur van Vogelbescherming Nederland van zaterdag 18 oktober 2008 inzake reactie op de aangenomen motie door de gemeenteraad van Reimerswaal betreffende opschorting van subsidies, met name aan Vogelbescherming Nederland.....	21

Raadsadres van de heer G.H.M. Flinkers, waarnemend griffier, namens het presidium van de gemeenteraad van Dinkelland van 6 oktober 2008 inzake aangenomen motie over het voorgenomen pakket AWBZ-(ombuigings)maatregelen per 1 januari 2009	21
Raadsadres van de heer H. Krikke en anderen namens de Protestantse Kerk en Protestantse Diaconie Amsterdam van oktober 2008 inzake de notitie Scheiding kerk en staat	22
Raadsadres van de heer mr. H.C.F. Smeets, namens Vesteda van 10 oktober 2008 inzake short stay beleid van de gemeente Amsterdam.....	20
Raadsadres van de heer R. Weissman, voorzitter Stichting Vondelpark Openluchttheater en artistiek directeur Amsterdamse Toneelschool & Kleinkunstacademie van 16 oktober 2008 inzake het Kunstenplan 2009-2012	22
Raadsadres van de heer T. Smolders en mevrouw G. Wildeman, namens gemeenteraad.nl van 23 oktober 2008 inzake alertheid bij de begrotingsbehandeling ..	22
Raadsadres van de portefeuillehouders Verkeer van de stadsdelen van 22 oktober 2008 inzake Verordening parkeerbelastingen 2009	22
Raadsadres van drs. A. van der Rest, secretaris-directeur van de Onderwijsraad van 30 september 2008 inzake Werkprogramma 2009 van de Onderwijsraad	19
Raadsadres van een burger van 12 oktober 2008 inzake aanpassing in verband met installatie watermeters	20
Raadsadres van een burger van 12 september 2008 inzake afhandeling van zijn raadsadres van 20 augustus 2008 betreffende de folder van de Dienst Werk en Inkomen 'Op weg naar werk'.....	17
Raadsadres van een burger van 16 september 2008 inzake klachten over het opdraaien voor de kosten van de Noord/Zuidlijn door de Amsterdammer	18
Raadsadres van een burger van 19 september 2008 inzake gemeentebestuur ten aanzien van witte en zwarte scholen.....	18
Raadsadres van een burger van 20 augustus 2008 inzake afhandeling van zijn raadsadres d.d. 17 juni 2008 betreffende anoniem onderzoek door de Dienst Werk en Inkomen en de Universiteit van Amsterdam.....	17
Raadsadres van een burger van 4 oktober 2008 inzake huisartsenpost en apotheker in het St. Lucas Andreas ziekenhuis	20
Raadsadres van een burger van 6 oktober 2008 inzake gevaarlijke zorgexperimenten door politie Zaanstreek-Waterland.....	20
Raadsadres van een burger van 6 oktober 2008 inzake plan Amsterdam voor vergunning short stay verhuur	19
Raadsadres van een burger van 7 oktober 2008 inzake SPDC Oost.....	19
Raadsadres van fracties van PvdA, VVD, GroenLinks en D66 van stadsdeelraad Oud-Zuid van 16 september 2008 inzake gevolgen van en communicatie over herprofilering Stadhouderskade.....	18
Raadsadres van mevrouw A. Verlaan, voorzitter van de Adviesraad Diversiteit en Integratie van 16 oktober 2008 inzake reactie op de notitie Scheiding kerk en staat	20
Raadsadres van mevrouw G. van Oudenallen van 30 september 2008 inzake vaststelling fractiebudget 2006 en informatie naar stichtingen die daarmee te maken hebben.....	20
Raadsadres van UPC van 30 september 2008 inzake innovatie fiber power internet door UPC.....	21
Raadsadres van Vereniging van Eigenaren 1e Weteringdwarsstraat 68A van 28 september 2008 inzake aansprakelijkstelling voor verzakkingen panden als gevolg van de werkzaamheden aan de Noord/Zuidlijn	19
Raadsadres van wethouder Herrema van 9 oktober 2008 inzake kredietaanvraag voor de verbouwing van de kantoorlocatie Stationsplein 7 c.a. in het kader van de samenvoeging van het projectbureau en adviesbureau Noord/Zuidlijn	19